

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «МАРИН-ФІНАНС»

КОД ЄДРПОУ 43231894

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ

2024

ЗАТВЕРДЖЕНО:

**Загальними зборами Учасників
ТОВ «ФК «МАРИН-ФІНАНС»
Протокол № ____ від « ____ » _____ 2024 р.**

ВВЕДЕНО в ДІЮ:

**Наказом директора
ТОВ «ФК «МАРИН-ФІНАНС»
№ _____ від « ____ » _____ 2024 р.**

Н.Т. МУЖИК

ПОЛОЖЕННЯ
про здійснення фінансового моніторингу
у сфері ПВК/ФТ
(оновлена редакція)

Розділ I – Вступ		Стор.
1.1.	Визначення «Відмивання грошей»	6
1.2.	Визначення «Фінансування тероризму»	6
1.3.	Визначення «Фінансування розповсюдження зброї масового знищення»	6
1.4.	КРИТЕРІЇ РИЗИКІВ у сфері ПВК/ФТ/ФРЗМЗ	7
1.5.	Методи та етапи відмивання грошей. Точки вразливостей відмивачів	7
1.6.	Причини профілактики та необхідність в пильності.	7
Розділ II – Нормативно-правове забезпечення у сфері ПВК/ФТ/ФРЗМЗ		
2.1.	Міжнародні стандарти, рекомендації та нормативно-правові акти України	9
2.2.	Національна оцінка ризиків (Звіт за 2022 рік)	10
2.2.1.	Секторальна оцінка ризиків (Типові характеристики і індикативи ризиків)	11
2.2.2.	Типологічні дослідження (Звіт Держфінмоніторингу за 2022 рік)	14
2.3.	Опис правопорушень та заходи впливу щодо порушення законодавства	15
2.4.	Санкції ЄС / ООН та України	17
2.5.	Вимоги Положення №107 щодо СПФМ	17
2.6.	Відповідальний працівник СПФМ	18
Розділ III – Застосування ризик-орієнтованого підходу (РОП)		
3.1.	Структура системного застосування РОП в діяльності СПФМ	20
	➤ Система належної перевірки клієнтів (НПК) та процедура КУС	21
3.1.1.	Ідентифікація клієнта	23
	➤ ОПИТУВАЛЬНИК клієнта (як «Первинний документ» СПФМ)	
3.1.2.	Верифікація клієнта	24
	➤ АНКЕТА клієнта (як «Внутрішній документ» СПФМ)	
3.1.3.	Порядок встановлення Політично значущої особи (PEP)	27
	➤ Особливості ділових відносин з політично значущими особами	
3.1.4.	Порядок встановлення кінцевих бенефіціарних власників (КБВ)	32
	➤ Розбіжності щодо відомостей про КБВ та структуру власності клієнта	
3.2.	АЛГОРИТМ застосування РОП в діяльності СПФМ	40
	➤ ТЕРМІНОЛОГІЯ та ВИЗНАЧЕННЯ що прийняті НФП до застосування	
3.3.	МОДЕЛЬ «Вимірювання та система управління ризиками ВК/ФТ»	45
	➤ Дворівнева БЛОК-СХЕМА моделі що прийнята СПФМ до впровадження	
	➤ Визначення щодо ризиковості своїх послуг	

3.3.1.	Визначення РИЗИК-ПРОФІЛЮ та відповідного РИЗИК-АПЕТИТУ	Додаток «В»
3.3.2.	МЕТОДИКА оцінки РИЗИК-ПРОФІЛЮ КЛІЄНТА	47
	➤ Встановлення зон розповсюдження ризиковості притаманних клієнту	47
	➤ Критерії ризику за типом клієнта	51
	➤ Визначення СПФМ щодо ризиковості профілю клієнта	53
3.3.3.	МЕТОДИКА встановлення МЕТИ та характеру майбутніх ділових відносин	56
	➤ Індикатори що стосуються діяльності чи поведінки клієнта	56
	➤ Індикатори підозрілості щодо фінансових операцій замовлених клієнтом	57
	➤ Визначення СПФМ щодо рівня ризику не цільового використання послуг	59
3.3.4.	Визначення толерантності СПФМ щодо ризиковості клієнтських операцій	60
	➤ Встановлення РИЗИК-АПЕТИТУ СПФМ (в межах ризику взаємовідносин)	
3.3.5.	Визначення ступеню ЗАГАЛЬНОГО РИЗИКУ майбутньої фінансової операції	62
	➤ Встановлення рівня заходів НАЛЕЖНОЇ ПЕРЕВІРКИ КЛІЄНТА	
3.4.	Заходи щодо зменшення ВИСОКОГО РИЗИКУ фінансових операцій	64
	➤ Процедури Спрощеної та/або Посиленої належної перевірки клієнта	
3.5.	Порядок моніторингу фінансових операцій	67
3.6.	Порядок відмови встановлення/підтримання ділових відносин з клієнтом	74
3.7.	Порядок зупинення/поновлення фінансових операцій	74
3.8.	Порядок замороження/розмороження активів клієнта	75
3.9.	Актуалізація даних про клієнта	76
Розділ IV – Ескалація щодо підозрілої діяльності		
4.1.	Приклади підозрілої діяльності	77
4.2.	Звітність про підозрілу діяльність	77
Розділ V – Вимоги щодо навчання персоналу		
5.1.	Загальні положення та Порядок проведення навчальних заходів	79
Розділ VI – Система корпоративного управління та внутрішнього контролю		
6.1.	Базис формування, Модель щодо впровадження та Вимоги до СВК	81
ДОДАТКИ:		
А.	ЗВІТ про внутрішню підозрілу діяльність	85
Б.	Формуляри: ОПИТУВАЛЬНИКІВ і АНКЕТ клієнта	86
В.	МЕТОДИКА оцінки РИЗИК-ПРОФІЛЮ та відповідного РИЗИК-АПЕТИТУ	102
Г.	Щорічний курс «AML-ТРЕНІНГ персоналу»	окремо

Розділ I – ВСТУП

Товариство з обмеженою відповідальністю «Фінансова компанія «МАРИН-ФІНАНС» (код ЄДРПОУ: 43231894, надалі ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» або «Надавач фінансових послуг», або «Суб'єкт первинного фінансового моніторингу», або «СПФМ») визначається як Фінансова установа, відповідно до Розпорядження Нацкомфінпослуг №13104106 від 05.03.2020 року.

- ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» внесена до Державного реєстру фінансових установ, та має відповідне Свідоцтво, видане Нацкомфінпослуг України, за номером ФК № 1348 від 05.03.2020 року.

Основний вид діяльності: **64.99 «Надання інших фінансових послуг (крім страхування та пенсійного забезпечення)», н.в.і.у.**

- ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» взята на облік як Суб'єкт первинного фінансового моніторингу в Єдиній державній інформаційній системі у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення:

Обліковий ідентифікатор СПФМ: **Z563CD**

- ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» має одну ліцензію щодо провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг а саме:

- **Надання послуг з факторингу**

У разі, якщо в окремих випадках Фінансовою компанією надаватимуться додаткові фінансові послуги, то положення про умови їх надання та їх вартість включатимуться до належним чином оформлених правочинів (договорів та правил) із обов'язковим дотриманням/виконанням вимог, передбачених чинним законодавством України для таких випадків, зокрема, але невиключно, щодо належного інформування Клієнта про додаткові фінансові послуги в тому числі їх вартість.

Як фінансова установа, ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» підпадає під дію законів та нормативних актів України щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі – «ПВК/ФТ/ФРЗМЗ»).

Цей Посібник розроблено в якості внутрішніх документів ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» як **Суб'єкта первинного фінансового моніторингу** (далі – «СПФМ») з питань ПВК/ФТ/ФРЗМЗ з урахуванням вимог законів України, що регулюють питання ПВК/ФТ/ФРЗМЗ, нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів України, Національного банку України та прийнятих для виконання й відповідно до цих законів: Рекомендацій FATF, результатів Національної оцінки ризиків, Рекомендацій Національного банку України та Типологічних досліджень Державної служби фінансового моніторингу України, як Спеціально уповноваженого органу (надалі також: «Держфінмоніторинг» або «СУО»).

Цей Посібник розроблено у вигляді ЄДИНОГО загального документа: «ПОЛОЖЕННЯ про здійснення фінансового моніторингу», в якості оновленого пакета внутрішніх документів з питань ПВК/ФТ/ФРЗМЗ для ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС»

Цей Посібник об'єднує (в тому числі):

1. ПРАВИЛА фінансового моніторингу

- Нормативно-правове забезпечення у сфері ПВК/ФТ
- СТРУКТУРУ та АЛГОРИТМ застосування ризик-орієнтовного підходу
- ТЕРМІНОЛОГІЮ та ВИЗНАЧЕННЯ що прийняті СПФМ

2. ПРОГРАММУ здійснення фінансового моніторингу

- МОДЕЛЬ «Оцінка, вимірювання та система управління ризиками»
- МОДЕЛЬ «Система корпоративного управління та внутрішнього контролю»
- МЕТОДИКУ оцінки «РИЗИК-профілю» СПФМ (інтерактивний Excel-файл)
- МЕТОДИКУ визначення «РИЗИК-АПЕТИТУ» СПФМ (Excel-файл)
- МЕТОДИКУ оцінки «РИЗИК-профілю» КЛІЄНТА
- МЕТОДИКУ оцінки гіпотези (наших припущень) щодо МЕТИ клієнта
- МЕТОДИКУ оцінки ризику на основі взаємовідносин (матричний метод)
- ВИЗНАЧЕННЯ щодо ризиковості продукту та/або послуг СПФМ
- ЗАХОДИ НПК (в т.ч. реєстр клієнтів, як інтерактивний Excel-файл)
- ФОРМУЛЯРИ «Опитувальник клієнта» та «Анкета клієнта»
- ПРОЦЕДУРУ ЕСКАЛАЦІЇ щодо підозрілої діяльності (формуляр звіту)

3. AML-ТРЕНІНГ персоналу (окремим документом)

Цей Посібник застосовується до всіх категорій співробітників, агентів та затверджених представників ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» у відповідності до міжнародних стандартів та поточних вимог законодавства України та сформований з урахуванням ознак неналежної системи управління ризиками, що наведені Правлінням Національного Банку України у Постанові №107 від 27.08.2020 року.

ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС», як суб'єкт первинного фінансового моніторингу, приймає на себе зобов'язання застосовувати ризик-орієнтований підхід щодо ПВК/ФТ, що має бути пропорційним характеру та масштабу її господарської діяльності.

1.1 ВИЗНАЧЕННЯ «ВІДМИВАННЯ ГРОШЕЙ»

Відмивання грошей - це процес, за допомогою якого злочинці намагаються приховати справжнє походження та право власності на доходи від своєї злочинної діяльності. Якщо вони досягли успіху, це також дозволяє їм зберігати контроль над цими надходженнями і, зрештою, забезпечити законне покриття джерела свого доходу.

Відмивання грошей - це глобальне явище, яке різною мірою зачіпає всі країни. За своєю суттю це прихована діяльність, і тому масштаб проблеми та обсяг злочинних грошей, що генеруються як локально, так і глобально щороку, неможливо точно виміряти. Неможливість запобігти відмиванню доходів, отриманих злочинним шляхом, дозволяє злочинцям скористатися їх діями, роблячи злочинність більш привабливою пропозицією.

1.2 ВИЗНАЧЕННЯ «ФІНАНСУВАННЯ ТЕРРОРИЗМУ»

Фінансування тероризму - надання чи збір будь-яких активів прямо чи опосередковано з метою їх використання або з усвідомленням можливості того, що їх буде використано повністю або частково:

- ✓ для будь-яких цілей окремих терористом чи терористичною групою (організацією);
- ✓ для організації, підготовки або вчинення терористичного акту, втягнення у вчинення терористичного акту, публічних закликів до вчинення терористичного акту, створення терористичної групи, сприяння вчиненню терористичного акту, проходження навчання тероризму, виїзду з України та в'їзду в Україну з терористичною метою, провадження будь-якої іншої терористичної діяльності, а також спроби вчинення таких дій;

Важливо, щоб співробітники усвідомлювали, що фінансування тероризму може бути подібним до відмивання грошей або якимось іншим унікальним для нього способом. Кошти, що використовуються для підтримки тероризму, можуть надходити із законних джерел, злочинної діяльності або обох. «Фінансування тероризму» можна визначити як надання коштів організації з метою їх використання або знання того, що вони мають бути використані для вчинення терористичного акту. Ми прагнемо припинити фінансування терористичних груп, і для цілей цього Посібника термін «відмивання грошей» охоплюватиме «фінансування тероризму».

Впроваджена система моніторингу повинна в режимі реального часу виявляти ще до проведення фінансової операції індикатори пов'язаності з особами з переліку терористів. Це робота програмних сервісів. Якщо такий сервіс виявив збіг даних із переліком терористів, НФП негайно призупиняє фінансову операцію до її проведення та повідомляє про це Держфінмоніторинг. Далі – аналіз для підтвердження або спростування збігу даних.

1.3 ВИЗНАЧЕННЯ «Фінансування розповсюдження зброї масового знищення»

Фінансування розповсюдження зброї масового знищення - надання, збір чи використання будь-яких активів для розповсюдження зброї масового знищення, за вчинення яких передбачені міжнародні санкції.

Усі держави, у відповідності до своїх національних процедур, приймають та ефективно впроваджують відповідні закони, що забороняють будь-якому недержавному суб'єкту виробляти, купувати, володіти, розробляти, перевозити, передавати чи застосовувати ядерну, хімічну чи біологічну зброю та засоби її постачання, зокрема з терористичною метою, а також спроби взяти участь у будь-яких діях, що зазначені вище, брати участь в них в якості посібника, надавати їм допомогу та фінансування.

Також, усі держави приймають та запроваджують ефективні заходи в цілях встановлення національного контролю для запобігання розповсюдження ядерної, хімічної та біологічної зброї та засобів її постачання, у тому числі й за допомогою встановлення належного контролю над матеріалами, що до неї відносяться, і з цією метою повинні: встановлювати, покращувати, переглядати, та підтримувати належний ефективний контроль на національному рівні за експортом та транскордонним переміщенням таких предметів, включаючи необхідні закони та нормативні акти за контролем над експортом,

транзитом, транскордонним переміщенням та реекспортом, а також заходами контролю за наданням засобів та послуг, що відносяться до такого експорту та транскордонного переміщення, таких як фінансування та транспортування, що призведе до розповсюдження, і які встановлюють ступінь контролю за кінцевим користувачем; та встановлюють й застосовують необхідні заходи карної та цивільної відповідальності за порушення таких законів і нормативних актів у сфері експортного контролю.

1.4. КРИТЕРІЇ РИЗИКІВ у сфері ПВК/ФТ/ФРЗМЗ

Міністерство Фінансів України наказом №465 від 28.12.2022 року (zareestrovano в Мін'юсті 09.02.2023 за №258/30314) затвердило критерії ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, а саме:

- **критерії ризику за типом клієнта** - що безпосередньо притаманні нашому клієнту, його: організаційно-правовій формі, структурі власності, діловій, професійній чи особистій діяльності та його кінцевому бенефіціарному власнику (далі - КБВ);
- **критерії ризику, що пов'язані з географічним розташуванням держави проживання** (перебування, реєстрації) клієнта або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів - притаманні діловим відносинам з клієнтом, який (КБВ якого) пов'язаний із державою (територією) з високим рівнем ризику ПВК/ФТ/ФРЗМЗ;
- **критерії ризику за типом (видом) послуги (продукту) та за способом (каналом) надання** чи отримання послуги (продукту) - притаманні відповідній послугі (продукту), що клієнт отримує від СПФМ, і способу надання чи отримання послуги (продукту), зокрема, яким чином клієнт отримує та використовує послугу.

1.5. МЕТОДИ ТА ЕТАПИ ВІДМИВАННЯ ГРОШЕЙ

Не існує єдиного методу відмивання грошей, і злочинці будуть докладати всіх зусиль, щоб замаскувати незаконний дохід від своєї діяльності. Методи варіюються від купівлі та перепродажу предмета розкоші (наприклад, автомобіля чи ювелірних виробів), до передачі грошей через складну міжнародну павутину законного бізнесу чи компаній, що працюють під оболонкою. Однак спочатку, у разі незаконного обігу наркотиків та деяких інших серйозних злочинів, таких як розбій - надходження, як правило, мають форму готівки, яка певним чином повинна надходити в фінансову систему. Вуличні закупівлі наркотиків майже завжди здійснюються за готівку.

➤ Точки вразливості відмивачів

У процесі відмивання було виявлено певні моменти вразливості, яких відмивачу грошей важко уникнути, і де їх діяльність, таким чином, більш сприйнятлива до визнання:

- ✓ введення готівки до фінансової системи;
- ✓ транскордонні потоки готівки;
- ✓ придбання фінансових активів;
- ✓ трансферти в фінансовій системі та з неї;
- ✓ реєстрація компаній;
- ✓ створення фінансових механізмів (інвестиційних фондів, комерційних компаній, тощо).

➤ Незважаючи на різноманітність застосовуваних методів, процес відмивання здійснюється у три етапи, які можуть попередити СПФМ про злочинну діяльність:

1. **Розміщення** - фізичне розпорядження грошовими коштами, отриманими від злочинної діяльності.
2. **Розшарування** - відокремлення незаконних доходів від їх джерела шляхом створення складних шарів фінансових операцій, призначених для маскуванню аудиторського сліду та забезпечення анонімності.
3. **Інтеграція** - забезпечення очевидної легітимності багатства, отриманого від злочинів. Якщо процес шарування досяг успіху, інтеграційні схеми повертають відмиті виручки назад в економіку таким чином, щоб вони знову потрапляли у фінансову систему, виглядаючи як звичайні фонди бізнесу.

Три основні етапи можуть відбуватися, а можуть і не відбуватися як окремі та окремі фази. Вони можуть виникати одночасно, або, що частіше, вони можуть перекриватися. Спосіб використання основних кроків залежить від наявних механізмів відмивання та вимог злочинних організацій.

1.6. ПРИЧИНИ ПРОФІЛАКТИКИ ТА НЕОБХІДНІСТЬ В ПИЛЬНОСТІ

1.6.1. В останні роки дедалі більше усвідомлюється, що для боротьби зі злочинністю важливо запобігати злочинцям, де це можливо, легітимізувати доходи, отримані ними від злочинної діяльності, перетворюючи кошти з "брудних" на "чисті".

Відмивання доходів, отриманих злочинною діяльністю через фінансову систему, є життєво важливим для успіху злочинних операцій. Злочинцям необхідно використовувати засоби фінансових установ світу, щоб отримати вигоду від своєї діяльності. Посилена інтеграція світових фінансових систем та усунення бар'єрів для вільного руху капіталу означають, що злочинцям потенційно легше відмивати брудні гроші, а відповідним органам влади складніше відстежувати. Довгостроковий успіх будь-якого з фінансових секторів світу залежить від залучення та утримання законно зароблених коштів. Безконтрольне використання фінансової системи для відмивання грошей потенційно може підірвати окремі фінансові установи і, зрештою, весь фінансовий сектор.

Відмивання грошей в різних формах існує з незапам'ятних часів. Наслідком недолугого законодавства щодо ПВК/ФТ/ФРЗМЗ - є криміналізація діяльності та створення ряду конкретних правопорушень стосовно цієї незаконної діяльності. Неминуче, щоб у всіх країнах деякі існуючі клієнти, включаючи тих, хто має давні стосунки, вже могли брати участь у відмиванні грошей.

1.6.2. Історично відмивання грошей було зосереджено на традиційному банківському секторі. Однак злочинці відреагували на заходи, вжиті банками, і прагнули перетворити незаконно зароблені кошти або змішати їх із законним доходом до того, як вони потраплять у банківську систему, що ускладнює їх виявлення. Тому небанківські фінансові установи стають дедалі більш сприйнятливими до використання для відмивання грошей.

Одними з продуктів з найменшим ризиком є ті, в яких кошти можуть бути отримані лише від зазначеного клієнта шляхом оплати з рахунку, що ведеться на цього клієнта, і де кошти можуть бути повернені лише вказаному клієнту або вигодонабувачу в відповідному страховому випадку. Жодне стороннє фінансування та платежі неможливі. Однак, незважаючи на очевидний низький ризик, вони не застраховані від відмивання грошей. Географічне розташування клієнтської бази фінансової компанії також вплине на аналіз ризику відмивання грошей.

Фінансові установи повинні забезпечити наявність процедур «Знай свого клієнта» (KYC) та / або процедур фінансового моніторингу щодо управління підвищеними ризиками відмивання грошей.

1.6.3. Усі установи повинні постійно пильнувати, стримуючи злочинців від участі в будь-якій формі відмивання грошей. Хоча завдання розкриття злочинів лежить на правоохоронних органах, всі фінансові установи будуть покликані допомагати правоохоронним органам уникнути та розкрити діяльність з відмивання грошей та реагувати відповідно до закону у звітності про знання або підозру на таке.

Фінансова установа може довести належну пильність та ретельність, забезпечивши:

- ✓ Навчання ключового персоналу
- ✓ Процедури визначення та підтвердження справжньої ідентичності замовників, які звертаються за їх послугами, та характеру бізнесу, який споживач планує провести;
- ✓ Постійний моніторинг ділових відносин;
- ✓ Ведення записів та реєстрів протягом встановленого періоду часу;
- ✓ Визнання та повідомлення про підозрілу та порогову діяльність Спеціальному Уповноваженому Органу (далі – СУО);
- ✓ Тісний зв'язок з Суб'єктом державного фінансового моніторингу (далі - СДФМ), що здійснює державне регулювання і нагляд у сфері ПВК/ФТ/ФРЗМЗ
- ✓ Забезпечення того, щоб відділи внутрішнього аудиту та контролю за дотриманням норм регулярно проводили моніторинг та надавали рекомендації щодо оновлення систем пильності.
- ✓ Системи пильності повинні дати можливість персоналу ефективно реагувати на підозрілі обставини, повідомляючи про них відповідного співробітника з питань відмивання грошей в фінансовій установі. Персонал повинен бути належним чином підготовлений, щоб він міг ідентифікувати таку діяльність та бути навченим у системах внутрішньої звітності, необхідних для відповідності нормам. Навчання персоналу повинно бути задокументоване та підлягатиме регуляторному перегляду.
- ✓ Відповідний співробітник СПФМ виступає в якості основного контакту з СУО, і який має повноваження забезпечувати внутрішнє дотримання норм.

- ✓ У роботі з клієнтами обов'язок пильності починається з початку ділових відносин або значної разової операції і триває до закінчення цих відносин.
- ✓ Співробітники не повинні соромлячись задавати своїм клієнтам «незручні» запитання в умовах незвичної діяльності. Будь-яке ненадання клієнтом достовірних відповідей майже завжди дасть підставу для подальших розслідувань щодо їх діяльності, змусить робітників СПФМ переглянути мудрість ведення бізнесу з ними та, можливо, призведе до складання звіту про підозрілу діяльність.

Розділ II - Нормативно-правове забезпечення у сфері ПВК/ФТ

2.1.1. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ та РЕКОМЕНДАЦІЇ:

- **Стандарти FATF :**
 - ✓ Міжнародні стандарти боротьби з відмиванням доходів та фінансуванням тероризму і розповсюдженням зброї масового знищення. 40 рекомендацій FATF
 - ✓ Найкраща міжнародна практика щодо запобігання транскордонному переміщенню готівки терористами та іншими злочинцями
 - ✓ Заяви FATF
- **Конвенції Ради Європи:**
 - ✓ Конвенція Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом 1990 р.
 - ✓ Конвенція Ради Європи про відмивання, виявлення, вилучення та конфіскацію доходів від злочинної діяльності та фінансування тероризму 2005 р.
- **Стандарти ООН:**
 - ✓ Резолюції Ради Безпеки ООН
 - ✓ Конвенції ООН
- **Директиви ЄС:**
 - ✓ ДИРЕКТИВА (ЄС) 2015/849 Європейського Парламенту та Ради від 20.05.2015 року
 - ✓ Директива 2009/110/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 16.09.2009 року

2.1.2. Основні нормативно-правові акти України у сфері ПВК/ФТ:

- **Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – ЗАКОН №361)**

Цей Закон спрямований на захист прав та законних інтересів громадян, суспільства і держави, забезпечення національної безпеки шляхом визначення правового механізму запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

- **Постанова Правління НБУ від 28.07.2020 № 107 «Про затвердження Положення про здійснення установами фінансового моніторингу» (далі – ПОЛОЖЕННЯ № 107)**

Положенням встановлюються загальні вимоги Національного банку України щодо виконання СПФМ вимог законодавства України з питань фінансового моніторингу:

- ✓ Належна організація внутрішньої системи ПВК/ФТ/ФРЗМЗ установи;
 - ✓ Вимоги до внутрішніх документів установи з питань ПВК/ФТ;
 - ✓ Належна система управління ризиками ВК/ФТ;
 - ✓ Порядок призначення та звільнення відповідального працівника установи;
 - ✓ Вимоги до єдиних правил із питань ПВК/ФТ/ФРЗМЗ групи
- **Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання організації фінансового моніторингу» від 9 вересня 2020 р. № 850**
 - ✓ Порядок подання інформації для взяття на облік (зняття з обліку/поновлення на обліку) СПФМ, реєстрації та подання СПФМ Державній службі фінансового

моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, іншої інформації, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

✓ Порядок ведення Державною службою фінансового моніторингу обліку інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу;

✓ Порядок ведення Державною службою фінансового моніторингу обліку СПФМ

➤ **Постанова Правління Національного банку України від 13.11.2018 р. №120**

✓ з 1 липня 2022 року набирають чинності нові **Правила організації** статистичної звітності учасниками ринку небанківських фінансових послуг до НБУ

➤ **Постанова Правління Національного банку України від 25.11.2021 р. №123**

✓ з 1 січня 2022 року набирають чинності нові **Правила складання та подання** статистичної звітності учасниками ринку небанківських фінансових послуг до НБУ

➤ **Постанова Правління Національного банку України від 29.12.2023 р. №199**

✓ Положення про авторизацію надавачів фінансових послуг та умови здійснення ними діяльності з надання фінансових послуг

➤ **Постанова Правління Національного банку України від 06.03.2022 № 39**

✓ Про врегулювання діяльності учасників ринку небанківських фінансових послуг в умовах особливого періоду (період запровадження воєнного стану)

2.2. НАЦІОНАЛЬНА ОЦІНКА РИЗИКІВ

Національна оцінка ризиків – це обов'язок країн щодо визначення, проведення оцінки та розуміння ризиків, пов'язаних з ВК/ФТ, а також вжиття заходів, спрямованих на забезпечення ефективного зниження ризиків передбачених 1-ю Рекомендацією Міжнародних стандартів Групи з протидії відмиванню коштів (FATF). Національна оцінка ризиків проводиться систематично, але не рідше одного разу на три роки.

Звіт 2022 року є третьою оцінкою ризиків відмивання коштів, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення на національному рівні.

Україна продовжує вживати заходів з метою забезпечення функціонування стійкої та прогресивної системи ПВК/ФТ/ФРЗМЗ, у тому числі й щодо виявлення, аналізу та оцінки національних ризиків ВК/ФТ/ФРЗМЗ.

НОР покликана допомогти державному та приватному секторам у визначенні ризиків ВК/ФТ/ФРЗМЗ в Україні, зрозуміти потенційні наслідки прояву ідентифікованих ризиків для фінансової системи та національної безпеки, а також виробити ефективні заходи, які повинні вживатися державою та приватним сектором для боротьби з виявленими ризиками.

Враховуючи існуючі зміни у Рекомендаціях FATF, які у тому числі стосуються обов'язку країн щодо оцінки ризиків ФРЗМЗ та оцінки ризиків ВА, Україною, в рамках підготовки до третьої НОР, з урахуванням здійсненого огляду рекомендацій світових експертів-оцінювачів з питань проведення НОР, проаналізованого досвіду більш ніж 80-ти країн щодо способів та стану виявлення, оцінки та розуміння національних ризиків, виокремлених переваг та недоліків країн при проведенні НОР, оновлено національну Методику НОР.

В умовах повномасштабної збройної агресії РФ проти України, ми змогли скоординувати учасників національної системи ПВК/ФТ/ФРЗМЗ з метою виконання Україною вимог 1-ї Рекомендації FATF – проведення НОР.

Результати НОР визначили сфери, вразливі до ВК/ФТ/ФРЗМЗ, та в яких учасникам національної антилегалізаційної системи слід звернути особливу увагу з метою мінімізації виявлених ризиків.

2.2.1. Секторальна оцінка ризиків:

➤ Типові характеристики і індикативні рейтинги ризиків

Оцінка ризиків сектору небанківських фінансових послуг визначається через призму діяльності СПФМ, які беруть участь у наданні фінансових послуг. Тривалий час активи небанківських фін.установ в Україні стрімко зростали, на ринку з'являлися нові компанії. Порівняна м'якість та застарілість регулювання і нагляду призвели до накопичення ризиків, зниження прозорості сектору, подекуди – до використання небанківських фін.установ для перерозподілу коштів у межах бізнесових груп та уникнення оподаткування. У липні 2020 року відбулася реформа «спліт», відповідно до якої небанківський фінансовий ринок був перерозподілений між двома регуляторами.

З метою поєднання експертних оцінок та статистичних даних, НБУ проведено оцінку ризиків використання різних фінансових послуг, які надаються небанківськими установами для ВК/ФТ/ФРЗМЗ:

Результати оцінки НБУ ризиків використання різних фінансових послуг, які надаються небанківськими установами для ВК/ФТ/ФРЗМЗ

№	Види послуг НФУ	Рівень ризику ВК	Рівень ризику ФТ	Рівень ризику ФРЗМЗ
1	2	3	4	5
1	Переказ коштів			
1.1	Внутрішньодержавні перекази	Високий	Високий	Низький
1.2	Транскордонні перекази, отримані в Україні	Середній	Високий	Середній
1.3	Транскордонні перекази, відправлені з України	Середній	Високий	Середній
1.4	Поштовий переказ	Високий	Високий	Низький
2	Страховання (перестраховання):			
2.1	Добровільне страхування життя	Середній	Низький	Низький
2.2	Добровільне страхування особисте	Середній	Низький	Низький
2.3	Добровільне майнове страхування з таких видів: - страхування фінансових ризиків; - страхування кредитів (у тому числі відповідальності позичальника за непогашення кредиту); - страхування майна; - страхування вантажів та багажу (вантажобагажу); - страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ; • добровільне страхування відповідальності перед третіми особами (іншої, ніж передбачена пунктами 12-14 частини четвертої статті 6 ЗУ «Про страхування») • перестраховання по вищевказаним видам страхування.	Високий	Низький	Середній

№	Види послуг НФУ	Рівень ризику ВК	Рівень ризику ФТ	Рівень ризику ФРЗМЗ
1	2	3	4	5
2.4	Добровільні види страхування (інші ніж зазначені у пункті 2.3)	Низький	Низький	Низький
2.5	Обов'язкове страхування	Низький	Низький	Низький
2.5.1	Обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів ("Зелена картка")	Низький	Низький	Низький
3	Послуги страхових (перестрахових) брокерів	Низький	Низький	Низький
4	Надання гарантій та поручительств	Середній	Низький	Низький
5	Надання коштів у позику, в тому числі на умовах фінансового кредиту (фінансові компанії)	Високий	Середній	Середній
6	Надання коштів у позику, в тому числі на умовах фінансового кредиту без застави (ломбарди)	Середній	Низький	Низький
7	Лізинг	Середній	Низький	Низький
8	Факторинг	Середній	Низький	Низький
9	Послуги кредитних спілок:			
9.1	Надання коштів у позику	Середній	Низький	Низький
9.2	Залучення коштів	Середній	Низький	Низький
10	Торгівля валютними цінностями	Середній	Середній	Середній

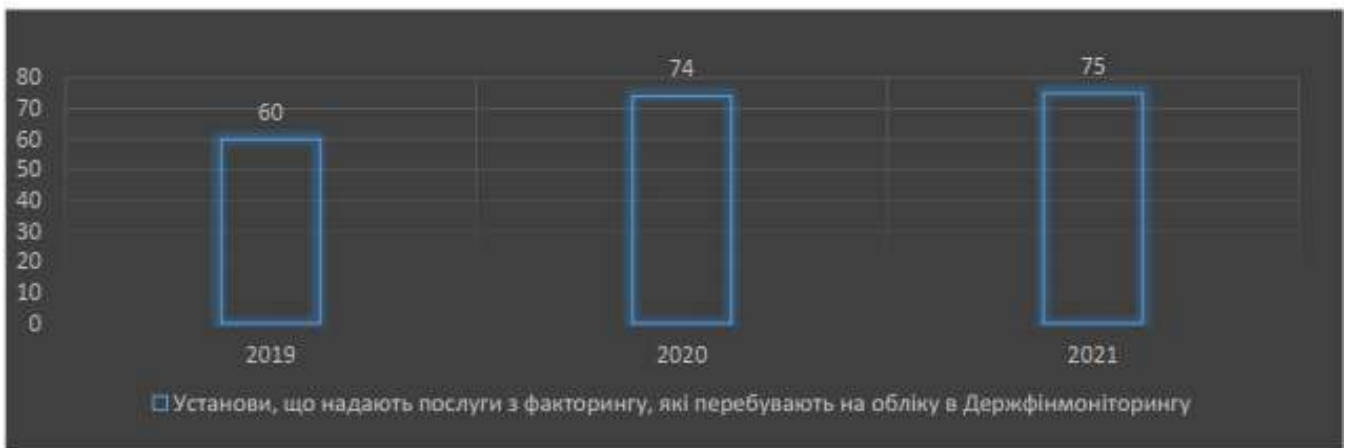
Найбільш ризиковими визначено послуги з переказу коштів, а також добровільного майнового страхування та надання коштів у позику на умовах фінансового кредиту. Решта послуг визнані такими, що мають середній ризик з точки зору використання з метою ВК та низький ризик використання з метою ФТ та ФРЗМЗ.

За результатами аналізу проведених перевірок, встановлені найпоширеніші порушення законодавства, що регулює відносини у сфері фінансового моніторингу, допущені СПФМ:

- ✓ порушення порядку подачі інформації спеціально уповноваженому органу;
- ✓ невиявлення, несвоєчасне виявлення та порушення порядку реєстрації ФО, що відповідно до законодавства підлягають фінансовому моніторингу;
- ✓ порушення порядку призначення та здійснення своїх функцій СПФМ працівником, відповідальним за проведення фінансового моніторингу.

Факторинг

Факторинг є важливим сегментом фінансового сектору, який дає змогу розширити доступ до фінансових ресурсів компаніям, а відтак може прискорити економічне зростання країни. Використання факторингу є швидким способом отримати фінансування, необхідне для безперервного здійснення господарської діяльності. Протягом останніх років український ринок факторингу демонструє динамічне зростання. Так, вартість договорів факторингу останні роки зростала темпами близько 30% рік до року⁴⁷⁴. Водночас, варто зазначити, що в Україні переважно розвивається факторинг у його неklasичному розумінні: купівля для подальшого врегулювання проблемних або непрацюючих кредитів. Цими послугами користуються як діючі банки для очищення балансів, так і банки, які перебувають у стадії ліквідації. Такі послуги потрібні й фінансовим компаніям, які наразі активно нарощують сегмент кредитів "до зарплати". Станом на кінець III кварталу 2021 року ліцензії на надання факторингових послуг мали 699 компаній. Багато з них поєднують факторингову діяльність із наданням інших фінансових послуг (лізинг, кредитування, надання гарантій тощо). Протягом трьох кварталів 2021 року цими компаніями було укладено понад 20,5 тисяч договорів факторингу на загальну суму 62,7 млрд UAH⁴⁷⁵. Водночас, договори про відступлення прав вимог з регулярними переказами коштів на рахунки юридичних осіб у якості оплати за такими договорами можуть бути використані як інструмент у схемах відмивання злочинних доходів.

Інформація щодо кількості установ, що надають послуги з факторингу, які є СПФМ

Протягом 2019-2021 років спостерігається незначне збільшення кількості установ, що надають послуги з факторингу, які перебувають на обліку у Держфінмоніторингу. При цьому, зазначені СПФМ протягом звітного періоду не подавали Держфінмоніторингу інформацію про ФО, що підлягають фінансовому моніторингу. Діяльність із здійснення факторингу становить незначний ризик для фінансової системи, одним з ключових чинників, що впливає на оцінку такого ризику, є те, що факторингові компанії здійснюють свою діяльність без залучення коштів від широкого загалу. Водночас, договори відступлення прав вимог з регулярними переказами коштів на рахунки юридичних осіб у якості оплати за такими договорами можуть бути використані як інструмент у схемах ВК.

Рівень націленості терористичних груп, мереж, осередків або окремих бойовиків на сектор вважається мінімальним. Ризик використання факторингу:

- з метою ВК: оцінюються як **середній**
- з метою ФТ: оцінюються як **низький**
- з метою ФРЗМЗ: оцінюються як **низький**

2.2.2. Типологічне дослідження за 2023 рік:

➤ «Фінансування тероризму та отримання кримінальних доходів від вчинення інших злочинів в умовах військової агресії російської федерації»

Держфінмоніторинг створений як підрозділ фінансової розвідки та призначений для протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом та фінансуванню тероризму

Ключова роль Держфінмоніторингу полягає в тому, що він відпрацьовує отримані від звітуючих суб'єктів та інших органів повідомлення про підозрілі фінансові операції та передає, у разі виявлення підозр щодо ВК/ФТ/ФРЗМЗ або інших злочинів, правоохоронним і розвідувальним органам України узагальнені матеріали – аналітичні дослідження, що за своєю суттю є розвідувальною інформацією.

У типологічному дослідженні вивчено питання різновидів схем легалізації (відмивання) злочинних доходів та фінансування тероризму (сепаратизму), що вчиняються в умовах військової агресії РФ, розкрито індикатори підозрілості, методи та інструменти схем ВК/ФТ/ФРЗМЗ. Визначено важливість застосування ризик-орієнтованого підходу з метою виявлення вищевказаних злочинів та розробки стратегій для їх стримування. Типологічне дослідження є підґрунтям для виявлення та протидії поширенню злочинів, що можуть бути характерними під час війни.

- **Детальна інформація про Держфінмоніторинг розміщена на сайті:**

<https://fiu.gov.ua/>

- **Посилання для ознайомлення з типологічними дослідженнями Держфінмоніторингу:**

<https://fiu.gov.ua/pages/dijalnist/tipologi>

Наразі ключовою загрозою є війна з РФ, яка впливає на всі сфери, а отже досліджені типології враховують ризики, пов'язані з нею. Найбільш розповсюджені схеми щодо отримання злочинних доходів та їх легалізації, фінансування тероризму та фінансування війни наведено у відповідних статтях п'ятого розділу Типологічних досліджень.

Основні інструменти, індикатори та способи злочинів війни та відмивання злочинних доходів наведено у відповідних статтях шостого розділу досліджень.

Триваюча війна впливає на здатність держави та бізнесу впроваджувати заходи з ПВК/ФТ/ФРЗМЗ. Війна характеризується впливом на середовище, в якому проявляються ризики, пов'язані з війною, а саме – злочини війни та їх фінансування, а також супутні до них злочини, зокрема, шахрайство, кіберзлочини, тероризм та його фінансування, колабораціонізм, незаконна торгівля зброєю тощо. Наслідки прояву ризиків визначаються наявністю вразливостей щодо використання послуг онлайн, готівки, криптовалют, електронних платіжних засобів, неефективності контролю щодо перевірки кінцевих бенефіціарних власників, функціонування нелегальних гральних закладів та незаконних транскордонних переказів.

Результати типологічного дослідження можуть бути використані в ході фінансових розслідувань та оцінки бізнес-ризиків, клієнтських та технологічних ризиків, а також виконання поточного моніторингу на всіх стадіях обслуговування клієнта та визначення складних структур власності, прихованих бенефіціарів та контролерів та ризики цих осіб.

Ці топологічні дослідження були використані нами для розробки цього ПОЛОЖЕННЯ, в якості подальших стратегій та планів з ПВК/ФТ/ФРЗМЗ.

2.3. ОПИС ПРАВОПОРУШЕНЬ та ЗАХОДИ ВПЛИВУ

Нижче узагальнено дані про злочини, пов'язані з відмиванням грошей:

- ✓ **ПРИХОВУВАННЯ** або маскування майна, яке є доходом від злочинної поведінки*, або перетворення, передача цього майна або вилучення його з під юрисдикції. Це стосується власних доходів, одержаних злочинною поведінкою, або коли вона знає або має обґрунтовані підстави підозрювати, що майно, з яким вона має справу, представляє дохід від злочинної поведінки іншого.
- ✓ **ЗАЦІКАВЛЕНІСТЬ** у домовленості, про яку особа знає або підозрює, що сприяє придбанню, утриманню, використанню або контролю над злочинним майном іншою особою або від її імені. Це може бути шляхом приховування, відсторонення від юрисдикції, передачі кандидатам або іншим чином. Щоб особа була засуджена за це правопорушення, вона повинна знати або підозрювати, що іншою особою є особа, яка вчиняла або брала участь у злочинній поведінці або виграла від злочинної поведінки.
- ✓ **ПРИДБАННЯ**, володіння або використання (навіть тимчасове) майна, знаючи, що воно представляє доходи від злочинної поведінки.
- ✓ **РОЗГОЛОШЕННЯ** інформації третій стороні (незалежно від мети або будь-якої іншої особи) і може становити кримінальне правопорушення, якщо розкриття інформації може зашкодити розслідуванню, і це пов'язано з тим, що повідомлення про підозрілу діяльність було про те, що проводиться (або пропонується) поліцейське розслідування або що доступ до інформаційних розпоряджень згідно із законодавством про відмивання грошей був здійснений або вимагається. Звідси випливає, що слід дотримуватися обережності при визначенні того, що може бути розкрито клієнтові у випадку складання повідомлення про підозрілу діяльність або отримання інформації про розслідування злочинів.
- ✓ **НЕДОНЕСЕННЯ** - особа вчиняє правопорушення, якщо вона знає, підозрює або має обґрунтовані підстави знати або підозрювати, що інша особа причетна до злочинної поведінки, і вона не надає необхідного розкриття інформації призначеному Відповідальному співробітнику СПФМ, як тільки це було можливо.
- ✓ Також правопорушенням є **замах, змова, підбурювання, допомога, підтримання, надання відповідних консультаційних послуг** щодо основних злочинів, пов'язаних з відмиванням грошей, перерахованих вище.

***Термін "злочинна поведінка" включає будь-яку поведінку, незалежно від того, де вона має місце, що може становити кримінальне правопорушення, якщо воно буде вчинено на території України. Сюди входять правопорушення, пов'язані з незаконним обігом наркотиків, крадіжками та шахрайством, грабежом, підробкою, незаконним взяттям депозитів, шантажем та вимаганням. Однак ні первинне законодавство, ні цей Посібник не зобов'язують розглядати кримінальне законодавство будь-якої іншої країни, в якій могла мати місце злочинна поведінка. Підставою для повідомлення про підозри в тому, що кошти виникають внаслідок злочинної поведінки, є те, що діяльність, від якої генеруються кошти, буде кримінальним злочином на території України. Очікується, що робітники СПФМ та його агенти, його представники та їх робітники - не знатимуть точного характеру відповідної злочинної діяльності або що конкретні розглянуті кошти, безумовно, є тими, що походять від злочину.**

ЗАХОДИ ВПЛИВУ щодо ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА у сфері ПВК/ФТ

Міжнародний стандарт. Рекомендація FATF 35 (санкції):

Країни повинні забезпечити наявність ряду ефективних, пропорційних та переконливих санкцій, кримінальних, цивільних або адміністративних, що застосовуються до фізичних або юридичних осіб, яких стосуються Рекомендації 6 та з 8 по 23 і які не виконують вимоги щодо боротьби з відмиванням коштів або фінансуванням тероризму. Санкції повинні застосовуватись не тільки до фінансових установ та визначених нефінансових установ та професій, але й до їх директорів та вищого керівництва.

Види відповідальності у сфері ПВК/ФТ/ФРЗМЗ (законодавство України):

- **Адміністративна відповідальність:**
 - ✓ згідно статті 32 Закону № 361
 - ✓ згідно із КУпАП (стаття 166-9, частини шоста статті 166-11 та стаття 188-34 КУпАП)
- **Кримінальна відповідальність:**
 - ✓ статті 209, 209-1, 258-5 ККУ
- **Цивільно-правова відповідальність:**
 - ✓ ЦК, стаття 35 Закону №361.

Злочинні дії або бездіяльність, вчинені: керівниками, відповідальними працівниками, посадовцями, іншими робітниками СПФМ та його агентами, його представниками та їх робітникам – караються штрафами та/або позбавленням волі на строк від п'яти до дванадцяти років в залежності від складу злочину, що передбачено законодавством України у сфері ПВК/ФТ.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ у сфері ПВК/ФТ

Хто відповідає за боротьбу з відмиванням грошей? Керівник ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС»? Директори? Представники? Агенти? Відповідальний працівник? Управління? Інші працівники?

- **Найпростіша відповідь на це питання - це всі вищезазначені.**
- **Кожен несе відповідальність.**

Часто трапляється неправильне розуміння того, що дотримання вимог, особливо дотримання правил боротьби з відмиванням грошей, стосується лише Відповідального працівника та Керівника. Робити це припущення є неправильним та небезпечним, оскільки, якби весь персонал не знав про свої особисті зобов'язання та зобов'язання перед ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС», не тільки існуватиме більший ризик відмивання грошей, скоріш за все відбудеться порушення законодавства.

Підтримка обізнаності щодо відмивання грошей є важливою для кожного, хто бере участь у веденні будь-якого фінансового бізнесу як добрий діловий хід і для захисту особистої репутації та активів. Якщо буде виявлено, що ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» причетна до відмивання грошей, до неї можуть бути застосовані фінансові штрафи, анулювання ліцензій та втрата доброї репутації авторитетної організації, яка може призвести до неможливості функціонувати як постачальника фінансових послуг або роботодавця.

Згідно із законодавством, весь персонал індивідуально відповідає перед ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС». Кожна людина несе відповідальність за те, щоб вона повністю розуміла процедури ПВК/ФТ/ФРЗМЗ та їх важливість незалежно від того, яку посаду вона займала. Якщо будь-якій особі не зрозуміло щодо будь-якого питання цього Положення, або вона підозрює, що будь-яка процедура не працює належним чином, як це задокументовано, або якщо вона не впевнена у власних зобов'язаннях - тоді слід негайно звернутися до Відповідального працівника з фінансового моніторингу.

2.4. САНКЦІЇ ЄС / ООН та України

Обмежувальні заходи, введені ЄС або зобов'язальні резолюції Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй, можуть бути спрямовані на уряди третіх країн або недержавні утворення та фізичні особи (наприклад, терористичні групи та терористи). Вони можуть включати ембарго на озброєння, інші конкретні або загальні обмеження торгівлі (заборони на ввезення та вивезення), фінансові обмеження, обмеження на в'їзд (заборона на отримання віз чи поїздок) або інші заходи, якщо це доречно.

З метою захисту національних інтересів, національної безпеки, суверенітету і територіальної цілісності України, протидії терористичній діяльності, а також запобігання порушенню, відновлення порушених прав, свобод та законних інтересів громадян України, суспільства та держави можуть застосовуватися спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи, згідно до Закону України «Про санкції» (зі змінами) № 1644-VII від 14.08.2014 року

ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» перевірятиме всі нові клієнтські справи щодо санкційних переліків, за допомогою наступних сервісів перевірки контрагентів:

ЄДР	https://usr.minjust.gov.ua/
SOTA	https://drs.nsd.gov.ua/
НАЗК	https://sanctions.nazk.gov.ua/
РНБО	https://www.rnbo.gov.ua/
YouControl	https://youcontrol.com.ua/
CheckList FinAP	https://check.finap.com.ua

Під час проведення процедур НПК, ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» буде користуватися даними з цих сервісів щодо санкційних переліків, буде додавати відповідні звіти цих сервісів щодо клієнта до його Анкети та/або Файла та не буде вносити відповідні зміни до своєї внутрішньої документації у сфері ПВК/ФТ, формувати свої переліки тощо...

2.5 ВИМОГИ ПОЛОЖЕННЯ №107 щодо СПФМ у сфері ПВК/ФТ

ПОЛОЖЕННЯ № 107 (про здійснення установами фінансового моніторингу), вимагає, щоб ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» запровадила політику, процедури та практики протидії відмиванню грошей.

Зокрема, ПОЛОЖЕННЯ № 107 вимагає, щоб ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС»:

- 1) підтримував внутрішню політику, процедури та засоби контролю щодо ПВК/ФТ.
Ці процедури включатимуть:
 - ✓ визначення справжньої особистості заявника;
 - ✓ збереження та ведення записів (анкет та реєстрів) протягом встановленого періоду;
 - ✓ процедури допомоги у розпізнаванні та повідомленні про підозрілу діяльність;
 - ✓ процедури внутрішнього контролю та комунікації, які можуть бути доречними для постійного моніторингу ділових відносин або одноразових операцій. Це включатиме відповідну функцію внутрішнього аудиту.
- 2) дотримуватися вимог щодо ідентифікації та ведення діловодства;
- 3) прийняти відповідні заходи для забезпечення того, щоб працівники були обізнані та дотримувались процедур, передбачених пунктом (1), та будь-яких нових законодавчих актів, що стосуються відмивання грошей;
- 4) впровадити програму навчання персоналу;
- 5) призначити Відповідального за дотримання вимог на рівні керівництва, відповідального за моніторинг та забезпечення внутрішнього дотримання законів;
- 6) ознайомленість щодо посадових процедур своїх працівників.

ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» запровадило процедури проведення належної перевірки та/або ретельності щодо будь-якого нового бізнесу або продукту, який вони можуть подати.

Конкретні заходи будуть розглянуті в наступних розділах цього посібника.

2.6. ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ПРАЦІВНИК СПФМ

Для того, щоб задовольнити вимоги, викладені в ЗАКОНІ №361 та ПОЛОЖЕННІ № 107, ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» призначає Відповідального працівника (далі-ВП), на підтвердження чого складає письмове рішення (висновок), яке підписується Керівником компанії.

ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС»:

- ✓ не рідше одного разу на рік буде перевіряти Відповідального працівника щодо його відповідності вимогам Закону №361 та Положення №107 в порядку, та складати за результатами такої перевірки рішення (висновок);
- ✓ призначає особу, яка тимчасово виконуватиме обов'язки Відповідального працівника установи (у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю, відпусткою, відрядженням) строком до чотирьох місяців;
- ✓ покладає тимчасове виконання обов'язків Відповідального працівника установи на особу, яка має бездоганну ділову репутацію та відповідає кваліфікаційним вимогам, установленим цим Положенням. На особу, яка тимчасово виконує обов'язки Відповідального працівника установи, покладаються всі обов'язки та надаються всі права Відповідального працівника установи, передбачені в Законі №361 та Положенні № 107;
- ✓ зберігає всі документи, на підставі яких нею проводилася перевірка ділової репутації Відповідального працівника установи та його відповідності кваліфікаційним вимогам, а також відповідні рішення (висновки) протягом 5 років.

Відповідальним працівником призначається за посадою на рівні керівництва. Керівник та інші працівники ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» зобов'язані сприяти виконанню Відповідальним працівником своїх функцій.

Відповідальний працівник, під час виконання функцій з питань проведення фінансового моніторингу - незалежний у своїй діяльності, підзвітний тільки Керівнику і зобов'язаний не менше одного разу на місяць інформувати в письмовій формі Керівника про виявлені фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та заходи, вжиті, зокрема, для:

- ✓ забезпечення проведення первинного фінансового моніторингу;
- ✓ розроблення та оновлення внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу;
- ✓ підготовки персоналу щодо виконання вимог цього Закону шляхом проведення освітньої та практичної роботи.
- ✓ консультування з питань дотримання законодавства у сфері протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму

До повноважень Відповідального працівника належать:

- ✓ забезпечення повідомлення СУО про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, а також про розбіжності між відомостями про кінцевих бенефіціарних власників клієнта, що містяться в ЄДР, та інформацією про кінцевих бенефіціарних власників, отриманою в результаті здійснення належної перевірки клієнта;
- ✓ проведення перевірок діяльності будь-якого підрозділу ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» та його працівників, представників та агентів щодо виконання ними внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу;
- ✓ право доступу до всіх приміщень, документів, інформації, баз даних, засобів телекомунікації, архівів ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС»;
- ✓ залучення працівників, представників та агентів ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» до проведення первинного фінансового моніторингу та перевірок з цих питань;

- ✓ організація розроблення, подання для затвердження, забезпечення постійного оновлення, а також контроль за виконанням внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу;
- ✓ одержання пояснень з питань проведення фінансового моніторингу від працівників, представників та агентів ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» незалежно від займаних посад;
- ✓ прийняття рішення про подання інформації з питань фінансового моніторингу на запити СОУ та відповідних правоохоронних органів;
- ✓ виконання інших функцій відповідно до законодавства у сфері ПВК/ФТ

Відповідальним працівник щорічно переглядає та оновлює це Положення, щоб забезпечити його актуальність. Співробітникам, представникам та агентам ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» пропонується звертатися до нього у разі виникнення будь-яких питань, що стосуються змісту або вимог цього Положення.

ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» може призначити **Головного експерта з фінансового моніторингу** - особу, яка є помічником Відповідального працівника у впровадженні процедур внутрішнього фінансового моніторингу:

- ✓ Головний експерт може тимчасово виконувати обов'язки Відповідального працівника у зв'язку з тимчасовою його непрацездатністю, відпусткою та/або відрядженням.
- ✓ Головний експерт повинен мати бездоганну ділову репутацію та відповідати кваліфікаційним вимогам щодо Відповідального працівника, установленим Положенням №107 (за виключенням вимоги щодо наявності стажу роботи у сфері ПВК/ФТ)
- ✓ Головний експерт діє на підставі відповідної Довіреності за підписом керівника.
- ✓ На особу, яка тимчасово виконує обов'язки Відповідального працівника покладаються всі обов'язки та надаються всі права Відповідального працівника передбачені в Законі №361, Положенням №107 та цим Положенням.

ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» зобов'язана зберігати (у спосіб, щоб оперативно надавати на запит відповідних суб'єктів державного фінансового моніторингу, та в обсязі, достатньому для відновлення інформації щодо конкретних фінансових операцій, у тому числі у разі необхідності надання як докази у кримінальному провадженні) документи (у тому числі електронні), їх копії, записи, дані, інформацію щодо заходів, вжитих з метою виконання вимог у сфері запобігання та протидії, зокрема щодо здійснення належної перевірки клієнтів (у тому числі ідентифікації та верифікації представників клієнтів, встановлення їх повноважень), а також осіб, яким було відмовлено у встановленні ділових відносин та/або проведенні фінансових операцій, а також усі документи, що стосуються ділових відносин (проведення фінансової операції) з клієнтом (включаючи ділову, зокрема внутрішню, кореспонденцію, листування, звіти, запити, результати будь-якого аналізу під час здійснення належної перевірки клієнта), **не менше п'яти років** після припинення ділових відносин з клієнтом або завершення разової фінансової операції.

Розділ III. Застосування РИЗИК-ОРІЄНТОВНОГО ПІДХОДУ

Підхід, заснований на оцінці ризику, є одним із найефективніших способів захисту від відмивання грошей та фінансування тероризму. Це включає розуміння географії та ризику країни, ризику бізнесу та суб'єктів господарювання, а також продукту (і пов'язаного каналу розподілу) та ризику транзакцій. Певні види бізнесу, транзакції та географічне розташування можуть піддаватися потенційній злочинній діяльності легше за інших.

Ризик-орієнтований підхід (далі «РОП») - визначення (виявлення), оцінка (переоцінка) та розуміння ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та/або фінансування розповсюдження зброї масового знищення, а також вжиття відповідних заходів щодо управління ризиками у спосіб та в обсязі, що забезпечують мінімізацію таких ризиків залежно від їх рівня.

Цим ПОЛОЖЕННЯМ, ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» декларує розробку та впровадження наступної структури системного застосування в своїй господарській діяльності ризик-орієнтованого підходу у сфері ПВК/ФТ, що належним чином надасть можливість:

- здійснення належної перевірки нових та існуючих клієнтів;
- запобігти використанню клієнтами наших послуг та продуктів, з метою проведення протиправних фінансових операцій;
- виявляти порогові та підозрілі фінансові операції, та повідомляти про них до СУО
- забезпечувати функціонування належної системи управління ризиками та вжиття належних заходів з їх мінімізації

ЗАСТОСУВАННЯ РИЗИК-ОРІЄНТОВНОГО ПІДХОДУ (РОП) в ДІЯЛЬНОСТІ СПФМ			
БЛОК		АЛГОРИТМИ	
I	ПЕРСОНАЛ	1.1. Посадові ІНСТРУКЦІЇ	
		1.2. НАВЧАННЯ з питань ПВК/ФТ	
II	ДОКУМЕНТООБІГ	2.1. ПОЛІТИКА	2.1.1. ПОЛОЖЕННЯ про здійснення ФМ
			2.1.2. Санкційна ПОЛІТИКА
			2.1.3. УПРАВЛІННЯ конфліктами інтересів
	2.2. Процедура КУС	2.2.1. ОПИТУВАНИК + ідентифікаційний пакет	
		2.2.2. АНКЕТА + данні з аналітичних WEB-сервісів	
		2.2.3. РЕЄСТР клієнтських операцій (Excel-файл)	
2.3. ЗВІТУВАННЯ	2.3.1. Внутрішня ЕСКАЛАЦІЯ СПФМ		
	2.3.2. До ДЕРЖФІНМОНИТОРИНГУ		
	2.3.3. До НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ		
III	МОДЕЛЬ оцінки/переоцінки та управління ризиками ВК/ФТ	3.1. МЕТОДИКА	3.1.1. РИЗИК-ПРОФІЛЬ СПФМ (Excel-файл)
			3.1.2. РИЗИК-АППЕТИТ СПФМ (Excel-файл)
			3.1.3. РИЗИК-ПРОФІЛЬ Клієнта
			3.1.3. РИЗИК фінансової операції (МАТРИЦЯ)
	3.2. ЗАХОДИ	3.2.1. Процедури НПК та ФМ	
		3.2.2. Система ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ	

3.1. НАЛЕЖНА ПЕРЕВІРКА КЛІЄНТА

Процедура «ЗНАЙ СВОГО КЛІЄНТА» (КУС)

Першочерговою метою даного ПОЛОЖЕННЯ про здійснення фінансового моніторингу є забезпечення отримання достовірної інформації про клієнтів. Це необхідно як для виявлення підозрілих операцій, так і для створення ефективного «контрольного журналу» на випадок розслідування.

Двома важливими аспектами нашої обізнаності щодо нашого ж клієнта є:

- Впевнення, що потенційний клієнт є тим, ким він є, або хто є нашим кінцевим клієнтом
- Переконавання, що отримано достатньо інформації про характер бізнесу, який споживач планує здійснити, та будь-яку очікувану структуру можливих фінансових операцій.

Кращий час для проведення перевірки клієнта - до встановлення з ним ділових відносин. Інформація про клієнта повинна бути актуальною, тому перевірка - процес постійний. Кожен клієнт буде оцінюватися на предмет наявності небезпеки відмивання грошей, яку він або його бізнес може представляти для ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС».

З метою не перешкоджання звичайній діловій практиці належна перевірка клієнта може здійснюватися за необхідності під час встановлення ділових відносин. У такому разі здійснення верифікації має бути завершено якнайшвидше після першого контакту з клієнтом, але до проведення по ньому першої фінансової операції.

ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» буде здійснювати процедуру належної перевірки клієнта з урахуванням вимог Закону про ПВК/ФТ, Положення №107 та цього Положення.

Цим ПОЛОЖЕННЯМ, ми, ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» сформуваємо наступні ПРАВИЛА та ЗАХОДИ щодо Належної перевірки нашого клієнта (далі – «НПК») з метою розуміння суті діяльності клієнта, мети та очікуваного характеру ділових відносин з ним, що дає змогу нам бути впевненими, що фінансові операції клієнта відповідають наявній у нас інформації про нього, його ризик-профілю - для виявлення ПІДОЗРЛИХ та/або ПОРОГОВИХ фінансових операцій.

➤ **Належна перевірка щодо наших клієнтів буде здійснюється в разі:**

- ✓ наявності у нас підозри;
- ✓ виникнення у нас сумнівів у достовірності чи повноті раніше отриманих ідентифікаційних даних клієнта та відображених в Опитувальнику клієнта (пп.3.1.1.);
- ✓ спроби та/або встановленні ділових відносин, вчинення правочинів, проведення разової фінансової операції без встановлення ділових відносин з клієнтами, якщо сума такої фінансової операції дорівнює або перевищує суму:

400.000,00 (чотириста тисяч) гривень	- щодо надання фінансових послуг (у відповідності до наявних ліцензій)
	- щодо інших клієнтських операцій, (що пов'язані з фінансовими послугами)
	- щодо інших господарських операцій (продаж фінансових або майнових активів)

- ✓ належна перевірка клієнта буде здійснюється також у разі проведення ним кількох фінансових операцій протягом поточного операційного дня, що можуть бути пов'язані між собою, на загальну суму, що дорівнює або перевищує суму позначену вище суму

➤ **Належна перевірка - заходи, що включають:**

- 1) ідентифікацію та верифікацію клієнта (його представника) в порядку, визначеному в пп.3.1.1; 3.1.2. Положення;
- 2) перевірку клієнта щодо збігів за санкційними переліками в порядку, визначеному Санкційною політикою, що впроваджена ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» у відповідності до п.2.4. та пп.3.3.2 Положення (Методика оцінки/переоцінки Ризик-профілю клієнта)
- 3) перевірку клієнта щодо збігів на предмет можливого відношення його до категорії РЕР та/або осіб пов'язаних з РЕР в порядку, визначеному в пп.3.1.3 Положення ;
- 4) встановлення кінцевого бенефіціарного власника (далі - КБВ) клієнта або його відсутності, у тому числі отримання структури власності з метою її розуміння, та даних, що дають змогу встановити кінцевого бенефіціарного власника, та вжиття заходів з верифікації його особи (за наявності) в порядку, визначеному в пп.3.1.4 Положення;
- 5) здійснення аналізу інформації про клієнта (юридичної особи) з метою виявлення критеріїв ризику, що можуть свідчити про те, що такий клієнт можливо є компанією-оболонкою, а в разі виявлення відповідних критеріїв, то з метою підтвердження та/або спростування того, що потенційний клієнт є компанією-оболонкою – пошук додаткових документи та/або інформації, що можуть уточнити/роз'яснити наявність та/або відсутність відповідних підстав для підозри, а саме: про фінансову звітність (при необхідності й підтверджену незалежним зовнішнім аудитом), яка розкриває суть та зміст фінансових операцій, що здійснюються клієнтом, та дає змогу встановити відповідність прибутку (доходу) та/або обороту його господарській діяльності;
- 6) встановлення мети (наша гіпотеза) та характеру майбутньої фінансової операції на підставі отриманої від такого потенційного клієнта необхідної інформації:
 - ✓ суть, масштаб та вид діяльності клієнта - юридичної особи;
 - ✓ соціальний стан клієнта - фізичної особи;
 - ✓ вид послуг/продуктів, за якими клієнт звертається до НФП;
 - ✓ орієнтовний обсяг фінансових операцій, які планує проводити клієнт в установі.
- 7) оцінку/переоцінку ризику тривалих ділових відносин та/або проведення разових фінансових операцій без встановлення ділових відносин з клієнтом;
- 8) проведення на постійній основі моніторингу тривалих ділових відносин та фінансових операцій клієнта, що здійснюються у процесі таких відносин, щодо відповідності цих фінансових операцій наявній інформації про клієнта, його діяльність та ризиковості;
- 9) забезпечення актуальності отриманих та існуючих даних та інформації про клієнта;

ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» буде документувати проведення НПК та прийняті установою рішення в спосіб, що дасть змогу продемонструвати їх належне здійснення та обґрунтованість, та зберігає відповідні документи та/або інформацію щодо Справи клієнта (далі – «Файл клієнта») протягом не менш як п'ять років.

ВИКЛЮЧЕННЯ:

Виключення поширюється щодо контрагентів типу «Іпотекодавець» в рамках Угод типу «Про задоволення вимог Іпотекодержателя» та/або Свідоцтва, сформованого на підставі акту приватного виконавця відповідно до ст.61 Закону України «Про виконавче провадження». За такими чинниками, об'єкти нерухомості можуть передаватися у власність ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» в рахунок виконання таким Іпотекодавцем свого «Основного зобов'язання» за Кредитним договором та - погашення свого боргу, право вимоги до якого тепер й належить ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС», як «Новому кредитору» та/або «Іпотекодержателю». У цьому випадку ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС», як СПФМ - не буде розуміти такого свого контрагента в статусі як «Клієнт», а буде сприйматиме його лише у статусі як «Боржник». ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» не буде що до «Боржника»:

- ✓ застосовувати будь які процедури належної перевірки клієнта (за визначенням);
- ✓ формувати «ОПИТУВАЛЬНИК», як підставу перевірки цього контрагента за санкційним переліками та на предмет можливого відношення його до категорії РЕР;
- ✓ формувати «АНКЕТУ» та «ФАЙЛ клієнта».

3.1.1. Ідентифікація та Верифікація клієнта

Ідентифікація та верифікація клієнта здійснюються до встановлення ділових відносин, вчинення правочинів, проведення фінансової операції. А за необхідності – можливо й під час встановлення ділових відносин.

ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» буде здійснювати:

- ✓ ідентифікацію та верифікацію клієнта (представника клієнта) з урахуванням вимог Закону №361, Положення №107 та цього Положення про здійснення первинного фінансового моніторингу;
- ✓ ідентифікацію на підставі інформації, отриманої особисто від клієнта (представника клієнта), та одночасно на підставі документів та/або інформації, отриманої особисто СПФМ з метою здійснення верифікації;
- ✓ перевірку відповідності оформлення офіційних документів вимогам законодавства України та їх чинності (дійсності), а також буде вживати інші заходи з метою мінімізації ризику використання підробок та документів з ознаками фальсифікації під час ідентифікації та верифікації;
- ✓ під час укладення договору про надання послуг на користь третьої особи - ідентифікацію та верифікацію особи, яка укладає договір, який повинен містити всі ідентифікаційні дані особи, на користь якої він укладений;
- ✓ ідентифікацію і верифікацію особи, від імені або за дорученням якої встановлюються ділові відносини / проводиться фінансова операція та отримує необхідні ідентифікаційні дані з офіційних документів (їх копій), зокрема довіреності, інформації, наданої та засвідченої законним представником, та з інших джерел - під час її першого звернення до СПФМ

ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» під час здійснення процедур ідентифікації та верифікації керуючись ризик-орієнтованим підходом, дотримуючись вимог та обмежень, установлених в Положенні, очікує що результатом здійснення ідентифікації та верифікації має бути:

- ✓ однозначне встановлення особи клієнта (представника клієнта);
- ✓ впевненість у тому, що отримані ідентифікаційні дані належать клієнту/представнику;
- ✓ переконання в тому, що клієнт/представник не є самозванцем, а дійсно є особою, якою він назвався.

Повторна ідентифікація та верифікація клієнта (його представника) не є обов'язковими, якщо ця особа раніше була ідентифікована та верифікована належним чином, за умови відсутності підозр та/або підстав уважати, що наявні документи, дані та/або інформація про клієнта (представника клієнта) є нечинними (недійсними) та/або неактуальними.

Ідентифікації клієнта

ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС», в особі своїх довірених представників - буде проводити процедуру **ідентифікації** шляхом ініціювання заходів самоідентифікації щодо всіх своїх потенційних клієнтів виключно під час безпосередньої зустрічі з майбутнім клієнтом (його особистої присутності) з одночасним заповненням «Опитувальника клієнта», формуляр якого буде надано кожному клієнтові для заповнення під його особистий підпис.

Під особистою присутністю клієнта слід уважати фізичну присутність особи (ідентифікація якої здійснюється) або її уповноваженого представника, в одному приміщенні з уповноваженим працівником СПФМ під час здійснення ідентифікації цієї особи.

➤ **ОПИТУВАЛЬНИК клієнта** - первинний документ, який містить обов'язкові реквізити: найменування особи яка склала документ, назву документа, дату і місце його складання, зміст та обсяг операції, одиницю її вимірювання, підпис або інші дані, що дають змогу ідентифікувати особу - ініціатора здійснення операції, та є підставою для формування (в разі потреби) «Анкети клієнта», як «Внутрішнього документа» компанії.

Формуляри «Опитувальника» та «Анкети» відображені в Додатку «Б». ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» зобов'язана під час здійснення ідентифікації клієнта інформувати його про покладені на неї зобов'язання щодо обробки персональних даних в цілях ПКФ/ФТ

ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» під час ідентифікації клієнта встановлює:

1) **для юридичної особи** - повне найменування, місцезнаходження; дату та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань про проведення державної реєстрації, відомості про виконавчий орган (органи управління); ідентифікаційні дані осіб, які мають право розпоряджатися рахунками та/або майном; ідентифікаційний код згідно з ЄДРПОУ; реквізити банку, в якому відкрито рахунок, і номер поточного рахунка.

2) **для фізичної особи** - прізвище, ім'я та по батькові, дату народження, номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаний на території України для укладення правочинів), дату видачі та орган, що його видав, відомості про місце проживання або місце перебування, реєстраційний номер облікової картки платника податків, номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, чи номер паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків в електронному безконтактному носії. Якщо за звичаями національної меншини, до якої належить особа, прізвище або по батькові не є складовими імені, зазначаються лише складові імені;

3) **для фізичної особи - підприємця** - прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові, дату народження, номер паспорта громадянина України (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаний на території України для укладення правочинів), дату видачі та орган, що його видав, відомості про місце проживання або місце перебування, реєстраційний номер облікової картки платника податків, номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, чи номер паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків в електронному безконтактному носії; дату та номер запису в ЄДРПОУ; реквізити банку, в якому відкрито рахунок, і номер поточного рахунка (за наявності)

Верифікація клієнта

ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» буде здійснювати верифікацію клієнта на підставі офіційних документів/інформації, отриманої з офіційних джерел або інших надійних джерел, а саме:

- **WEB-сервіс «YouControl»** <https://youcontrol.com.ua/>
- **WEB-сервіс «Check✓Lists FinAP™»** <https://check.finap.com.ua>

Офіційні документи мають бути чинними (дійсними) на момент їх подання.

Під час здійснення верифікації - ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» має перевірити (підтвердити) належність відповідній особі ідентифікаційних даних, тобто це є процедура, метою якої є пересвідчення СПФМ, що її потенційний клієнт є тим, ким він є насправді.

ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» буде здійснювати верифікацію клієнта в два етапи:

- **по-перше:** в особі свого довіреного та/або уповноваженого представника - буде проводити процедуру верифікації шляхом огляду офіційних документів та усвідомлення інформації, особисто отриманої їм від майбутнього клієнта під час безпосередньої зустрічі з таким потенційним клієнтом (його представником);
- **по-друге:** в особі Відповідального працівника - буде завершувати процедуру верифікації на підставі **«Опитувальника клієнта»** (що надійшов в сканованому вигляді PDF-формат), офіційних документів та/або інформації, отриманої з офіційних джерел або інших надійних джерел, визначених цим Положенням та, буде робити відповідні висновки, шляхом внесення верифікаційних та інших даних щодо клієнта до **«АНКЕТИ клієнта»**.

Верифікація суб'єкта господарювання

ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» здійснює верифікацію суб'єкта господарювання в частині ідентифікаційних даних, що стосуються його державної реєстрації, на підставі даних, що містяться в ЄДР, зокрема отриманих у вигляді безоплатного доступу через портал електронних сервісів. Якщо в ЄДР немає установчих документів, то установа може отримати їх у вигляді належним чином засвідченої копії зареєстрованого установчого документа (виписки, витягу, інших документів і відомостей з ЄДР та установчих документів суб'єкта господарювання в паперовій формі або таких документів в електронній формі, наданих засобами електронної комунікації або на змінному носії інформації).

ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» може використовувати й інші методи ідентифікації та верифікації суб'єкта господарювання (в т.ч. представників юридичної особи, які є її підписантами включені до переліку осіб, які мають право підписувати розрахункові документи клієнта), зокрема шляхом отримання необхідних ідентифікаційних даних від клієнта у вигляді «ОПИТУВАЛЬНИКА клієнта-юридичної особи», підписаного керівником цієї юридичної особи. При цьому допускається два формати такого підпису керівника: або його особистий, завірений печаткою суб'єкта господарювання або його КЕП.

Офіційні документи мають бути чинними (дійсними) на момент їх подання.

ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» забезпечує перевірку відповідності оформлення офіційних документів вимогам законодавства України та їх чинності (дійсності), а також ужиття інших заходів з метою мінімізації ризику використання підробок та документів з ознаками фальсифікації під час ідентифікації та верифікації.

Зазвичай, для верифікації суб'єкта господарювання - необхідно отримати наступну документально підтверджену інформацію щодо корпоративних клієнтів в складі Додатків до ОПИТУВАЛЬНИКА клієнта:

- 1) Схематичне зображення структури клієнта – юридичної особи
- 2) Копія установчого документа (статуту)
- 3) Копія Виписки з ЄДРПОУ
- 4) Копія протоколу/рішення про призначення керівника
- 5) Копія наказу про вступ на посаду керівника
- 6) Паспорт та ІПН керівника (копія документу)
- 7) Паспорт та ІПН бенефіціарів (копія документу)
- 8) Паспорт та ІПН довіреної особи (копія документу та відповідне доручення клієнта)
- 9) Копія свідоцтва про реєстрацію прямого власника (витяг із торгового реєстру тощо)
- 10) Баланс (форма №1)
- 11) Звіт про фінансові результати (форма №2)

Якщо представник/агент ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» відчуває, що існує ризик відмивання грошей, він / вона може отримати додаткові докази, щоб заспокоїти себе. Іноді особливістю корпоративних організацій, які використовуються для відмивання грошей, є те, що підписанти рахунків не є директорами, менеджерами чи працівниками корпоративного суб'єкта. За таких обставин представник/агент ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» повинен бути обережним, перевіряючи особу підписантів, і, де це доречно, ретельніше контролювати діючі ділові відносини.

ОПИТУВАЛЬНИК клієнта – первинний документ, який в т.ч. містить обов'язкові реквізити: найменування особи яка склала документ, назву документа, дату і місце його складання, зміст та обсяг операції, одиницю її вимірювання, підпис або інші дані, що дають змогу ідентифікувати особу ініціатора майбутньої фінансової операції, та є підставою для формування (в разі потреби) «Анкети клієнта», як внутрішнього документа СПФМ.

Верифікація фізичної особи та/або ФОП

ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» може вважати верифікацію фізичної особи завершеною лише за умови здійснення нею успішної перевірки відповідності отриманих ідентифікаційних даних.

У разі наявності обґрунтованих підозр, що паспортний документ фізичної особи є недійсним (викраденим або втраченим) або не належить клієнту, який звернувся до установи для встановлення ділових відносин/проведення фінансової операції, установа відмовляє такому клієнту у встановленні ділових відносин/проведенні фінансової операції в порядку, визначеному законодавством України у сфері ПВК/ФТ/ФРЗМЗ (Закон № 361).

В особливий період під час надання фінансових послуг допускається приймати від фізичної особи ідентифікаційний документ, строк дії якого закінчився або, та якщо у фізичної особи немає іншого документа, що посвідчує особу.

ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» буде здійснює верифікацію клієнта - фізичної особи / ФОП або представника клієнта на підставі ідентифікаційного документа його власника:

- 1) прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові;
- 2) дата народження;
- 3) серія та номер ідентифікаційного документа, дата видачі та орган, що його видав;
- 4) місце проживання або місце перебування / місце проживання;
- 5) РНОКПП;

Якщо ідентифікаційний документ клієнта (представника клієнта), який є резидентом, не містить РНОКПП та відмітки або запису про відмову про прийняття РНОКПП, додатково потрібна довідка про присвоєння РНОКПП.

ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» отримує ідентифікаційний документ під час здійснення верифікації клієнта - фізичної особи / ФОП або фізичної особи - представника клієнта шляхом пред'явлення оригіналу документа власником у його особистій присутності (під особистою присутністю слід уважати фізичну присутність особи, верифікація якої здійснюється, в одному приміщенні з уповноваженим працівником установи під час здійснення верифікації його особи);

Факт особистої присутності фізичної особи під час здійснення верифікації ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» буде документувати шляхом використання будь-якого з таких способів:

- 1) виготовлення уповноваженим працівником СПФМ паперових копій з оригіналу ідентифікаційного документа (сторінок/сторін, що містять ідентифікаційні дані), які засвідчуються підписами цього уповноваженого працівника та фізичної особи - власника документа як такі, що відповідають оригіналу (додатково на копіях зазначається дата їх виготовлення);
- 2) виготовлення електронних копій з оригіналу ідентифікаційного документа (сторінок/сторін, що містять ідентифікаційні дані), а також здійснення фотофіксації особи з власним ідентифікаційним документом, а саме сторінки/сторони, що містить фото власника, з подальшим накладенням КЕП уповноваженим працівником СПФМ та кваліфікованої електронної позначки часу на отримані електронні документи;
- 3) отримання е-паспорта / е-паспорта для виїзду за кордон, завіреного кваліфікованою електронною печаткою Державного підприємства "ДІЯ" з відповідною кваліфікованою електронною позначкою часу, що відповідатиме даті здійснення СПФМ верифікації особи.

➤ **АНКЕТА клієнта** - є **внутрішнім документом** ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС».

Складається за потреби, й виключно, під час проведення процедур НПК Відповідальним працівником СПФМ та під його особистий підпис. Розробляється й ведеться в електронному вигляді (в разі потреби може додатково зберігатися на паперовому носії).

ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» буде формувати та вести АНКЕТИ клієнтів щодо яких було прийняте рішення вжити заходи належної перевірки клієнта згідно до законодавства у сфері ПКФ/ФТ та у відповідності до п.3.1. цього Положення.

Анкета клієнта має три блоки:

- I. **Ідентифікація** – інформація отримана СПФМ про цього клієнта з незалежних джерел.
- II. **Верифікація** – виявлення можливих розбіжностей між даними Блока №1 Анкети та Опитувальника, що був сформован під час проведення процедури ідентифікації клієнта
- III. **Аналіз ризиків та висновки** – оцінка «ризик-профілю» клієнта та нашого припущення щодо його мети щодо вибору та використання їм нашого продукту. А також:
 - встановлення ризику майбутньої фінансової операції;
 - визначення ступеню «ризик-апетиту» СПФМ щодо можливих взаємовідносин;
 - типу заходів процедур НПК пропорційно виявленим ризикам;
 - висновки Відповідального працівника щодо доцільності проведення фінансової операції

ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» вносить до анкети інформацію (дані), достовірність якої (яких) підтверджується наявними в установі відповідними документами (їх копіями), а також інформацію, отриману від клієнта, з офіційних, надійних та інших джерел.

Анкета клієнта (у разі потреби) формується до проведення фінансової операції з цим клієнтом. Анкета може доповнюється новими або уточненими даними за результатами вжитих установою заходів щодо актуалізації даних про клієнта. Інформація щодо оцінки/переоцінки рівня ризику ділових відносин з клієнтом зазначається в день здійснення такої оцінки/переоцінки.

3.1.3 Порядок встановлення ПОЛІТИЧНО ЗНАЧУЩОЇ ОСОБИ (PEP)

Для всіх фінансових установ є категорія клієнтів, що називається PEP, або «політично значущі особи» (Politically Exposed Persons). Ідентифікація та верифікація клієнта, як PEP, здійснюються до встановлення ділових відносин, вчинення правочинів та/або проведення фінансової операції. Надання фінансових послуг корумпованим політичним діячам може піддати ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» ризику репутації та дорогим запитам інформації та розпорядженням про вилучення правоохоронних або судових органів. Крім того, може бути підірвана довіра громадськості до етичних стандартів усієї компанії.

➤ **Строк статусу PEP діє безстроково, в т.ч. після залишення посади.**

ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» не буде однозначно призначати високого ризику всім категоріям PEP, в тому числі національним, іноземним, а також тим, які виконують політичні функції в міжнародних організаціях, а буде вивчати ризиковість можливих ділових відносин або фінансових операцій без встановлення ділових відносин.

Ділові відносини з особами, які займають важливі державні посади, членами їх сім'ї та з особами чи компаніями, які чітко пов'язані з ними, можуть піддати ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» значним репутаційним та / або юридичним ризикам. Ризик виникає, коли такі особи зловживають своїми державними повноваженнями або для власної вигоди, і / або для вигоди інших осіб через незаконну діяльність, таку як отримання хабара або шахрайство. До таких осіб, яких зазвичай називають «політично викритими особами» (PEP) або "Потенційними особами", належать глави держав, вищі урядовці / міністри, впливові державні службовці, судді, військові командири, вищі керівники державних корпорацій та важливі посадові особи політичних партій. Найближчі співробітники та члени найближчих сімей PEP, включаючи подружжя, батька, брата та сестру, дітей та батьків або братів і сестер подружжя, пов'язані з ризиком репутації, подібним до тих, що існують у самих PEP.

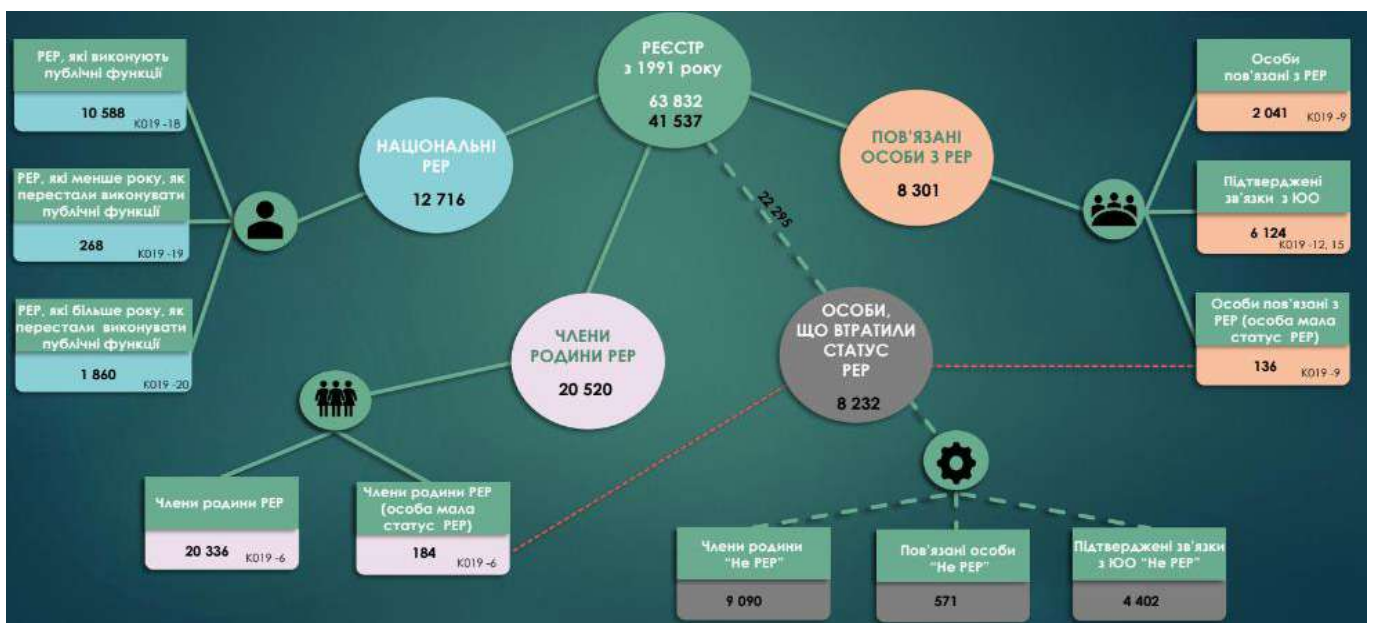
Відповідальний працівник ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС», під час визначення щодо необхідності проведення заходів процедур НПК та їх ступеню - повинен чітко розуміти й відрізнити особ, що можуть бути пов'язаними з PEP, від тих особ що є дійсно пов'язаними з PEP.

Під час проведення процедур НПК, а також для відповідної звітності до НБУ, застосовуються наступні коди, категорії та типи PEP:

Код (019)	Код типу публічного діяча
1	Національні публічні діячі
2	Іноземні публічні діячі
3	Діячі, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях
4	Інші
5	Діячі, що виконують публічні функції в міжнародних організаціях
6	Члени сім'ї національних публічних діячів
7	Члени сім'ї іноземних публічних діячів
8	Члени сім'ї діячів, які виконують публічні функції в міжнародних організаціях
9	Особи, пов'язані з національними публічними діячам

10	Особи, пов'язані з іноземними публічними діячам
11	Особи, пов'язані з діячами, які виконують публічні функції в міжнародних організаціях
12	Особи, кінцевими бенефіціарними власниками яких є національні публічні діячі
13	Особи, кінцевими бенефіціарними власниками яких є іноземні публічні діячі
14	Особи, кінцевими бенефіціарними власниками яких є діячі, які виконують публічні функції в міжнародних організаціях
15	Особи, кінцевими бенефіціарними власниками яких є члени сім'ї національних публічних діячів та особи, пов'язані з національними публічними діячами
16	Особи, кінцевими бенефіціарними власниками яких є члени сім'ї іноземних публічних діячів та особи, пов'язані з іноземними публічними діячами
17	Особи, кінцевими бенефіціарними власниками яких є члени сім'ї діячів, які виконують публічні функції в міжнародних організаціях та особи, пов'язані з такими діячами
18	Національні публічні діячі, які станом на звітну дату виконують публічні функції
19	Національні публічні діячі, які станом на звітну дату вже рік та менше року, як перестали виконувати публічні функції
20	Національні публічні діячі, які станом на звітну дату вже більше року, як перестали виконувати публічні функції

Актуалізація даних в інформаційному реєстрі “Національні публічні діячі”

Архітектура структури даних реєстру РЕП дозволяє:

- актуалізацію типу РЕП в розрізі параметрів довідника НБУ (код К019)
 - переоцінку статусу РЕП, близьких та пов'язаних осіб
 - дослідити втрачений статус особи та відновити його в реєстрі, в разі зміни регулятивних вимог
- Особи, пов'язані з політично значущими особами – це фізичні особи, які відповідають хоча б одному з таких критеріїв:**
- ✓ відомо, що такі особи мають спільне з політично значущою особою бенефіціарне володіння юридичною особою, трастом або іншим подібним правовим утворенням або мають будь-які інші тісні ділові зв'язки з політично значущими особами;
 - ✓ є кінцевими бенефіціарними власниками юридичної особи, трасту або іншого подібного правового утворення, про які відомо, що вони де-факто були утворені для вигоди політично значущих осіб;

Державний діяч, член його сім'ї, пов'язана з ним особа під час встановлення ділових відносин має самостійно вказати в Опитувальнику клієнта свій статус. Відповідне визначення факту пов'язаності з РЕП відображається в його Анкеті

Їм краще попередньо повідомити фінансову установу про заплановану операцію на велику суму, щоб уникнути підозр та зайвого клопоту. Зі свого боку ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» буде перевіряти таку інформацію.

По-перше: для виявлення РЕР можна використовувати публічні українські сервіси

По-друге: фінансові установи можуть використовувати міжнародні комерційні бази

Виявлення РЕР вимагає дієвих процедур належної перевірки клієнтів, в тому числі встановлення особи КБВ. Відштовхуючись від цієї вимоги, ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» запроваджує відповідні системи управління ризиком, для того щоб визначити, чи є клієнт, члени його сім'ї або пов'язані з ним особи РЕР. А саме: відповідні питання, перевірка по базі даних, аналіз інформації, що знаходиться у відкритому доступі, і т.п. Крім того, існуючі клієнти іноді можуть отримати статус РЕР після того, як встановлені ділові відносини, тому важливо регулярно перевіряти існуючу клієнтську базу на наявність клієнтів, чий статус змінився. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» буде регулярно зіставляти свою клієнтську базу з базою даних РЕР щоб виявити таких осіб; доцільно використовувати загальнодоступну інформацію про корумпованих РЕР як привід для ситуаційних перевірок бази даних; обов'язковим має бути проведення перевірки статусу РЕР в ході оновлення інформації про своїх клієнтів.

На додаток до звичайних заходів належної перевірки, Відповідальний працівник повинен:

- 1) Отримати дозвіл Керівника для надання своїх послуг/товарів такими клієнтами на суму більше ніж 400 тисяч грн;**
- 2) Вжити розумних заходів для встановлення джерела багатства та джерела коштів (активів, прав на такі активи тощо) РЕР, членів їх сім'ї або пов'язаних з ними осіб на підставі:**
 - ✓ отриманих від них документів;
 - ✓ інформації з інших джерел, якщо така інформація є публічною (відкритою).

Документи, що підтверджують джерела походження коштів клієнта визначаються законодавством залежно від юридичного оформлення операцій, їх виду та змісту.

Так, відповідно до законодавства України існують різні варіанти набуття особою права власності на кошти: дохід, отриманий за реалізацію виробленої продукції, надані послуги, продаж майна, що належить цій особі, отримання спадку, виграш у лотерею, набуття права на скарб тощо. У кожному випадку документи, які підтверджуватимуть право власності особи на отримані кошти, будуть різними. Тобто, джерела походження коштів, які особи надають нам, мають підтверджуватися відповідними документами: наприклад, фінансовою звітністю, яка містить інформацію про види та розмір отриманих доходів, платіжними/ розрахунковими документами, що свідчать про отримані доходи за надані послуги, декларацією про доходи.

Окрім того, документами, що підтверджують джерела походження коштів/активів, також можуть бути: копія декларації про майновий стан і доходи з відміткою контролюючого органу України про її отримання (для податкових резидентів України); копія декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру/декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або органу місцевого самоврядування, отриманої, зокрема з Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, що формується та ведеться Національним агентством з питань запобігання корупції; копія податкової декларації (декларації про доходи) з відміткою контролюючого органу іноземної країни про отримання (для нерезидентів України, за наявності), документи про отриману спадщину, продаж майна, виплату страхової суми за договором страхування.

- 3) Проводити посилений постійний моніторинг тривалих ділових відносин.**

Після того, якщо були встановлені тривалі ділові відносини з РЕР – ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» буде на постійній основі вести посилений моніторинг та поточний контроль таких ділових відносин. До посиленого моніторингу відносяться процеси перевірки операцій РЕР і оцінки того, наскільки ця активність збігається з профілем клієнта, а також періодичне оновлення інформації про клієнта.

Крім збільшення частоти проведення контрольних процедур і більш пильної уваги до РЕР через пов'язаний з ними більш високий ризик рекомендовано використовувати методи, наведені нижче:

- ✓ **контроль операцій:** процес контролю операцій полягає в тому, щоб об'єднати інформацію про клієнта, джерела його статків і джерела коштів, проаналізувати всі застосовні до даної ситуації фактори ризику і оцінити, наскільки динаміка операцій клієнта (стан його рахунку, обсяги транзакцій, види використовуваних інструментів тощо) співвідносяться з цими факторами. Здійснюючи контроль операцій, крім безпосередньо їх аналізу ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» буде використовувати конкретні типології ВК, у тому числі типології діяльності корумпованих РЕР, які на регулярній основі розробляються та оприлюднюються Держфінмоніторингом;
- ✓ **отримання оновленої інформації про клієнта:** клієнтське досьє РЕР повинно регулярно оновлюватися або завдяки збору інформації за допомогою автоматизованого пошуку по базах даних і ручного оновлення, або за допомогою контролю за операціями (ручного та (або) автоматизованого). Інформація, яка збирається таким чином, може показати зміну політичної функції або ділової активності, значні або незвичайні угоди, інші характеристики ризику, відзначити події, що впливають на репутацію особи (наприклад, участь в кримінальному або цивільному судовому процесі, негативна «увага» ЗМІ).

Ризик-орієнтований підхід
Обов'язок встановлення високого ризику ділових відносин

Check List 2022

<p>Держави, що не виконують рекомендації</p> <ul style="list-style-type: none"> Клієнти, місцем проживання (реєстрації) яких є держава (форсайдші), що не відповідає чи не відповідає чинним вимогам державної інтеграційної, міжнародної організації, здебільше у сфері боротьби з корупцією (Валентинів) доповідь, одержані значимі шкідливі, або фінансові впливи територіально чи фінансовою діяльністю, розважання і зброї масового знищення. 	<p>Перелік осіб</p> <ul style="list-style-type: none"> Клієнти, які є юридичними особами, пов'язаними до переліку осіб, Клієнти, які є представниками осіб, пов'язаними до переліку осіб, Клієнти, які мають право або опосередковано володіють або контролюють безпосередніми чи опосередкованими засобами або клієнтськими бенефіціарними інтересами, пов'язаними з особою, включеною до переліку осіб. 	<p>Іноземні фінансові установи</p> <ul style="list-style-type: none"> Іноземні фінансові установи (крім фінансових установ з рівнем рівняння у державі - членка Європейського Союзу, держави - членки ЄвЗони з розробкою фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (РАТ)), Крім держав, що здійснюють збройну агресію проти України у зв'язку з війною, наведеною у статті 1 Закону України "Про оборону України", з якими встановлюється кореспондентські відносини. 	<p>Іноземні публічні діячі</p> <ul style="list-style-type: none"> Іноземні публічні діячі, Членів в сім'ї та осіб, пов'язаних з чинними повністю збройними силами, а також клієнти, які є членами бенефіціарних власників своїх власних осіб. 	<p>Санкції</p> <ul style="list-style-type: none"> Клієнти, стосовно яких діють санкції Європейського Союзу (включно з санкціями проти Росії), спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (заморозка активів) відповідно до статті 2 Закону України "Про санкції". 	<p>Перелік офшорних зон</p> <ul style="list-style-type: none"> Клієнти, місцем проживання (реєстрації) яких є держава, включено до офіційного Переліку Міністра України до переліку офшорних зон.
<p>Громадяни держав-агресора</p> <ul style="list-style-type: none"> Клієнти, які є громадянами держав, які або мають місце постійного проживання (перебування, реєстрації) в державі, що здійснює збройну агресію проти України. 	<p>Юридичні особи держав-агресора</p> <ul style="list-style-type: none"> Клієнти, які є юридичними особами - резидентами держав, що здійснює збройну агресію проти України. 	<p>КБВ є резидентами держав-агресора</p> <ul style="list-style-type: none"> Клієнти, КБВ яких є громадянами держав, які або мають місце постійного проживання (перебування, реєстрації) в державі, що здійснює збройну агресію проти України. 	<p>Державні ЮО держав-агресора</p> <ul style="list-style-type: none"> Клієнти, державними (урядовими, акціонерними) або власницькими (приватними) засобами опосередковано є державою, що здійснює збройну агресію проти України. 	<p>Джерело коштів з держав-агресора</p> <ul style="list-style-type: none"> Клієнти, щодо яких встановлено, що джерело коштів пов'язані з фінансовою установою такого класифікації, пов'язаною з державою, що здійснює збройну агресію проти України. 	<p>Фінансова установа з держав-агресора</p> <ul style="list-style-type: none"> Клієнти, які здійснюють передачу (трансферу) грошей до (з) України, включно з клієнтами фінансових установ, місцем перебування та/або реєстрації яких є держава, що здійснює збройну агресію проти України.

У разі якщо РЕР перестав виконувати визначні публічні функції, ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» зобов'язаний продовжувати на безстроковій основі враховувати триваючі ризики РЕР та вживати заходи, поки не переконається в тому, що такі ризики відсутні. При цьому ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» повинен враховувати ризики, що залишаються властивими РЕР, зокрема:

- ✓ рівень впливу, що особа може ще мати;
- ✓ обсяг повноважень, якими вона була наділена;
- ✓ зв'язок між минулими та чинними повноваженнями тощо

Відповідно до статті 7 Закону 361 ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» зобов'язаний встановити **високий ризик ділових відносин (фінансової операції без встановлення ділових відносин)**, зокрема, стосовно: іноземних РЕР, членів їх сімей та осіб, пов'язаних з такими РЕР, а також клієнтів, КБВ яких є зазначені особи, та встановити **неприйнятно високий ризик ділових відносин (фінансової операції без встановлення ділових відносин)** стосовно клієнтів у разі неможливості мінімізувати виявлені ризики, пов'язані з таким клієнтом або фінансовою операцією, а також у разі наявності

обґрунтованих підозр за результатами вивчення підозрілої діяльності клієнта, що така діяльність може бути фіктивною.

ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» буде застосовувати наступний адекватний підхід щодо клієнтів, які належать до категорії національних РЕР, включаючи тих, які тривалий час (але не більш ніж три роки) не виконують визначені публічні функції, а його операції є зрозумілими для нас (наприклад, операції проводяться в межах отриманої заробітної плати, не має підозрілих фінансових операцій) - для встановлення джерел статків (багатства) та джерела коштів, пов'язаних із фінансовими операціями, може бути достатнім:

- ✓ отримання інформації від клієнта,
- ✓ здійснення аналізу інформації, яка вже є у нас,
- ✓ отримання інформації з публічних джерел з надійною репутацією

ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» не буде застосовувати практику однакового формального підходу до всіх клієнтів, які належать до національних РЕР, членів їх сімей та пов'язаних з ними осіб, як до високо ризикових клієнтів, не враховуючи вид послуг, та рівень впливу, який ці особи можуть мати. Застосування зазначеного підходу може свідчити про неналежну систему управління ризиками в цій частині.

Разом з цим, можливими критеріями/індикаторами встановлення високого ризику ділових відносин з РЕР можуть бути, наприклад:

- ✓ використання корпоративних механізмів (юридичних осіб та інших утворень) з метою приховування факту бенефіціарної власності;
- ✓ використання посередників, якщо це не відповідає звичайним діловим відносинам або є підстави вважати, що вони використовуються з метою приховування КБВ, який є РЕР;
- ✓ використання членів сім'ї або пов'язаних осіб в якості законних власників активів РЕР (наприклад, оформлення права власності на активи РЕР, членів сім'ї, пов'язаних осіб);
- ✓ наявність доступу до державних активів, коштів та фінансових операцій з ними;
- ✓ наявність контролю за дозвільними органами, які видають ліцензії та права концесії;
- ✓ наявність прямої або опосередкованої можливості контролювати механізми, спрямовані на виявлення або запобігання ВК/фінансуванню тероризму;
- ✓ здійснення вирішального впливу на діяльність фінансової установи; контроль за нею опосередковано або через займану посаду; • діяльність, пов'язана з торгівлею зброєю або військово-промисловим комплексом;
- ✓ діяльність, пов'язана з державними закупівлями (постачання товару/послуг державі або державним органам) • діяльність, пов'язана з будівництвом та (великою) інфраструктурою, що здійснюється за рахунок державних/комунальних коштів;
- ✓ здійснення повноважень, пов'язаних з діяльністю державних органів влади, зокрема з прийняттям рішень щодо розподілу державних коштів, приватизації державного майна, земельних ділянок, закупівлі продукції/послуг за державні кошти, призначення на посади в органах державної влади/місцевого самоврядування, прийняття законів та підзаконних нормативно-правових актів, ухвалення суду;
- ✓ зарахування/отримання готівкових коштів у великих обсягах;
- ✓ проведення фінансових операцій, пов'язаних з придбанням РЕР та/або членом його сім'ї предметів розкоші, оплатою послуг з високою вартістю, у тому числі, що проводиться через їх представників.

Цей перелік не є вичерпним. Водночас, слід зауважити, що наявність одного чи більше можливих критеріїв/індикаторів не є обов'язковою підставою для встановлення високого ризику ділових відносин з РЕР, вони можуть бути використані для аналізу рівня впливу, що особа може ще мати, обсягом повноважень, якими вона була наділена.

Всі отриманні данні щодо ризик-профілю клієнта категорії РЕР й відповідні висновки ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» будуть відображенні в Анкеті клієнта, згідно до п.п.3.1.2 цього Положення.

3.1.4. ВСТАНОВЛЕННЯ кінцевих бенефіціарних власників (КБВ)

Кінцевий бенефіціарний власник (далі – «КБВ») - це будь-яка фізична особа, яка здійснює вирішальний вплив (контроль) на діяльність клієнта та/або фізичну особу, від імені якої проводиться фінансова операція.

Кінцевим бенефіціарним власником є:

- ✓ для юридичних осіб - будь-яка фізична особа, яка здійснює вирішальний вплив на діяльність юридичної особи (в тому числі через ланцюг контролю/володіння);
- ✓ для трастів, утворених відповідно до законодавства країни їх утворення, - засновник, довірчий власник, захисник (за наявності), вигодоодержувач (вигодонабувач) або група вигодоодержувачів (вигодонабувачів), а також будь-яка інша фізична особа, яка здійснює вирішальний вплив на діяльність трасту (в тому числі через ланцюг контролю/володіння);
- ✓ для інших подібних правових утворень - особа, яка має статус, еквівалентний або аналогічний особам, зазначеним для трастів.

ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» під час здійснення НПК зобов'язане:

- ✓ установити КБВ клієнта або факт його(їх) відсутності, у тому числі отримати структуру власності юридичної особи з метою її розуміння;
- ✓ установити дані, що дають змогу встановити КБВ [прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові, країну громадянства та постійного місця проживання, дату народження, характер та міру (рівень, ступінь, частку) бенефіціарного володіння];
- ✓ ужити заходів з верифікації особи КБВ (у разі наявності КБВ).

Алгоритм дій ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» з метою встановлення КБВ:

1) витребувати та отримати від клієнта структуру власності юридичної особи

Структура власності за формою є офіційним документом, що являє собою схематичне зображення структури власності юридичної особи, яка відображає всіх осіб, які прямо або опосередковано володіють цією особою самостійно чи спільно з іншими особами або незалежно від формального володіння мають можливість значного впливу на керівництво чи діяльність юридичної особи.

- Зразки складання схематичного зображення структури власності оприлюднюються на офіційному веб-сайті Мінфіну.
- У разі наявності у структурі власності юридичної особи іноземних юридичних осіб та/або осіб, які не перебувають у громадянстві України і є громадянами (підданими) іншої держави або держав, трастів, інших подібних правових утворень до схематичного зображення структури власності також мають додаватися офіційні документи (їх копії, зокрема нотаріально засвідчені копії), що підтверджують належність цим особам, трасту та/або іншим подібним правовим утворенням корпоративних прав у юридичній особі, крім випадків, коли відомості про відповідних суб'єктів наявні в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців
- На схематичному зображенні структури власності вказуються щодо кожної:
 - ✓ фізичної особи - громадянина України - прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), дата народження, реєстраційний номер облікової картки платника податків або номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України або паспорта

громадянина України для виїзду закордон (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті);

- ✓ фізичної особи - іноземця та особи без громадянства - прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) англійською мовою та його транслітерація українською мовою, країна громадянства (підданства), а у разі, якщо особа є громадянином (підданим) декількох країн, - всі країни її громадянства (підданства), дата народження. Якщо особа у звітному році була податковим резидентом країни, відмінної від країни свого громадянства (підданства), або якщо особа є громадянином (підданим) декількох країн, додатково зазначається країна, податковим резидентом якої була особа;
- На схематичному зображенні структури власності вказуються щодо кожної:
 - ✓ юридичної особи України - повне найменування відповідно до установчих документів, ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України;
 - ✓ іноземної юридичної особи, трасту або іншого подібного правового утворення - повне найменування англійською мовою та його транслітерація українською мовою, країна заснування (утворення), країна реєстрації довірчого власника (за наявності), місцезнаходження, ідентифікаційний номер (у разі наявності), що нерезидент використовує під час подання податкових декларацій та інших податкових документів до податкових органів у країні, резидентом якої він є.
- На схематичному зображенні структури власності щодо кожного кінцевого бенефіціарного власника (за наявності) зазначається опис здійснення вирішального впливу кінцевого бенефіціарного власника на діяльність юридичної особи (прямий та/або непрямий).
 - ✓ У разі здійснення прямого вирішального впливу зазначається відсоток частки в статутному (складеному) капіталі юридичної особи або відсоток права голосу в юридичній особі (дані надаються у відсотках).
 - ✓ У разі здійснення непрямого вирішального впливу зазначається характер бенефіціарного володіння (вигоди, інтересу, впливу).

2) установити щодо трасту або іншого подібного правового утворення відомості про засновників, довірчих власників, захисників (у разі наявності), вигодоодержувачів (вигодонабувачів) або групу вигодоодержувачів (вигодонабувачів), а також про будь-яких інших фізичних осіб, які здійснюють вирішальний вплив на діяльність трасту або іншого подібного правового утворення (у тому числі через ланцюг контролю/володіння).

Щодо трастів та інших подібних правових утворень, вигодоодержувачі (вигодонабувачі) яких характеризуються певними ознаками або класом, встановлюється інформація про таких вигодоодержувачів (вигодонабувачів), яка б дала змогу встановити їх особу в момент виплати чи реалізації ними належних їм прав;

3) ужити належних заходів для перевірки достовірності інформації щодо КБВ та пересвідчитися, що установа знає, хто є КБВ (за його наявності), уживаючи обґрунтованих заходів для розуміння права власності (контролю) та структури власності.

Ризик-орієнтований підхід, щодо заходів з встановлення КБВ клієнта:

Вимоги щодо встановлення КБВ, ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» буде виконувати з використанням ризик-орієнтованого підходу, ураховуючи виявлені критерії ризиків. Водночас обсяг наших дій зі збору необхідної інформації та глибина аналізу отриманої інформації мають бути пропорційні виявленим ризикам, зокрема складності структури власності юридичної особи. У будь-якому разі ми будемо вжити заходів, достатніх для того, щоб бути впевненою, що знаємо, хто є кінцевим бенефіціарним власником нашого клієнта (за його наявності), здійснюючи обґрунтовані заходи для розуміння права власності (контролю) та структури власності.

ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» для встановлення та верифікації особи КБВ має право використовувати дані, що містяться в офіційних документах, офіційних та/або інших відкритих джерелах, зокрема в іноземних державних реєстрах, подібних до ЄДР. Ми також можемо використовувати інформацію, отриману від клієнта, уживаючи необхідних заходів із перевірки отриманої інформації за допомогою інших джерел.

У разі встановлення ділових відносин (проведення фінансової операції без встановлення ділових відносин) з клієнтом, який є фізичною особою або ФОП, ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» буде вважати, що в такого клієнта відсутній КБВ, крім випадків виникнення у нас підозри або достатніх підстав для підозри (зокрема у разі виявлення відповідних критеріїв ризику або індикаторів підозрілості фінансових операцій), що такий клієнт діє не від власного імені.

Зовнішні індикатори ризиковості юридичної особи в розділі «Єдиний державний реєстр»

Внутрішні індикатори ризиковості ЮО

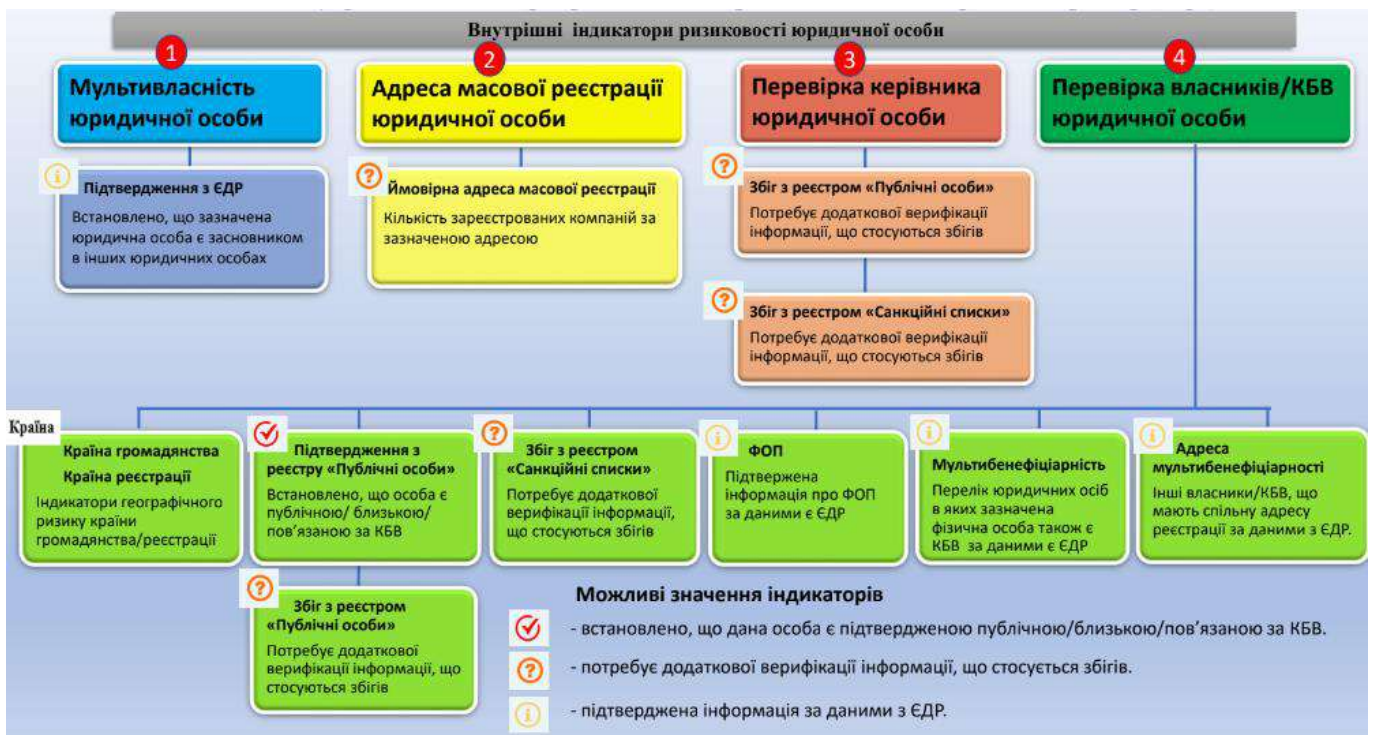
- ЄДРПОУ
Адреса реєстрації ЮО
 - Мультивласність ЮО
 - Ймовірна адреса масової реєстрації ЮО
 - Наявність внутрішньої структури ОіО
- Керівник
 - Виявлення осіб в реєстрі «Публічних осіб»
 - Виявлення осіб в «Санкційних списках»
- Власник/Учасник/КБВ
 - Виявлення осіб в реєстрі «Публічних осіб»
 - Виявлення осіб в «Санкційних списках»
 - ФОП
 - Мультибенефіціар
 - Адреса мультибенефіціарності
 - Географічні критерії ризику (Ризикові країни)
 - Причетність до країни агресора

Зовнішній індикатор надає консолідовану інформацію щодо внутрішніх індикаторів ризиковості ЮО

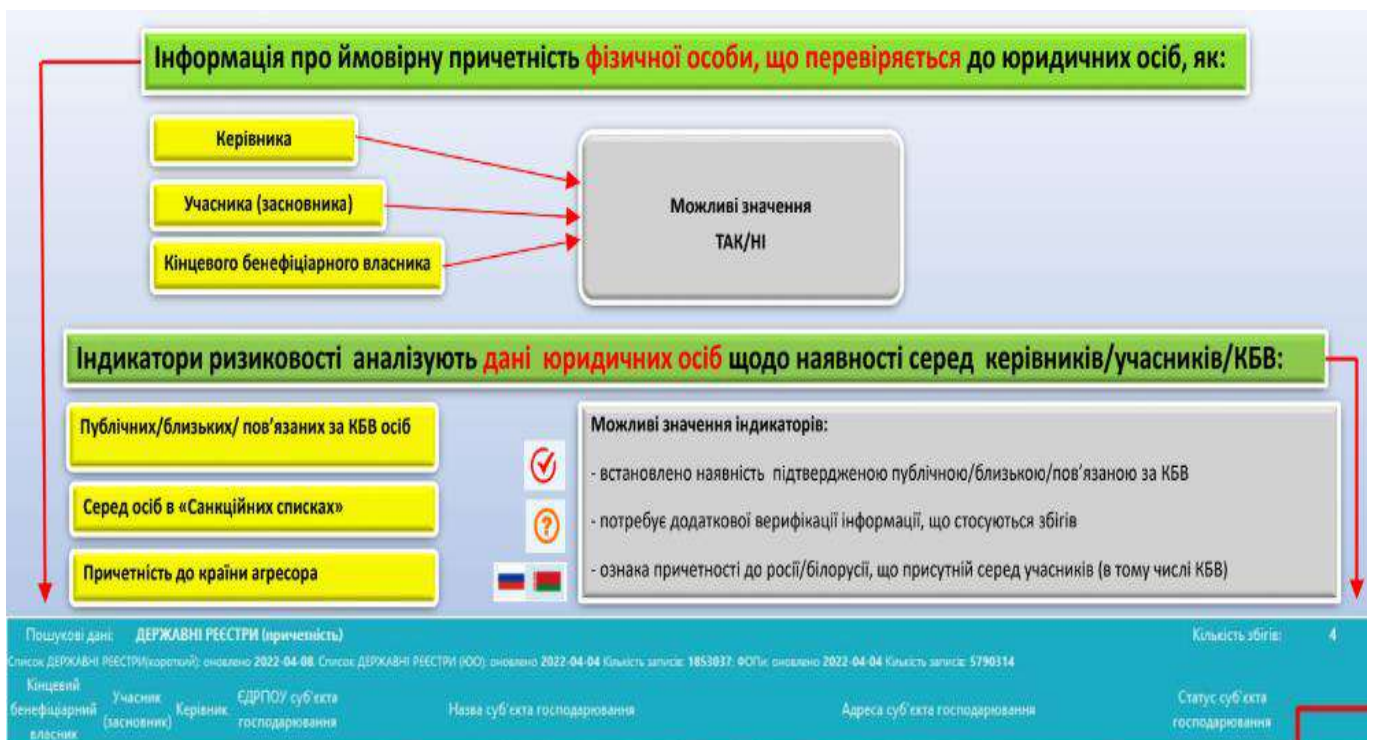
- Червоний індикатор** – означає, що серед КБВ/учасників/власників з усіх інших індикаторів **є обов'язково:**
 - ✓ підтверджені Політично значущі особи
- Помаранчевий індикатор** – означає, що серед КБВ/учасників з усіх інших індикаторів **є лише збіги по:**
 - ✓ Політично значущих особах
 - ✓ Санкціях
 - ✓ виявлено Ризикові країни адреси реєстрації/країни громадянства
- Жовтий індикатор** - означає, що серед КБВ/учасників/власників **є виключно:**
 - ✓ ФОП
 - ✓ Мультибенефіціар
 - ✓ Адреса мультибенефіціарності
 - ✓ Адреса масової реєстрації юридичної особи
 - ✓ Мультивласність юридичної особи.
- Прапорець** - ознака причетності до росії/ білорусії, що присутній серед КБВ/учасників/власників.
- Структура** - ознака наявності структурних/відокремлених підрозділів.

ЄДРПОУ	Назва	Адреса	Керівник	Відомість	Статус	Рівень збігу
33229340	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "АГРОФІРМА КОРНАЦЬОК"	УКРАЇНА, 55142, МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛ., ПЕРВОМАЙСЬКИЙ Р-Н, СЕЛО СЕКРЕТАРКА, ВУЛ.ЦЕНТРАЛЬНА, БУДИНОК 67	ВІТЦІЙСЬКИЙ БОГДАН ОЛЕГОВИЧ	01.11 ВИРОЩУВАННЯ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР (КРИМ РАЙС), ВОСОВИХ КУЛЬТУР І НАСІННЯ ОЛІЙНИХ КУЛЬТУР	ЗАРЕЄСТРОВАНО	Високий
36249372	ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ЛЬВІВСЬКИЙ ВІДДІЛ КОМПЛЕКСНОГО ПРОЄКТУВАННЯ "УКРПРОЕКТ"	УКРАЇНА, 79485, ЛЬВІВСЬКА ОБЛ., МІСТО ЛЬВІВ, МІСТО ВИННИКІ, ВУЛИЦЯ ГАЛИЦЬКА, БУДИНОК 18 Б	КОЗАК ТАРАС РОМАНОВИЧ	43.13 РОЗВ'ДВАЛЬНЕ БУРІННЯ	ЗАРЕЄСТРОВАНО	Високий
40684103	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ЛЕКСВЕЛ"	УКРАЇНА, 01033, МІСТО КИЇВ, ВУЛИЦЯ ЖИЛІНСЬКА, БУДИНОК 5/60, ОМС 5	КОЛУПАЄВ АНДРІЙ ПЕТРОВИЧ	69.10 ДІЛПІЛЬНІСТЬ У СФЕРІ ПРАВА	ЗАРЕЄСТРОВАНО	Високий
00135194	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "УКРАНОТА"	УКРАЇНА, 04053, МІСТО КИЇВ, ПРОВУЛК НЕСТОРПІВСЬКИЙ, БУДИНОК 3-5	ГЕЗ ОЛЕГ ВАЛЕНТИНОВИЧ	06.10 ДОБУВАННЯ СИРОЇ НАФТИ	ЗАРЕЄСТРОВАНО	Високий

Аналіз внутрішніх індикаторів ризиковості в розділі «Єдиний державний реєстр»

Індикатори ризиковості в інформаційному реєстрі «Державні реєстри (причетність)»

Додаткові заходи щодо клієнтів, які (КБВ яких) є політично значущими особами (PEP), членами їх сімей та особами, пов'язаними з PEP

ТОВ «ФК»МАРИН-ФІНАНС» з метою визначення належності клієнта до категорії PEP зобов'язан використовувати не лише інформацію, надану клієнтом, а й інші джерела інформації, якщо рівень ризику ділових відносин (разової фінансової операції на значну суму) з клієнтом є вищим, ніж низький. Такими джерелами, наприклад, можуть бути:

- ✓ бази даних сервіс-провайдерів, що надають безоплатно або платно інформаційні послуги;

- ✓ публічні джерела даних у мережі Інтернет, включаючи офіційні інтернет-представництва органів державної влади;
- ✓ офіційні інтернет-представництва систем декларування доходів публічними особами, включаючи Єдиний державний реєстр декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Проте ми будемо враховувати: якщо інформації про відповідну особу немає в окремій базі даних, це не є підтвердженням того, що особа не належить до категорії РЕР.

ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» під час проведення процедур з актуалізації наявних даних про клієнтів також здійснює актуалізацію статусу належності клієнта до категорії РЕР. Додатково установа періодично на основі ризик-орієнтованого підходу аналізує наявну клієнтську базу щодо належності до категорії РЕР, але не рідше ніж:

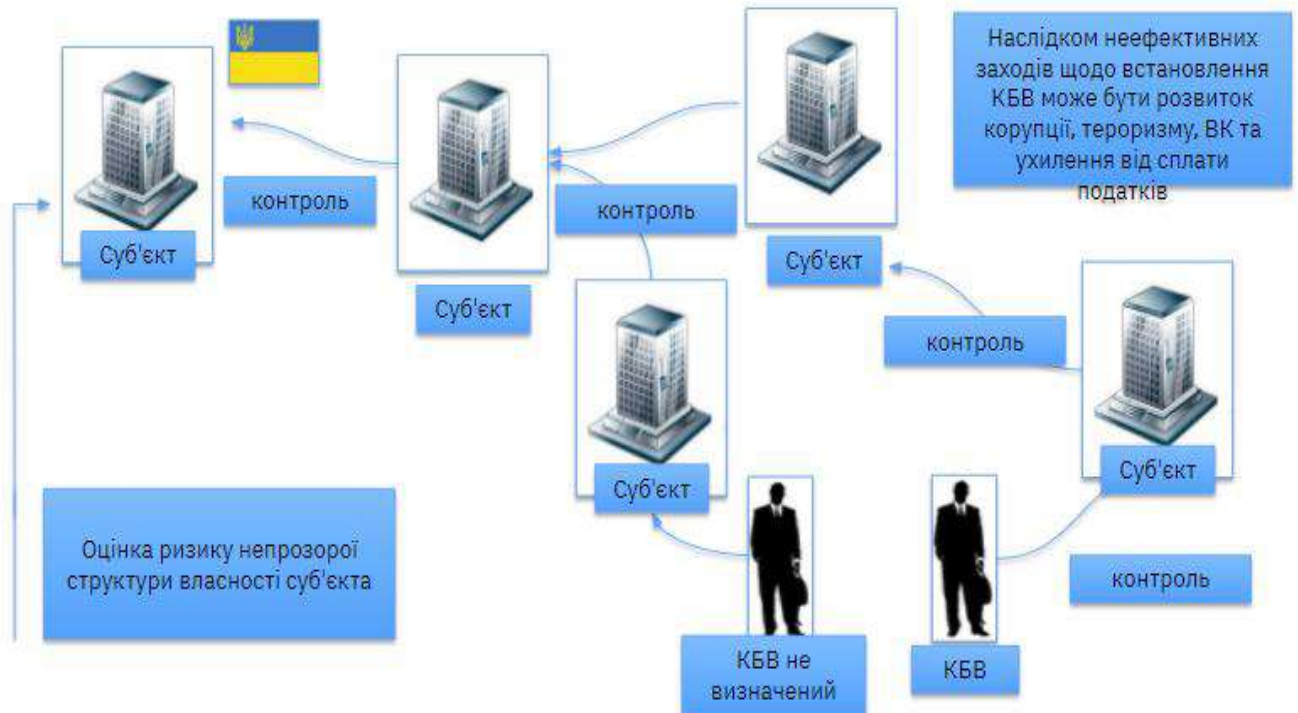
- ✓ **один раз на півроку** - якщо рівень ризику ділових відносин (разової фінансової операції на значну суму) з клієнтом є високим;
- ✓ **один раз на рік** - якщо рівень ризику ділових відносин (разової фінансової операції на значну суму) з клієнтом є середнім;
- ✓ **один раз на три роки** - для інших випадків.

Ми маємо приділяти значну увагу навчання свого персоналу, щоб запобігати випадкам виникнення у наших працівників хибного припущення, що сам по собі статус РЕР є раціональним та логічним поясненням наявності значних статків (багатства) у такої особи через наявність у неї доступу до значних коштів (активів) у зв'язку з виконанням публічних функцій.

ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» при встановленні кінцевого бенефіціарного власника клієнта може, але не повинен покладатися виключно на Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань. За результатами проведених досліджень, ще у 2020 році, ГО «Центр протидії корупції» виявлено значний відсоток недостовірної інформації в Єдиному державному реєстрі про КБВ. Існує чотири основні причини даної проблеми:

- ✓ прогалини в процесі державної реєстрації юридичної особи;
- ✓ недосконалість програмного забезпечення ЄДР;
- ✓ відсутність верифікації фізичних осіб;
- ✓ відсутність дієвого механізму контролю та відповідальності за подання недостовірної інформації до ЄДР

Значна кількість українських компаній мають розгалужену структуру власності із застосуванням юрисдикцій інших країн

Інформація про бенефіціарну власність може бути прихована шляхом використання:

- ✓ компаній-оболонок;
- ✓ складної структури власності та управління;
- ✓ акцій на пред'явника;
- ✓ формальних номінальних власників акцій і директорів, у випадках, коли особа справжнього КБВ не розкрита;
- ✓ неформальних номінальних власників акцій і директорів;
- ✓ трастів та інших правових утворень;
- ✓ використання посередників під час створення юридичної особи.

➤ Індикатори приховування КБВ

1. Клієнт не бажає надавати особисту інформацію
2. Клієнт не бажає або не може пояснити:
 - ✓ Його бізнес-діяльність та корпоративну історію
 - ✓ Особистість бенефіціарного власника
 - ✓ Його джерело доходу/коштів
 - ✓ Чому він веде свою діяльність певним чином
 - ✓ З ким він проводить фінансові операції
 - ✓ Характер його бізнесу з третіми особами
3. Фізичні особи або пов'язані з ними особи:
 - ✓ Наполягають на використанні посередника
 - ✓ Активно уникають особистого контакту
 - ✓ Є іноземними громадянами, які не мають суттєвих справ у країні
 - ✓ Відмовляються співпрацювати
 - ✓ Є PEPs або мають зв'язки з особою, яка є PEPs

- ✓ Проводять операції, які виглядають дивно, враховуючі вік людини
 - ✓ Раніше мали кримінальний шлях
 - ✓ Особи, яким раніше було заборонено займати керівну посаду
 - ✓ Здійснюють фінансову діяльність, несумісну з профілем їх клієнтів
 - ✓ Декларують дохід, який не відповідає їх активам, або стилю життя
4. Юридичні особи або правові утворення:
- ✓ Демонструють тривалий період бездіяльності після реєстрації, а потім раптово та незрозуміло відбувається приріст фінансової діяльності
 - ✓ Описують себе як комерційний бізнес, але не можуть бути знайдені на інтернет-платформах або в соціальних мережах
 - ✓ Зареєстровані під назвою, яка не вказує на діяльність компанії
 - ✓ Зареєстровані під назвою, яка вказує на те, що компанія виконує діяльність чи надає послуги, які вона фактично не надає
 - ✓ Зареєстровані під назвою, яка схоже імітує назву інших компаній
 - ✓ Використовують електронну адресу з незвичним доменом
 - ✓ Зареєстровані за адресою, яка не відповідає профілю компанії
 - ✓ Зареєстровані за адресою, якої не існує в картографічних сервісах
 - ✓ Де керівник або КБВ не можуть бути знайдені або з якими не можливо сконстатувати
 - ✓ Де керівник або КБВ, схоже, не беруть активної участі в компанії
 - ✓ Декларують надзвичайно велику кількість бенефіціарів
 - ✓ Надають повноваження безлічі осіб для підпису документів без достатніх обґрунтувань або комерційних підстав
 - ✓ Є зареєстрованими/створеними в юрисдикції, яка як вважається, створює великий ризик відмивання коштів або фінансування тероризму
 - ✓ Є зареєстрованими/створеними в юрисдикції з низьким рівнем податку або міжнародної торгівлі та фінансової системи
 - ✓ Регулярно надсилають гроші до юрисдикцій з низьким рівнем податку або міжнародної торгівлі та фінансової системи

➤ **Механізми, які використовуються для приховування КБВ**

- ✓ Реєстрація/перереєстрація підприємств на підставних осіб (студентів, пенсіонерів, соціально вразливих верств населення, осіб, що зареєстровані на непідконтрольній Україні території) за грошову винагороду
- ✓ Номінальні акціонери та директори, які є пов'язаними особами, «фіктивні» фінансово-господарські операції
- ✓ Складна структура власності
- ✓ Трасти та інші правові утворення, що дозволяють розділити право власності та бенефіціарну власність активів
- ✓ Зміна реальних утримачів корпоративних прав на номінальних
- ✓ Перерахування коштів за удаваними правочинами
- ✓ Фальсифікована діяльність (невиконання договірних умов щодо постачання товарів після перерахування коштів)
- ✓ Підроблення реєстраційних документів
- ✓ Підроблення документів щодо права власності на активи
- ✓ Використання підставних та пов'язаних осіб, надавачів професійних послуг для приховування відносин між бенефіціарними власниками та активами
- ✓ Фальсифікація рішень зборів акціонерів та власників

Виявлення розбіжностей між отриманими СПФМ в результаті здійснення НПК та розміщеними в ЄДР відомостями про КБВ та/або структуру власності юридичної особи

СПФМ зобов'язаний повідомляти в порядку, встановленому Міністерством юстиції України, держателя Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань про виявлення розбіжностей між отриманими ним в результаті здійснення належної перевірки та розміщеними в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань відомостями про кінцевих бенефіціарних власників та структуру власності клієнта (зокрема, про виявлення неповноти, неточностей чи помилок в інформації про кінцевого бенефіціарного власника або про структуру власності такого клієнта, що міститься в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань) - протягом 10 робочих днів з дня виявлення розбіжностей.

Держатель Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань не пізніше десятого робочого дня місяця, наступного за місяцем, в якому йому передано інформацію про виявлені розбіжності, передає інформацію про такого суб'єкта первинного фінансового моніторингу та виявлені ним розбіжності (включаючи копії матеріалів, переданих держателю Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань таким суб'єктом первинного фінансового моніторингу) до спеціально уповноваженого органу у порядку, затвердженому Міністерством юстиції України та центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Адреса електронної пошти Міністерства юстиції України для отримання повідомлень про виявлення розбіжностей – spfm@spfm.minjust.gov.ua

При поданні до Держфінмоніторингу, ця інформація повинна бути сформована у електронному вигляді у формі файлу Excel. Формуляри та відповідні інструкції розміщені за посиланням:

<https://fiu.gov.ua/pages/finansovii-monitorint/tehnologi/dlja-nebankivskih-ustanov>

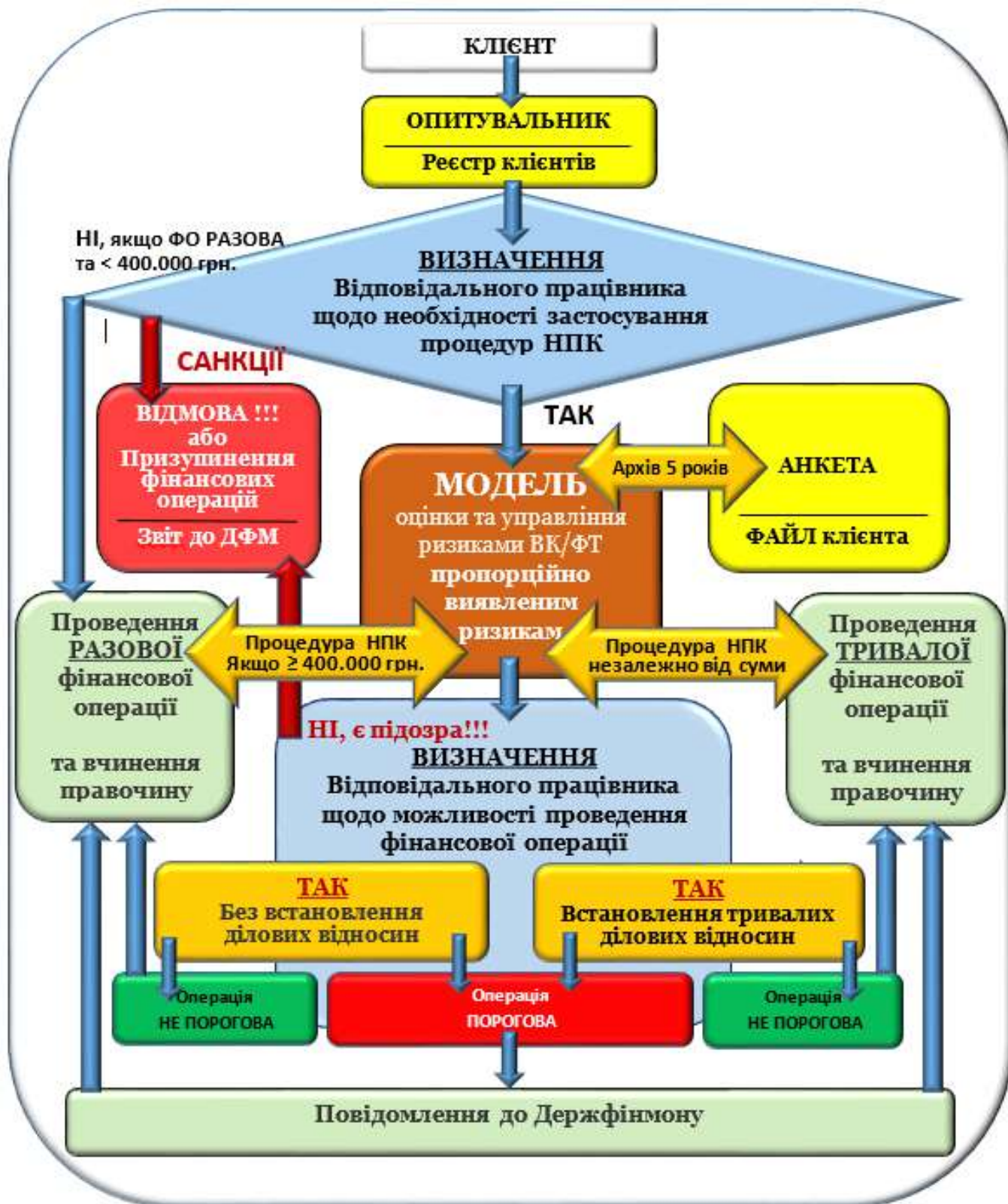
Файл повинен бути підписана з використанням засобів кваліфікованого електронного підпису чи печатки (далі - КЕП), а також, для захисту інформації при передачі в мережі Інтернет – направлено зашифрованим на отримувача – Державну службу фінансового моніторингу України.

За неподання, несвоєчасне подання, порушення порядку подання або подання держателю ЄДР юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань недостовірної інформації, передбаченої цим Законом, – у розмірі до 20 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян»

3.2. АЛГОРИТМ застосування РОП в діяльності СПФМ

З метою посилення запобіжних заходів, керуючись ризик-орієнтованим підходом, дотримуючись вимог та обмежень, установлених цим Положенням та в залежності від типу клієнтської операції (відповідно до «Термінології та Визначень» що наведені нижче) – було розроблено АЛГОРИТМ дій ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» як СПФМ з застосуванням МОДЕЛІ «Комплексна системи вимірювання ризиків у сфері ПВК/ФТ» яка й визначатиме рівень заходів, пропорційно виявленим ризикам під час проведення процедур НПК, а саме:

ТЕРМІНОЛОГІЯ та ВИЗНАЧЕННЯ що прийняті НФП до застосування

Таблиця №1

Клієнтські операції	Цивільно-правові взаємовідносини між СПФМ та його Клієнтом
Контрагент	Одна із сторін договору у цивільно-правових відносинах.

<p>Клієнт (п. 34, ч. 1, ст. 1 Закону №361)</p>	<p>Ми будемо розуміти, що це будь-яка особа, яка:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ звертається за наданням послуг до СПФМ; ✓ користується послугами СПФМ; ✓ є стороною чинника щодо відповідної клієнтської операції <p>Особа, до якої СПФМ має застосувати процедури НПК (п.3.1.)</p>
<p>ВИНЯТКИ, коли наш Контрагент не є клієнтом</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Іпотекодавець - в рамках угоди типу «Про задоволення вимог Іпотекодержателя» та/або Свідоцтва на підставі акту приватного виконавця відповідно до ст.61 Закону України «Про виконавче провадження». ✓ Боржник - право вимоги боргу якого ми отримали від свого Клієнта, в рамках відповідного Договору факторингу без встановлення окремих ділових відносин з таким Боржником іншою угодою.
<p>Фінансова операція «ФО» (п.65, ч.1, ст.1 Закону №361)</p>	<p>Будь-які дії щодо активів клієнта, вчинені за допомогою СПФМ у рамках взаємовідносин зі своїм клієнтом та/або його представником:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Будь-яка клієнтська операція, пов'язана зі здійсненням або забезпеченням здійснення платежу між сторонами. ✓ Являє собою угоду, зв'язок, або рух коштів, що здійснюється між двома сторонами відповідного правочину, щоб на договірних засадах обміняти актив на оплату. Це тягне за собою зміну статусу фінансів двох або більше контрагентів або окремих осіб, що здійснюють обмін цінних предметів, таких як: інформація, товари, послуги і гроші. Це двостороння взаємодія: одна сторона - дає гроші, інша - отримує актив (товар, послугу, право вимоги боргу, тощо).
<p>Договір факторингу («Право грошової вимоги» до третіх осіб – Боржників)</p>	<p>Клієнт, як сторона Договору факторингу - володіє, використовує та розпоряджається правами грошової вимоги до третіх осіб – Боржників, пов'язаними з наданими кредитами у відповідності до укладених кредитних договорів або інших чинників, погашення Боржниками своєї заборгованостей за якими не відбулось в строк з тих чи інших причин</p> <p>Таким чином:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Право грошової вимоги до третіх осіб – є активом Клієнта. ✓ Будь-які дії щодо активів клієнта, вчинені за допомогою СПФМ у рамках взаємовідносин зі своїм клієнтом та/або його представником є «фінансовою операцією» за визначенням. ✓ Фінансування - надання Фактором грошових коштів в розпорядження Клієнта за плату, що здійснюється в порядку та на умовах передбачених «Договором факторингу» ✓ Ліміт Фінансування – це є «Загальна сума фінансової операції» в розумінні проведення процедур фінансового моніторингу що дорівнює комерційній ціні на актив Клієнта (Первісного кредитора), узгодженій сторонами договору, в рамках якого й передається Клієнтом «Право вимоги боргу до третьої сторони» Фактору згідно до відповідного реєстру. При цьому, безпосередньо фактичний розмір заборгованості боржника (портфеля боржників) перед Клієнтом що передається Фактору - може бути іншим. ✓ СПФМ зобов'язан здійснювати процедуру НПК щодо такого Клієнта відповідно до статті 11 АМЛ-Закону №361 з урахуванням індикаторів підозрілості ФО обумовлених п.51 статті 19 Положення затвердженого Постановою НБУ від 28.07.2020 за № 107, та згідно до критеріїв й заходів що визначені цим ПОЛОЖЕННЯМ
<p>Договір переуступки права вимоги боргу (Новий «Клієнт» СПФМ, як представник Боржника)</p>	<p>Згідно із частиною першої статті 527 Цивільного кодексу України (далі – ЦКУ): боржник зобов'язаний виконати свій обов'язок, а кредитор – прийняти виконання особисто, якщо інше не встановлено договором або законом, не впливає із суті зобов'язання чи звичаїв ділового обороту.</p> <p>Виконання обов'язку може бути покладено боржником на іншу особу, якщо з умов договору, вимог ЦКУ, інших актів цивільного</p>

	<p>законодавства або суті зобов'язання не впливає обов'язок боржника виконати зобов'язання особисто.</p> <p>У цьому разі може бути укладено новий договір типу «Договір переуступки права вимоги боргу», а «Первісний кредитор» зобов'язаний:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ узгодити запропоноване за боржника іншою особою (частина перша статті 528 ЦКУ) та прийняти виконання ✓ здійснювати процедуру НПК щодо такого представника боржника, як до свого нового «Клієнта»
<p>Спроба проведення фінансової операції (п.56, ч.1, ст.1 Закону №361)</p>	<p>Здійснення клієнтом чи особою, яка діє від його імені або в його інтересах, дій, спрямованих на проведення фінансової операції, якщо така фінансова операція ще або взагалі не була проведена.</p> <p>Факт укладання потенційним клієнтом будь-якого правочину з СПФМ буде нами вважатися спробою проведення фінансової операції, з присвоєнням такому йому статусу «Клієнт»</p>

Ділові відносини (п.19, ч.1, ст.1 Закону №361):

Це відносини між Клієнтом та СПФМ, пов'язані з діловою, професійною чи комерційною діяльністю СПФМ що виникли на підставі договору (в тому числі публічного) про надання (використання) фінансових або інших послуг, здійснення СПФМ іншої діяльності та передбачають «тривалість існування» після їх встановлення.

В той же час, законодавство України не містить тлумачення поняття «тривалість існування ділових відносин». З точки зору НБУ щодо процедур фінансового моніторингу, під «тривалістю існування ділових відносин» слід розуміти «певний період», протягом якого СПФМ в межах відповідного чинника, клієнту надаються фінансові або інші послуги (при цьому простежується періодичність /регулярність таких дій).

Таким чином:

1. Відсутність критерію, що регламентує «певний період» тривалості існування ділових відносин після їх встановлення – визначає наявність двох типів взаємовідносин між Клієнтом та СПФМ, а саме:
 - ✓ проведення фінансової операції шляхом встановлення ділових відносин з клієнтом
 - ✓ проведення разової фінансової операції без встановлення ділових відносин з клієнтом
2. Під визначенням «тривалість існування ділових відносин» конкретної клієнтської операції, ми, як СПФМ будемо розуміти «певний період часу»: що починається від дати погодження замовлення щодо наших фінансових або інших послуг з Клієнтом на підставі відповідного чинника (угоди, публічного договору, акту, сертифікату, квитанції, тощо) та діє до його завершення, шляхом проведення всіх взаєморозрахунків між контрагентами цього чинника та/або до дати встановлення факту передачі права вимоги та/або власності що до «предмету» такого чинника третій особі - **терміном, що більше ніж 30 календарних днів.**
3. Проведення разової фінансової операції в межах будь якої клієнтської операції що не відповідає вищезазначеному визначенню терміну «тривалість існування ділових відносин» - не є діловими відносинами у розумінні як АМЛ-Закону №361 в цілому, так й ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» зокрема.

**ВИЗНАЧЕННЯ щодо проведення фінансових операцій
(прийняті в ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС»)**

Таблиця №2

Клієнтські операції (далі – «КО»)	Статус КО	Тип фінансової операції (далі – «ФО»)	Код ФО
--------------------------------------	-----------	--	--------

1	Фінансові послуги (далі - «ФП»)	Безпосередньо ФП	Фінансовий лізинг	05
			Надання коштів у позику та/або Розстрочка боргу з відсотками	06
			Факторинг	11
		Пов'язані з ФП	Переуступка прав вимоги боргу	99.1
			Розстрочка боргу без відсотків	99.2
			Поворотна фінансова допомога без відсотків та компенсацій	99.3
2	Господарські операції	Інші	Продаж фінансових або майнових активів	99.4

За «Договором факторингу» (відповідно до ст. 1077 та ст.1079 гл.73 ЦКУ):

- одна сторона (Фактор) передає або зобов'язується передати грошові кошти в розпорядження другої сторони (Клієнта) **за плату** (у будь-який передбачений договором спосіб), а клієнт відступає або зобов'язується відступити факторові своє право грошової вимоги до третьої особи (Боржника);
- сторонами у договорі факторингу є виключно двоє осіб - «Фактор» і його «Клієнт»;

Крім того:

В пункті 51 Додатка 19 до ПОЛОЖЕННЯ «Про здійснення установами фінансового моніторингу», затвердженого Постановою НБУ від 28.07.2020 за № 107 – передбачені **індикатори підозрілості фінансових операцій** під час надання/отримання послуг з факторингу виключно щодо дій «Клієнта» (див. абзац 23 пп.3.3.3. цього ПОЛОЖЕННЯ).

Тобто:

- Щодо дій «Клієнта», як контрагента СПФМ – **встановлено 13 індикаторів**
- Індикаторів щодо дій «Фактора», як СПФМ – **не встановлено**
- Індикаторів щодо дій «Боржника», як до третьої особи – **не встановлено.**

Таким чином:

- За визначенням Закону № 361 «**Належна перевірка клієнта**» - це є заходи що включають:
 - ✓ ідентифікацію та верифікацію **клієнта** (в тому числі й під час надання послуг факторингу, за визначенням гл.73 Цивільного Кодексу України);
 - ✓ встановлення КБВ клієнта або його відсутності, у тому числі отримання структури власності з метою її розуміння, та даних, що дають змогу встановити кінцевого бенефіціарного власника, та вжиття заходів з верифікації його особи (за наявності);
 - ✓ встановлення (розуміння) мети та характеру майбутніх ділових відносин або проведення фінансової операції;
 - ✓ проведення на постійній основі моніторингу ділових відносин та фінансових операцій клієнта, що здійснюються у процесі таких відносин, щодо відповідності таких фінансових операцій наявній у СПФМ інформації про клієнта, його діяльність та ризик;
 - ✓ забезпечення актуальності отриманих та існуючих документів, даних про клієнта;
- Ключовим критерієм визначення будь-якого правочину, укладеного за участю СПФМ, та який буде відповідати вищенаведеним ознакам «**Договора факторингу**» незалежно від його фактичної назви, форми та назви сторін такого договору, це:

наявність задекларованої угодою ПЛАТИ та/або ВИНАГОРОДИ за ФІНАНСОВУ ПОСЛУГУ з ФАКТОРИНГУ, що пропонується надати КЛІЄНТУ

- у будь-який передбачений договором спосіб,
- «з» або «без» попереднього визначення її вартості

При цьому:

- Клієнтом** (Первісним кредитором) - буде вважатися сторона договору, яка замовляє послугу факторингу за відповідну плату (винагороду), та передає право вимоги боргу

- **Виконавцем** або Фактором (Новим кредитором) – буде вважатися інша сторона
3. За визначенням як Закону №361 так і гл.73 Цивільного Кодексу України - під час надання послуг факторингу, третя особа (Боржник) не може в загальному випадку бути клієнтом СПФМ (як «Фактора» та/або «Нового кредитора»), й до нього СПФМ не може застосовувати процедури «**Належної перевірки клієнта**», але СПФМ може отримувати кошти або інші активи такого Боржника в рахунок погашення свого ж боргу.

4. В разі, якщо СПФМ додатково, встановить з таким «Боржником» окремі та особисті ділові взаємовідносини та укладе з ним відповідний правочин - то такий «Боржник» змінить свій статус на «Клієнта», щодо якого СПФМ може застосувати процедури належної перевірки у відповідності до критеріїв проведення НПК визначених Законом №361 та Внутрішньою документацією СПФМ щодо проведення первинного фінансового моніторингу. При цьому, такий правочин, в загальному випадку - буде мати статус:

«Послуги (операції), що пов'язані з наданням фінансових послуг»
(код фінансової операції «99 . _»)

5. У випадку, якщо правочин, укладений між СПФМ та Клієнтом (бувшим раніше у статусі «Боржник»), буде мати ознаки нарахування додаткових відсотків за відтермінування та розстрочку повернення його боргу, такий правочин буде мати статус:

«Надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту»
(код фінансової операції «06»)

6. Всі інші правочини, укладені за участю СПФМ, які будуть відповідати вищенаведеним ознакам «Договора факторингу» (наприклад: «Договір цесії», «Договір переуступки прав вимоги боргу» тощо), незалежно від їх фактичної назви, форми, та назви сторін такого договору, та в яких не буде передбачатися у будь якій формі комісійна винагорода – будуть вважатися нами як:

«Послуги (операції), що пов'язані з наданням фінансових послуг»
(код фінансової операції «99»)

При цьому:

- **Постачальником** – буде вважатися сторона договору яка передає право вимоги боргу
 - **Клієнтом** – буде вважатися інша сторона такого договору, яка приймає право вимоги боргу до Боржника, приймає документацію щодо такого Боргу та сплачує Постачальнику певну, обумовлену цим договором ціну;
7. Будь-які правочини, укладені за участю СПФМ, відповідно до переліку наведеному у Таблиці №2, незалежно від їх фактичної назви, форми, та назви сторін такого договору, але відповідають їх фактичному визначенню відповідно до Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» та/або ЦКУ – вважаються такими, як то позначено у Таблиці №2.
8. У разі, якщо в назві таких правочинів позначено як «ПОПЕРЕДНІЙ», «Договір про внесення змін» тощо, та в рамках якого вже почали здійснюватися поточні фінансові операції – то такий правочин буде вважатися нами як вже «діючий» та регламентуючий фактичне проведення фінансової операції шляхом встановлення ділових відносин з клієнтом, що підлягає процедурам, встановленим Законом №361 та Постановою №107:
- ✓ внутрішнього фінансового моніторингу
 - ✓ належної перевірки клієнтів
 - ✓ звітності до Національного банку України та Спеціально уповноваженого органу
9. Відповідальний працівник з питань проведення фінансового моніторингу, під час проведення процедур «Належної перевірки клієнта» та формування відповідного Файлу клієнта, у Блоку №3 АНКЕТИ клієнта («Аналіз ризиків та Висновки», згідно до пп.3.2.3. цього Положення) – буде позначити всі висновки щодо можливих особливостей кожної фінансової операції щодо якої ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» вжив заходи належної перевірки клієнта відповідно до законодавства у сфері ПВК/ФТ та цим ПОЛОЖЕННЯМ.

3.3. МОДЕЛЬ «ОЦІНКА та УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ СПФМ»

Функціонування ринку небанківських фінансових послуг, як і загалом ринку фінансових послуг, пов'язане з підвищеними ризиками, які виникають у процесі акумулювання тимчасово вільних фінансових ресурсів населення (домогосподарств) через

фінансові інститути, які у подальшому їх перерозподіляють, надаючи фінансові послуги безпосереднім споживачам фінансових послуг, у т.ч. небанківських.

Оцінка ризику ВК/ФТ/ФРЗМЗ становить основу застосування ризик-орієнтованого підходу. Ключовою метою такої оцінки є розуміння та пом'якшення невід'ємних ризиків ВК/ФТ/ФРЗМЗ та надання можливості ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» щодо ефективного управління залишковими ризиками. Точний характер та масштаби контролю за відмиванням коштів та фінансуванням тероризму залежатимуть від ряду факторів, включаючи: характер, масштаби та складність бізнесу ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС», різноманітність його діяльності, географічну різноманітність, базу клієнтів, послуги, продукти та профіль діяльності. А також потрібно визначити ступінь (рейтинг) ризику пов'язаний із кожною сферою діяльності (обраного клієнтом продукту), тобто ризик, до якого Надавач фінансових послуг має стосунки безпосередньо з клієнтом або через посередників, агентів та третіх осіб.

По-перше: Ми повинні знати про наші товари та послуги або їх комбінації, які можуть становити більший ризик ВК/ФТ, та усвідомлювати їх. Легальні товари та послуги можуть бути використані для маскуванню незаконного походження коштів, для переміщення коштів щодо спроби їх відмити, фінансування терористичних актів або для приховування не законного їх походження.

ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС», як СПФМ визначився щодо ризиковості своїх послуг, а саме:

ПРОДУКТ	Сума ФО	Ступень РИЗИКУ	Рейтинг РИЗИКІВ
Факторинг / Відступлення прав вимоги	Менш ніж 400.000 грн.	низький	1
Факторинг / Відступлення прав вимоги	Більш ніж 400.000 грн.	помірний	2
Розстрочка боргу без відсотків	Менш ніж 400.000 грн.	помірний	2
Розстрочка боргу без відсотків	Більш ніж 400.000 грн.	високий	3
Продаж фінансових або майнових активів, в т.ч. інших цінних паперів та/або прями продажі	Не залежно	високий	3

По-друге: ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС», як СПФМ розробив дворівневу модель для оцінки (вимірювання) ризиків та управління ризиками у сфері ПВК/ФТ, а саме:

- **Рівень №1:** «ОЦІНКА ВЛАСТИВИХ РИЗИКІВ учасників фінансової операції»
- **Рівень №2:** «ОЦІНКА РИЗИКУ ВК/ФТ на основі ВЗАЄМОВІДНОСИН учасників ФО»

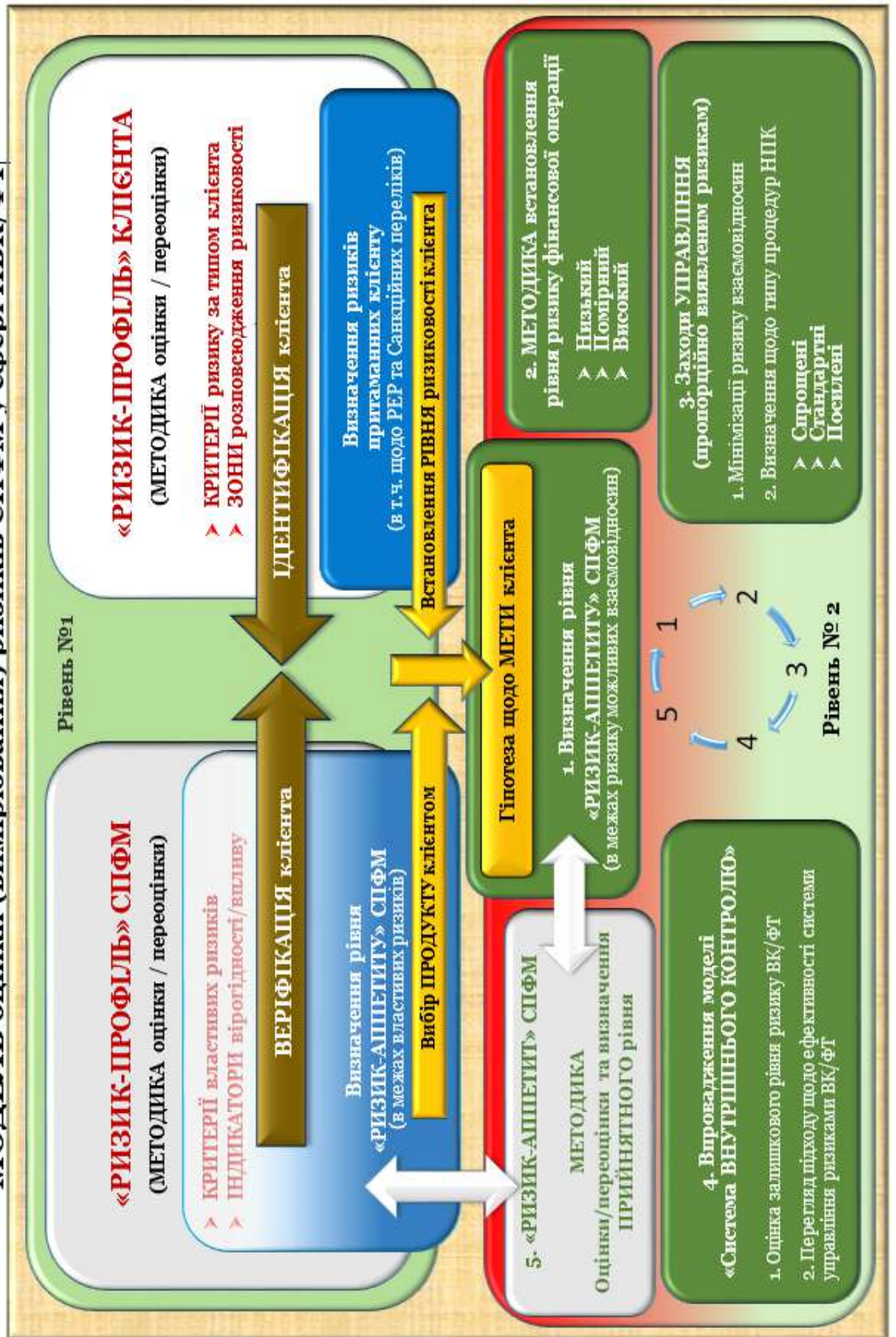
та визначив критерії щодо двоступеневого рівня "РИЗИК-АППЕТИТУ" СПФМ, а саме:

- в межах власного РИЗИК-ПРОФІЛЮ (відображає толерантність СПФМ до рівня ЙМОВІРНОСТІ виникнення ризику ВК/ФТ)
- в межах ризику кожної конкретної фінансової операції (толрантність СПФМ до рівня можливого ВПЛИВУ ризику ВК/ФТ на її діяльність)

Всі заходи щодо оцінки (переоцінки) ризиків та визначення відносяться до компетентності безпосередньо Відповідального працівника, його заступника або підпорядкованого йому підрозділу, в разі його створення.

МОДЕЛЬ оцінки (вимірювання) ризиків СПФМ у сфері ПВК/ФТ

3.3.2. МЕТОДИКА оцінки РИЗИК-ПРОФІЛЮ КЛІЄНТА

Рівень належної ретельності повинен відображати ризик, який може представляти кожен клієнт або його офіційний представник. Під час процесу прийняття бізнесу, всі клієнти будуть оцінені, **щоб визначити «Рейтинг ризику»**, які такий клієнт та його особистий бізнес можуть представляти для ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС».

ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС», до встановлення ділових відносин (проведення фінансових операції без встановлення ділових відносин) з клієнтом, на підставі отриманої від такого потенційного клієнта необхідної інформації та заходів щодо належної перевірки клієнта – зобов'язан визначити профіль ризику потенційного клієнта

Профіль ризику - сукупність відомостей про клієнта, індикатори ризику та заходи, необхідні для запобігання або мінімізації ризиків

- З урахуванням результатів аналізу масиву даних, що був отриманий і опрацьований під час проведення Національної оцінки ризиків - виділені наступні зони ризику використання ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» його клієнтами щодо ВК/ФТ/ФРЗМЗ, під час встановлення ділових відносин (фінансових операції без встановлення ділових відносин):

1) Зона низького (мінімального) ризику

До зазначеного сегменту відносяться підприємства, установи, організації, які несуть найменші ризики ВК/ФТ/ФРЗМЗ для ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС», за умови відсутності підозр щодо ВК/ФТ/ФРЗМЗ в тому числі корупції. Відповідно до зазначених нижче категорій осіб, з урахуванням РОП, можуть застосовувати особливості **спрощені заходи** ідентифікації, верифікації та вивчення клієнтів, що визначені у їх внутрішніх документах з питань ПВК/ФТ, за умови відсутності підозр щодо ВК/ФТ, в тому числі корупції. Застосування спрощених заходів ідентифікації, верифікації та вивчення клієнтів сприятиме отриманню вільного доступу пересічних громадян до послуг ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС», спрощенню діяльності низько ризикових категорій клієнтів, а також надасть змогу вивільнити наші ресурси для зосередження уваги на зонах найбільшого ризику.

НАЦІОНАЛЬНА ОЦІНКА РИЗИКІВ

- ✓ Сприяє отриманню доступу пересічних громадян до послуг СПФМ
- ✓ Спростить діяльність низькоризикових категорій клієнтів СПФМ
- ✓ Дасть змогу вивільнити ресурси СПФМ для зосередження уваги на зонах найбільшого ризику

2) Зона помірного (середнього) ризику

До цього сегменту ризику відносяться компанії, що здійснюють зрозумілі для ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» ФО, звичайну господарську діяльність, сплачують податки, стосовно яких відсутні підозри щодо ВК/ФТ, в операціях яких відсутні ознаки фіктивності і які не здійснюють великомасштабні операції. Ми будемо застосовувати заходи ідентифікації, верифікації та вивчення таких клієнтів відповідно до положень законодавства ПВК/ФТ

3) Зона високого ризику

Клієнти, які відносяться до цієї зони потребують особливої уваги з боку ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» у зв'язку з притаманними їм високими ризиками ВК/ФТ. Дана категорія включає:

- ✓ Громадські об'єднання (далі – ГО)
- ✓ Неприбуткові організації (далі – НПО)
- ✓ Політичні партії (далі – ПП)
- ✓ Підприємства - торговці цінними паперами та компаніям з управління активами

Крім цього, до зони високого ризику ВК/ФТ/ФРЗМЗ потрапляють клієнти, щодо яких є підозра/сумнів про здійснення ними операцій ВК/ФТ, підозра належності клієнтів до компаній-оболонки (компаній з ознаками фіктивності), а також підозра/сумнів про здійснення інших злочинів.

Операціям з віртуальними активами притаманні ознаки, що роблять їх вразливими до використання з метою ВК/ФТ. Зважаючи на відсутність в Україні належного законодавчого регулювання та відповідно адекватного нагляду та контролю на ринку віртуальних активів, зокрема у сфері фінансового моніторингу, ризик здійснення операцій з віртуальними активами з метою ВК та ФТ залишається високим, що вимагає від ФК особливої уваги та посиленого контролю за такими операціями.

ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС», як суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний встановити ВИСОКИЙ ризик ділових відносин (фінансової операції без встановлення ділових відносин), а саме:

- клієнтам, включеним до Реєстру осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів),
- клієнтам, які є громадянами держави, яка здійснює збройну агресію проти України, та/або особами, місцем постійного проживання (перебування, реєстрації) яких є держава, яка здійснює збройну агресію проти України,
- клієнтам, які є юридичними особами - резидентами держави, яка здійснює збройну агресію проти України,
- клієнтам, кінцевими бенефіціарними власниками яких є громадяни держави, яка здійснює збройну агресію проти України, та/або особи, місце постійного проживання (перебування, реєстрації) яких є держава, яка здійснює збройну агресію проти України,
- клієнтам, засновником (учасником, акціонером) або власником яких прямо чи опосередковано через інші юридичні особи (трасти, інші подібні правові утворення) є держава, яка здійснює збройну агресію проти України.

Також, ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» буде встановлювати високий ризик:

У разі встановлення ознак діяльності чи категорій клієнтів, які належать до зони найбільшого ризику ФК повинні застосовувати до них **посилені заходи ідентифікації, верифікації й вивчення.**

4) Зона неприйнятного або максимально-високого ризику

До цієї зони ризику відносяться підприємства-клієнти, які становлять максимально високий ризик, який не може бути прийнятий СПФМ відповідно до внутрішніх документів з питань ВК/ФТ/ФРЗМЗ та неможливості виконувати визначені Законом №361 обов'язки або мінімізувати виявлені ризики, пов'язані з таким клієнтом або фінансовою операцією, де КБВ або керівники є:

- ✓ Особи, що включені до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності;
- ✓ Особи, щодо яких застосовано міжнародні санкції;
- ✓ Особи, щодо яких є підстави вважати, що вони здійснюють фіктивне підприємництво або є компаніями-оболонками з метою здійснення ВК/ФТ;
- ✓ Для всіх осіб, що "попали" під Закон України «Про санкції» від 14 серпня 2014 року № 1644-VII (зі змінами)
- ✓ Особ, щодо яких є підстави вважати про здійснення ними операцій ВК/ФТ;
- ✓ Інших злочинів та/або належності до компаній-оболонки (з ознаками фіктивності)

Вищенаведені вимоги не поширюються на юридичні особи, які є холдинговими компаніями або їх корпоративними підприємствами, за умови, що структура власності холдингової компанії є прозорою, дає змогу визначити КБВ (або їх відсутності) та суть господарської діяльності такої юридичної особи є повністю зрозумілою установі.

ФК використовуючи РОП, під час здійснення НПК щодо юридичної особи, трасту або іншого подібного правового утворення здійснює ретельний аналіз інформації про клієнта з метою виявлення критеріїв ризику, що можуть свідчити про те, що потенційний клієнт є компанією-оболонкою, визначених у додатку 18 до Положення №107. Якщо отримані документи та/або інформація, не є достатніми для спростування установою того, що потенційний клієнт є компанією-оболонкою (а також, якщо потенційний клієнт відмовив установі в наданні необхідних для аналізу документів/інформації), то НФП встановлює таким потенційним діловим відносинам з клієнтом **неприйнятно високий ризик** та діє відповідно до вимог статті 15 Закону №361

Для організації та здійснення належної системи управління ризиками, застосування у своїй діяльності ризик-орієнтованого підходу ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» буде встановлювати наступним потенційним клієнтам неприйнятно високого ризику та відповідно відмовлятися від встановлення (підтримання) ділових відносин, проведення фінансової операції, а саме:

- ✓ клієнтам, які є громадянами держави, яка здійснює збройну агресію проти України, та/або особам, місцем постійного проживання (перебування, реєстрації) яких є держава, яка здійснює збройну агресію проти України і на сам перед резидентам Російської Федерації та Республіки Білорусь та/або кінцевими бенефіціарними власниками яких є резиденти Російської Федерації/Республіки Білорусь
- ✓ клієнтам, які є юридичними особами – резидентами держави, яка здійснює збройну агресію проти України;
- ✓ клієнтам, кінцевими бенефіціарними власниками яких є громадяни держави, яка здійснює збройну агресію проти України, та/або особам, місцем постійного проживання (перебування, реєстрації) яких є держава, яка здійснює збройну агресію проти України;
- ✓ клієнтам, засновником (учасником, акціонером) або власником яких прямо чи опосередковано через інші юридичні особи (трасти, інші подібні правові утворення) є держава, яка здійснює збройну агресію проти України.

У разі присвоєння клієнту неприйнятно високого рівня ризику ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» буде вживати **Посилені заходи належної перевірки** щодо інших клієнтів, які пов'язані з таким клієнтом та також є клієнтами установи.

Перевірка клієнта - це кумулятивний процес. Зазвичай недостатньо покластись на єдиний доказ особи. Критерії ризику, які враховуються, та ключові принципи і процедури, яких повинні дотримуватися всі працівники, представники та агенти ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» у ситуаціях, коли здійснюються посилені та спрощені заходи належної перевірки, будуть розглянуті в наступних розділах цього Положення.

➤ **Критерії ризику ВК/ФТ за типом клієнта, що притаманні правовій формі, структурі власності клієнта, діловій, професійній чи особистій діяльності клієнта та його КБВ (що наведень нище) визначаються ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» самостійно з урахуванням критеріїв, встановлених НБУ, типологічних досліджень Спеціально уповноваженого органу, результатів Національної оцінки ризиків та рекомендацій інших Суб'єктів Державного Фінансового Моніторингу (далі – СДФМ)**

1. Критеріями ризику, що зумовлені комерційною чи особистою діяльністю клієнта або його КБВ, зокрема, є таке:

- 1) клієнт надає юридичні, консалтингові, бухгалтерські послуги або послуги із заснування суб'єктів господарювання та подальшого здійснення ними діяльності, відкриття рахунку в банку від свого імені для здійснення фінансових операцій від імені клієнта;
- 2) період діяльності юридичної особи з дати державної реєстрації менший ніж півроку;
- 3) попередня діяльність та професійний досвід клієнта суттєво відрізняються від того, що клієнт планує здійснювати, використовуючи послуги установи;
- 4) клієнт провадить будь-який із таких видів діяльності:
 - ✓ діяльність, якій притаманний високий рівень обігу готівки;
 - ✓ торгівля нерухомістю, предметами розкоші, антикваріатом, творами мистецтва;
 - ✓ торгівля дорогоцінними металами та камінням;
 - ✓ посередницькі послуги з торгівлі іноземною валютою;
 - ✓ надання послуг, які важко документально підтвердити, що вони насправді були надані (наприклад, рекламні, маркетингові, консалтингові послуги, послуги з дослідження ринку, розроблення та обслуговування ІТ-рішень);

2. Критеріями ризику, що зумовлені особливостями, пов'язаними із правовою формою заснування, структурою власності та поведінкою клієнта, зокрема, є таке:

- 1) суб'єкт господарювання є новим клієнтом установи, з дати встановлення ділових відносин з яким не пройшло три місяці;
- 2) клієнт випускає або має право випускати акції на пред'явника (пайові цінні папери);
- 3) юридична особа, структура власності або контролю якої чи членства в якій є незвично складними;
- 4) в управлінській структурі або структурі власності клієнта є елемент номінального управління / власності;
- 5) у структурі власності клієнта наявні довірчі (трастові) відносини;
- 6) фінансові операції клієнта є складними, незвично великими для його діяльності або не відповідають фінансовому стану;
- 7) є підстави вважати, що клієнт застосовує дроблення фінансової операції - штучну структурування (ділення) суми фінансової операції, граничний розмір якої визначений відповідними вимогами та обмеженнями, передбаченими законодавством з питань ПВК/ФТ, на кілька пов'язаних між собою фінансових операцій, що здійснюються на менші суми, з метою уникнення певних порогових значень/вимог, визначених законодавством з питань ПВК/ФТ;
- 9) клієнт невинновано зтягує строки надання інформації для здійснення НПК установою, намагається якомога більше приховати від установи деталі щодо своєї ділової діяльності;
- 10) наявна інформація про клієнта дає підстави підозрювати, що клієнт може бути компанією-оболонкою.

3. Критеріями ризику, що можуть свідчити про те, що клієнт є компанією-оболонкою, зокрема, є таке:

1) репутаційні критерії:

- ✓ КБВ юридичної особи є керівником, бухгалтером або підписантом;
- ✓ КБВ юридичної особи є учасником багатьох інших юридичних осіб, у деяких є керівником та/або бухгалтером/підписантом (уповноваженим на підставі акту юридичної особи, договору та довіреності);
- ✓ у статуті юридичної особи наявні обмеження повноважень керівника, який є КБВ (за умови володіння КБВ часткою в розмірі більше 50 відсотків статутного капіталу цієї юридичної особи);
- ✓ вчинення правочинів або звернення третьої особи за довіреністю у зв'язку з обмеженою дієздатністю КБВ, позбавленням волі або проходженням військової служби;
- ✓ наявність інформації про відкриті кримінальні провадження з розслідування злочинів у сфері господарської діяльності щодо власника істотної участі/контролера або юридичної особи, її керівників та/або представників;
- ✓ наявність інформації про вплив та координацію дій третіми особами на прийняття рішень КБВ стосовно господарської діяльності юридичної особи;
- ✓ невизначеність, необізнаність КБВ у питаннях планування подальшої господарської діяльності юридичної особи, її стратегічних цілей, розподілу та використання дивідендів;
- ✓ наявна інформація про неодноразове обмеження прав власника істотної участі/контролера юридичної особи та/або самої юридичної особи щодо розпоряджання грошовими коштами, розміщеними на його/її рахунку(ах), виконання банком арешту коштів, що зберігаються на рахунку клієнта - юридичної особи, зупинення (подальше зупинення, продовження зупинення) здійснення фінансової (фінансових) операції (операцій) клієнта - юридичної особи за ініціативою банків / спеціально уповноваженого органу;
- ✓ невідповідність кола спілкування або комунікативного рівня спілкування (у тому числі переважне використання шаблонних мовних конструкцій із посиланням на законодавчі акти для ухилення від надання чітких відповідей) власника істотної участі / КБВ змісту та виду діяльності юридичної особи;

2) реєстраційні критерії:

- ✓ адреса місцезнаходження юридичної особи збігається з адресою масової реєстрації платників податків (за винятком адрес розміщення бізнес - центрів);
- ✓ місцем реєстрації власників істотної участі/КБВ є держава (юрисдикція), що віднесена Кабінетом Міністрів України до переліку офшорних зон або законодавством якої передбачено механізм номінальної/довірчої власності;
- ✓ наявні факти неодноразової зміни КБВ та/або керівника юридичної особи, та/або зміни найменування юридичної особи за відсутності ознак економічної доцільності таких змін;
- ✓ наявність інформації про реєстрацію юридичної особи за викраденими, втраченими документами або документами осіб, які померли або яких не існує;
- ✓ керівником юридичної особи є особа:
- ✓ яка належить до соціально вразливих верств населення (студенти, пенсіонери, перебувають у відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку);
- ✓ із специфічним соціальним статусом (малозабезпечені, жебраки);
- ✓ молодого (до 20 років) чи похилого віку (після 75 років);
- ✓ яка зареєстрована на непідконтрольній Україні території (тимчасово окупована територія у Донецькій та Луганській областях, Автономній Республіці Крим та місті Севастополь);
- ✓ місцезнаходженням юридичної особи є квартира за адресою, що є місцезнаходженням іншої юридичної особи, учасник(и) яких не є власниками або асоційованими особами власника такої квартири;

- ✓ наявна інформація, що власник істотної участі/контролер юридичної особи не здійснював дій щодо реєстрації юридичної особи та реєстрація юридичної особи відбулася без його відома;
- ✓ місцезнаходженням юридичної особи є вигадана адреса;
- ✓ наявні факти зміни КБВ або керівника юридичної особи, який належав/належить до публічних осіб;

3) операційні критерії:

- ✓ юридична особа не має (у власності або користуванні) виробничих потужностей / торговельно-складських приміщень, інших активів, необхідних для ведення задекларованої господарської діяльності, або обсяги господарської діяльності неспівставні з обсягами наявних активів;
- ✓ наявна інформація, що юридична особа не виконує законодавчих вимог щодо подання звітності до фіскальних органів / органів статистики;
- ✓ кількість працівників (у тому числі таких, що працюють за цивільно-правовими угодами, зокрема договорами підряду) юридичної особи не відповідає виду та обсягам її діяльності;
- ✓ юридична особа переважно використовує такі засоби розрахунків: вексель, бартер, відступлення прав вимоги тощо (за умов відсутності таких операцій у видах діяльності);
- ✓ немає доходів або вони формуються переважно за рахунок непрофільних (неосновних) видів діяльності;
- ✓ операційні грошові потоки від'ємні протягом останніх кількох років та/або бізнес фінансується переважно за рахунок фінансової допомоги;
- ✓ наявність значних зовнішніх та/або внутрішніх довгострокових запозичень від фізичних та/або юридичних осіб (крім банків), які не входять до структури власності, у тому числі не зазначені її КБВ (крім облігацій).

➤ **Оцінка ризиковості КЛІЄНТІВ прийнята «ФК«МАРИН-ФІНАНС»**

Рівень ризику (або зона розповсюдження притаманна такому ризику) та його критерії – разом формують ступінь міри ризику легалізації та/або відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, що встановлюється стосовно нашого клієнта та має наступне визначення:

Зона РИЗИКУ	БАЛИ щодо рейтингу
Низького ризику	один
Помірного ризику	два
Високого ризику	три
Неприйняттого ризику	чотири

На виконання вимог законодавства з питань фінансового моніторингу, враховувати авторитетність обраних джерел з огляду на їх надійність, незалежність та якість викладених матеріалів - ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» буде застосовувати публічні державні реєстри та ще два аналітичних комерційних інструмента, які допоможуть змодельовати та сформувати РИЗИК-ПРОФІЛЬ клієнта, встановити його репутаційні, реєстраційні та операційні ризики, а також забезпечать часткову автоматизацію функціонування належної системи управління ризиками СПФМ, а саме:

- **WEB-сервіс «YouControl»** <https://youcontrol.com.ua/>
- **WEB-сервіс «Check✓Lists FinAP™»** <https://check.finap.com.ua>

Зазвичай, перевірка клієнта буде здійснюється Відповідальним працівником НФП з питань фінансового моніторингу шляхом відправки одиночних запитів через web-інтерфейс сервісів за наступними інформаційними реєстрами:

✓ **«Національні публічні діячі»**, які виконують або виконували в Україні визначні публічні функції з 1991 року:

- близькі особи до публічних осіб
- фізичні особи пов'язані по КБВ
- юридичні особи пов'язані з РЕР

✓ **«Міжнародні публічні діячі»:**

- діячі, які виконують публічні функції в міжнародних/міждержавних організаціях
- члени міжнародних парламентських асамблей
- судді міжнародних судів

✓ **«Іноземні публічні діячі»:**

- особи які виконують або виконували визначні публічні функції в країнах Європи

✓ **«Санкційні списки»**

- РНБО
- США, Великої Британії, Канади
- Організації об'єднаних націй
- Європейського союзу
- перелік терористів ДСФМУ

✓ **«Недійсні/викрадені/втрачені документи»**, що дозволяє перевірити в реєстрах Міністерства внутрішніх справ України та Державної міграційної служби України:

- паспорт громадянина України
- паспорт громадянина України для виїзду за кордон

✓ **«Єдиний державний реєстр юридичних осіб та ФОП»** консолідована інформація

- про юридичну особу, та її
 - пов'язаність з країною-агресором
 - перевірку в санкційних списках
 - визначення адреси масової реєстрації
- перевірити керівників серед публічних осіб та в санкційних списках
- перевірка засновників та кінцевих бенефіціарів дозволяє визначити їх:

- підтверджений статус PEPs
- в санкційних списках
- пов'язаність з країною-агресором
- підтвержену мультибенефіціарність
- адресу масової реєстрації бенефіціарів
- фізичних осіб-підприємців
- відокремлені підрозділи юридичної особи

✓ «Аналіз змін в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб»

- консолідує та формує історичну довідку змін
- забезпечення оперативне управління ризиками

✓ «Податкові боржники» особи які мають або мали податковий борг:

- юридичні особи та фізичні особи-підприємці
- фізичні особи

✓ «Ліцензії» надає інформацію про

- ліцензіатів фінансового сектору
- емітентів цінних паперів
- ліцензіатів на провадження діяльності з організації та проведення азартних ігор

✓ «Реєстр судових рішень»

- консолідована інформація про судові рішення згруповані за номером справи в розрізі форм судочинства
- можливість перегляду та друку тексту судового рішення

✓ «Реєстр виконавчих проваджень» - інформація про стан виконавчих проваджень

✓ «Реєстр Окупант» забезпечить моніторинг осіб причетних до збройної агресії

✓ «Реєстр Зрадники» допоможе запобігти співпраці з колаборантами

Функціонал застосованих сервісів дозволить нам:

- **візуалізувати зв'язки:**
 - керівників, власників, кінцевих бенефіціарів, ФОП з іншими юридичними особами
 - встановити візуалізацію пов'язаності юридичної особи з PEPs та особами в санкційних списках
 - візуалізувати податкових боржників, ліцензіатів та фігурантів судових рішень, виконавчих проваджень
- **проводити групову перевірку клієнтів**
- **проводити комплексну перевірку**
- **фіксувати дані перевірки**
- **синхронізувати дані з ЄДР**
- **встановлювати пов'язаність фізичних та юридичних осіб**

3.3.3. Оцінка МЕТИ та характеру майбутніх ділових відносин

Співробітники ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» не повинні соромлячись задавати своїм клієнтам «незручні» запитання в умовах незвичної діяльності. Будь-яке ненадання клієнтом достовірних відповідей майже завжди дасть підставу для подальших розслідувань щодо їх діяльності, змусить робітників (представників) СПФМ переглянути доцільність ведення бізнесу з ними та, можливо, призведе до складання звіту про підозрілу діяльність.

➤ Індикатори, що стосуються діяльності чи поведінки клієнта

1. Клієнт (представник) не може зрозуміло пояснити, у чому полягає його ділова діяльність (характер діяльності).
2. Клієнт (представник) не бажає або відмовляється надавати інформацію, потрібну для вжиття заходів належної перевірки, надає її в недостатній мірі або надає сумнівну інформацію, яку важко перевірити.
3. Існують підстави підозрювати, що надані інформація/документи для НПК містять неправдиві або підроблені відомості (зокрема очевидними є значні невідповідності, допущені суттєві помилки).
4. Неможливо зв'язатися із клієнтом (представником) за допомогою наданих ним даних, зокрема за адресою місцезнаходження, проживання або за зазначеним номером телефону та електронною поштою (особливо в короткі терміни після надання такої контактної інформації).
5. Клієнт (представник) нервує без видимих причин або проявляє нетипову поведінку.
6. Клієнт демонструє незвичну зацікавленість вимогами законодавства у сфері ПВК/ФТ/ФРЗМЗ та внутрішньої системи ПВК/ФТ/ФРЗМЗ установи (зокрема, внутрішніх документів установи з питань ПВК/ФТ).
7. Клієнт (представник) скасовує проведення запланованої фінансової операції після того, як установа запитала у нього відповідні підтвердні документи та/або роз'яснення.
8. Клієнт (представник) наполягає на терміновості проведення фінансової операції, демонструючи нервову поведінку, без наявності очевидних на те причин (підстав).
9. Клієнт (представник) пропонує гроші, подарунки або інший вид подяки працівникові установи за проведення фінансової операції у незвичний або підозрілий спосіб
10. Інформація, надана клієнтом (представником), суперечить тій, що міститься в публічних джерелах.
11. Фінансові операції фізичної особи не відповідають ризик-профілю клієнта (зокрема віку, професії, доходам).
12. Клієнт демонструє незнання інформації, що стосується його фінансових операцій та/або не може пояснити їх зміст.
13. Клієнт незвично та надмірно виправдовує або пояснює фінансову операцію, підкреслюючи відсутність будь-яких зв'язків із незаконною діяльністю.
14. Характер фінансової операції та/або обставини, за яких вона ініціюється, дають підстави вважати, що вона здійснюється від імені та/або на користь іншої сторони, особа якої не розкрита установі.
15. Від імені кількох клієнтів, між якими немає логічне пояснюваних взаємозв'язків, виступає один і той самий представник.
16. Представник клієнта – фізичної особи не має чітких та зрозумілих стосунків із клієнтом (наприклад, особа не є родичом, членом сім'ї, адвокатом).
17. Представники клієнта – суб'єкта господарювання максимально уникають контактів з працівниками установи [відвідування установи (відокремленого підрозділу установи)], навіть коли за звичайних умов проведення фінансової операції це було б для них набагато зручніше.
18. Є очевидні ознаки того, що інші особи контролюють проведення фінансової операції [клієнт читає все з нотаток або телефону чи інші особи стежать за клієнтом у приміщенні установи (відокремленого підрозділу установи) або залишаючись ззовні].
19. Фінансова операція/сукупність пов'язаних між собою фінансових операцій не є характерною/характерними для звичайної діяльності клієнта (наприклад, цілі, тип та обсяг операції), а надані пояснення не є аргументованими.

21. Кредити/фінансові кредити/позики:

- 1) клієнт не цікавиться істотними умовами кредитування (зокрема процентна ставка, штрафи) або витратами, пов'язаними із поверненням кредиту/фінансового кредиту/позики;
- 2) клієнт неохоче надає інформацію про мету кредиту/фінансового кредиту/позики або зазначена мета викликає сумніви;
- 3) клієнт зазначає, що джерелом коштів, пов'язаних із виконанням зобов'язань за кредитом/фінансовим кредитом/позикою, є іноземне джерело та неохоче надає пояснення;
- 4) клієнт має намір отримати кредит/фінансовий кредит/позику, надаючи водночас фінансову звітність, що містить інформацію про інвестиції або доходи від компаній, зареєстрованих у державах (територіях), що віднесені Кабінетом Міністрів України до переліку офшорних зон, або законодавством яких передбачено механізм номінальної/довірчої власності;
- 5) економічна доцільність отримання кредиту/фінансового кредиту/позики не є зрозумілою;
- 6) заставою за кредитом/фінансовим кредитом/позикою клієнта є активи, що належать третім особам, які не пов'язані з клієнтом;
- 7) заставою за кредитом/фінансовим кредитом/позикою клієнта є власні активи/майно, джерело походження яких(ого) є невідомим;
- 8) кредит/фінансовий кредит/позика погашається коштами, що належать третій особі, за відсутності раціонального обґрунтування її пов'язаності з клієнтом;
- 9) клієнт використовує виданий кредит/фінансовий кредит/позику не відповідно до затверджених цілей, здійснюючи операції, що є нетиповими для діяльності клієнта;
- 10) клієнт повертає прострочений уже тривалий час кредит/фінансовий кредит/позику коштами, джерела походження яких не є зрозумілими;
- 11) клієнт повертає довгостроковий кредит/фінансовий кредит/позику в незвичайно короткий строк після його отримання;
- 12) збільшення кількості випадків отримання клієнтом кредитів/фінансових кредитів/позик у великих розмірах, якщо не встановлено, що така поведінка є обґрунтованою/типовою для клієнта;
- 13) клієнт протягом короткого періоду часу отримує кілька кредитів/фінансових кредитів/позик на незначну суму кожний, але загальна сума яких перевищує розмір порогових фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, і зобов'язання за такими кредитами/фінансовими кредитами/позиками виконуються у повному обсязі до настання строку оплати згідно з укладеним договором;
- 14) клієнт неодноразово отримує кредити/фінансові кредити/позики на суми нижче встановленої для порогових фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, з метою уникнення звітування щодо таких фінансових операцій, а також з метою ухилення від застосування щодо нього вимог здійснення НПК;
- 15) клієнт звертається до установи за отриманням кредиту/фінансового кредиту/позики на значну суму (орієнтовно кілька мільйонів гривень) та/або на короткий термін користування, наявна в установи інформація про фінансовий стан клієнта свідчить, що така особа не має достатніх фінансових можливостей для виконання зобов'язань за кредитом/фінансовим кредитом/позикою;
- 16) клієнт повертає кошти в значно більшій сумі, ніж це необхідно для виконання зобов'язання за кредитом/фінансовим кредитом/позикою, не намагаючись їх рахувати;
- 17) клієнт звертається за кредитом/фінансовим кредитом/позикою на суму, яка значно відрізняється від сум кредитів/фінансових кредитів/позик, що отримувалися ним раніше;
- 18) дострокове виконання зобов'язання за кредитом/фінансовим кредитом/позикою шляхом одноразової виплати на суму, яка не відповідає фінансовому стану клієнта;

22. Послуги факторингу:

- 1) про клієнта, який відступає факторові право грошової вимоги до покупця (боржника), відомо, що він часто змінює контрагентів, водночас звичайна господарська діяльність такого покупця (боржника) не відповідає типу товару/послуги, який(а) був(ла) придбаний(а) у клієнта;
 - 2) клієнт додатково та/або неочікувано пропонує відступити факторові право грошової вимоги до покупця (боржника) також за іншою операцією/видом товару (послуги), яка(ий) не відповідає типу звичайної господарської діяльності такого покупця (боржника);
 - 3) у фактора є підстави вважати, що клієнт пропонує укласти договір щодо відступлення права вимоги до покупця (боржника), який є новоствореною компанією, що припинить діяльність невдовзі після укладення договору;
 - 4) фактору стало відомо, що клієнт пропонує відступлення права вимоги до покупця (боржника) також іншим факторинговим компаніям, водночас надаючи різну інформацію, яка суперечить наявній інформації про покупця (боржника), поручителів, первинну документацію, митну документацію та інші аспекти господарської діяльності учасників фінансових операцій;
 - 5) клієнт пропонує незвичайно сприятливі для фактора правила розрахунку плати за договором факторингу (відсотків та винагороди) та, у свою чергу, хоче отримати більш гнучкі умови фінансування;
 - 6) клієнт пропонує залучення третьої особи із сумнівною репутацією як гаранта/поручителя;
 - 7) клієнт часто звертається з пропозиціями щодо внесення змін до договору факторингу щодо порядку виконання фактором зобов'язань за договором;
 - 8) клієнтом, з яким укладається договір факторингу, є іноземна компанія, яка здійснює діяльність на ринках держав (територій), що віднесені Кабінетом Міністрів України до переліку офшорних зон, або держав, які віднесені до переліку держав, що не виконують рекомендації FATF (чорний список);
 - 9) покупець (боржник) виконує зобов'язання за відповідним договором перед фактором з використанням банківського рахунку в юрисдикції, що відрізняється від юрисдикції реєстрації такого боржника, наприклад, у державах (на територіях), що віднесені Кабінетом Міністрів України до переліку офшорних зон або законодавством яких передбачено механізм номінальної/довірчої власності, або в державах, які віднесені до переліку держав, що не виконують рекомендації FATF (чорний список);
 - 10) клієнт пропонує укласти договір щодо відступлення права вимоги до покупця (боржника), щодо якого у фактора одразу виникають сумніви щодо виконання зобов'язання боржником/можливості стягнення відповідної заборгованості з боржника;
 - 11) ціна договору, щодо якого відбувається відступлення права грошової вимоги, не відповідає ринковій;
 - 12) договір між клієнтом та покупцем (боржником) передбачає включення в ланцюг постачання товару посередника, що веде бізнес у країні, яка відмінна від країни покупця та продавця, за відсутності очевидних причин для використання такого посередника (не існує очевидних перешкод для прямої поставки товару між продавцем та покупцем);
 - 13) передбачається відступлення права грошової вимоги за договором, де продавець, покупець та посередник з постачання товару є пов'язаними особами, або всі учасники ланцюга постачання товару належать до однієї групи компаній.
24. Неодноразове проведення фінансових операцій за договорами відступлення прав вимоги (переведення боргу) на користь клієнта.

➤ **Визначення СПФМ щодо рівня ризику не цільового використання послуг**

Співробітники повинні вміти відрізнити діяльність, яка вважається незвичайною від діяльності, щодо якої є обґрунтовані підозри в тому, що вона пов'язана зі злочинною поведінкою. Незвичайною є така діяльність, яка не відповідає відомій або очікуваній діяльності клієнта, або є нехарактерною цьому типу клієнтів або структури його власності.

Висновки щодо Мети клієнта щодо майбутньої ФО	БАЛИ рейтингу
Звичайна клієнтська операція	один
Незвичайна клієнтська операція	два
Підозрілі операції	три
Шахрайство або інший злочин	чотири

Це є ГІПОТЕЗА або наші ПРИПУЩЕННЯ щодо можливої ЦІЛІ використання клієнтом безпосередньо наших послуг/продуктів, згідно до відповідних індикаторів

Порядок виявлення фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з фінансування тероризму

Найбільша загроза нашої країни

Методи протидії:

Заборона (відмова) на будь-які ділові відносини з терористами

Джерела:

Список терористів та рекомендації ПФР

Всі отриманні данні й висновки ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» (нараховані бали щодо рівню ризиковості клієнта або його ризик-профілю) в т.ч. будуть відображенні в Анкеті клієнта, згідно до п.п.3.1.2 цього Положення

3.3.4. ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ТОЛЕРАНТНОСТІ СПФМ до ризику ФО

➤ Встановлення РИЗИК-АПЕТИТУ СПФМ (в межах ризику взаємовідносин)

Визначення рівню толерантності до ризику – це є наступний крок щодо оцінки ризиків ВК/ФТ/ФРЗМЗ та важливий компонент ефективного управління ризиками. Вкрай важливо взяти до уваги нашу терпимість до ризику, перш ніж переходити до розгляду способів усунення ризиків. При розгляді загроз, концепція толерантності до ризику дозволить нам визначити рівень схильності, який ми приймаємо як допустимий, в ситуаціях, коли виявляються бізнес-операції або ділові відносини з високим ризиком (але обов'язково, при відсутності обґрунтованих підозр).

На цьому етапі оцінки і вимірювання наших ризиків, ми хочемо відповісти самі собі, на наступні питання:

- ✓ Чи готова наша компанія прийняти на себе виявлені ризики?
- ✓ Які ризики наша компанія готова прийняти тільки після деяких заходів щодо їх зниження?
- ✓ Які ризики ваша організація не бажає приймати?

Для пошуку адекватної відповіді на ці відповіді, ми повинні провести комплексну оцінку результатів вимірювання ризиків властивих ФК, Клієнтів та можливих ділових відносин.

Ми будемо досліджувати ризики на предмет виявлення ймовірності і можливих наслідків для нашого бізнесу, таким чином:

- Призначимо ступінь ймовірності того, що виявлені ризики дійсно існують

Ймовірність ризику ВК / ФТ	Ступінь
Малоймовірно, що ризик присутній	низький
Розумні підстави для припущення ризику	помірний
Висока вірогідність наявності ризику	високий

- Призначимо рівень наслідків що можуть виникнути, якщо оцінений ризик матеріалізується

Вплив та/або Наслідки ризиків ВК / ФТ	Ступінь
Ризик має незначні наслідки або відсутність будь-якого впливу	низький
Ризик має помірні наслідки	помірний
Ризик має тяжкі та/або серйозні наслідки	високий

По-перше: ми комплексно проаналізуємо результати первинної оцінки властивих ризиків згідно до визначеного ступеню та рейтингу (п.п.3.1.1-3.1.2), та сформуємо конструкцію зведеного рейтингу властивих ризиків із трьох вертикально розташованих цифр (стовпчиком) таким чином:

Критерій	Можливі визначення			
1. Продукт	1	2	3	-
2. Мета клієнта	1	2	3	4
3. Профіль Клієнта	1	2	3	4

По-друге: ми визначимо ступень ймовірності ризику та можливих наслідків, шкоди або впливу від ризику.

Для цього ми визначимо квадрант в матриці (1 із 9), де розташована визначена вище конструкція зведених рейтингів ризиків (три вертикально розташованих цифри)

Ступень ймовірності належності ризику	3-Висока ймовірність	1	1	1	2	2	2	3	3	3
		3	3	3	3	3	3	3	3	3
		1	2	3	1	2	3	1	2	3
	2-Розумна ймовірність	1	1	1	2	2	2	3	3	3
		2	2	2	2	2	2	2	2	2
		1	2	3	1	2	3	1	2	3
	1-Малоймовірно	1	1	1	2	2	2	3	3	3
		1	1	1	1	1	1	1	1	1
		1	2	3	1	2	3	1	2	3
1. Незначні наслідки				2. Помірні наслідки			3. Серйозні наслідки			
Ступень можливих наслідків, шкоди або впливу від ризику										

Дві координати такого квадранту шляхом об'єднання їх (координат) визначень, будуть сформовані у єдину фразу - що повинно допомогти нам визначити (описати словами) нашу загальну стійкість до ризику встановлення можливих ділових відносин та/або визначення прийнятного рівню ризику ВК/ФТ/ФРЗМЗ щодо кожної бізнес-операції з клієнтом та скласти ВИСНОВОК щодо рівня толерантності Фінансової компанії (її «Ризик-апетиту», в межах ризику на основі взаємовідносин між СПФМ та її клієнтом), а саме:

➤ **ВАРІАНТ №1:**

Всі бізнес-операції або наявні ділові відносини, зведений рейтинг властивих ризиків буде сформовано критеріями із трьох трійок - буде визначено як:

«Неприємна ймовірність ризику ВК/ФТ/ФРЗМЗ та їх наслідків»

Ми будемо відмовлятися від такої бізнес-операції та/або подальшого підтримання ділових відносин з таким клієнтом і здійснимо усі можливі заходи щодо замороження або блокування активів такого клієнта, у відповідності до вимог чинного законодавства

➤ **ВАРІАНТ №2:**

Всі інші варіанти співвідношення ймовірність/ наслідки щодо ризику встановлення/подовження ділових відношень/вчинення правочинів визначаються як:

«Прийнятний рівень ризиків ВК/ФТ»

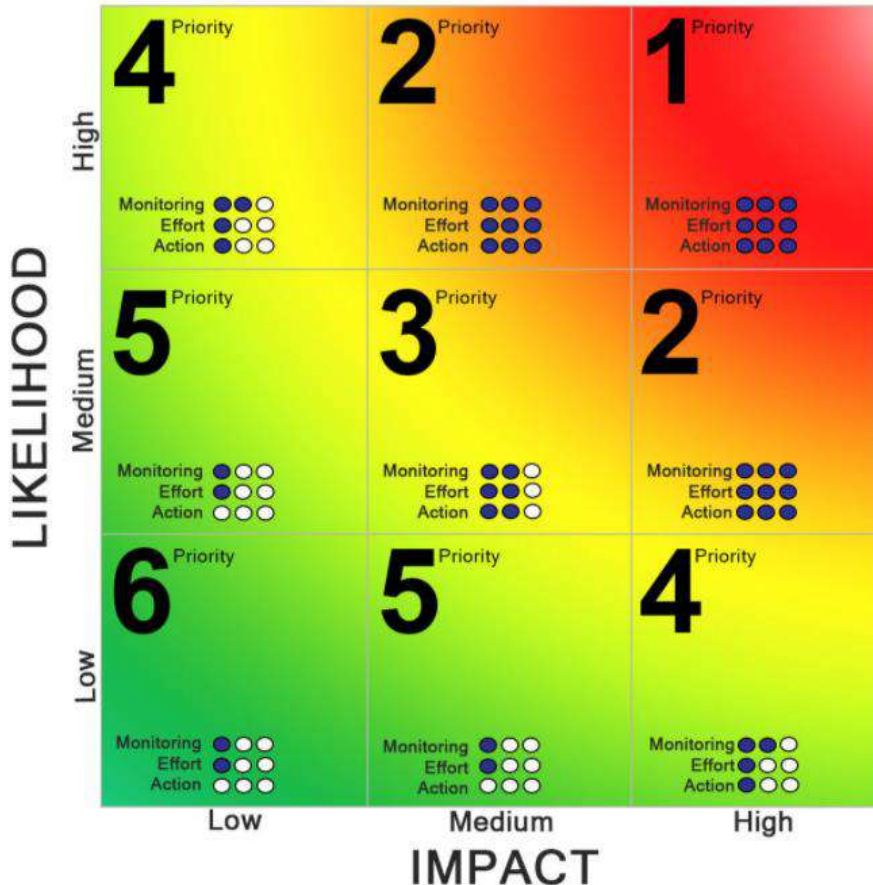
До таких бізнес-операцій ми будемо застосовувати наступну процедуру оцінки ризиків ВК/ФТ/ФРЗМЗ що допоможе визначити нам як рівень загального ризику майбутньої фінансової операції так і спектр заходів впливу щодо зменшення ризиковості такої фінансової операції пропорційно виявленим ризикам.

3.3.5. ВИЗНАЧЕННЯ ЗАГАЛЬНОГО РИЗИКУ ФІНАНСОВОЇ ОПЕРАЦІЇ

З метою належного застосування ризик-орієнтованого підходу, що полягає в належному розумінні нами ризиків ВК/ФТ/ФРЗМЗ та вжиття пропорційно виявленим ризикам ефективних заходів щодо їх мінімізації, на основі й у відповідності до розташування квадрантів вищенаведеної матриці зведених рейтингів властивих ризиків - ми запровадили візуальний інструмент

«МАТРИЦЯ ймовірності та впливу» (далі-«Матриця»)

Матриця ймовірності та впливу

Зібрану матрицю можна використовувати для допомоги в ухваленні рішення про те, які дії зробити з урахуванням загального ризику. Як зазначалося раніше, підхід, заснований на оцінці ризиків, - це процес, який дозволяє нам застосовувати заходи, співмірні з ризиками, виявленими в рамках нашої оцінки на попередніх етапах.

У кожному полі в матриці вказується рівень ресурсів, необхідних для визначення обсягу:

- ✓ **Дій (Action)** - тобто необхідність реагувати на ризик
- ✓ **Зусиль (Effort)** - тобто рівень зусиль, необхідних для зниження ризику
- ✓ **Моніторингу (Monitoring)** - тобто необхідний рівень моніторингу

Ця графіка називається матрицею ймовірності та впливу. Вона складається з 2-х осей. Вертикальна вісь - це **ймовірність** ризику ВК/ФТ/ФРЗМЗ (**Likelihood**), тоді як горизонтальна вісь – **вплив/наслідки** ВК/ФТ/ФРЗМЗ (**Impact**).

Кожна вісь містить 3 рівні ризику - низький, помірний та високий

9 блоків у матриці представляють різні комбінації ризиків. Крім того, кожен блок містить визначення рівня ресурсу, необхідного для: дії (тобто потреби реагувати на ризик), зусиль (тобто рівня зусиль, необхідних для зменшення ризику) та моніторингу (тобто рівня необхідного моніторингу). Рівні визначення необхідного ресурсу представлені від «0», будучи найнижчим, до рівня «3» - найвищим:

1. Блок в нижньому лівому куті (низький вплив і низька ймовірність) представляє найнижчий загальний ризик. Дія знаходиться на рівні 0, тоді як зусилля та моніторинг - на рівні 1.
2. Блок відразу праворуч (помірний вплив і низька ймовірність) також вважається нижчим загальним ризиком. Дія знаходиться на рівні 0, а зусилля та моніторинг - на рівні 1.
3. Блок в нижньому правому куті (сильний вплив і низька ймовірність) являє собою помірний / низький загальний ризик. Дія та зусилля знаходяться на рівні 1, тоді як моніторинг - на рівні 2.
4. Блок, з низьким ступенем вплив та помірною ймовірністю, вважається нижчим загальним ризиком. Дія знаходиться на рівні 0, тоді як зусилля та моніторинг - на рівні 1.
5. Блок безпосередньо праворуч, у центрі матриці (помірний вплив і помірна ймовірність), вважається загальним помірним ризиком. Дії, зусилля та моніторинг знаходяться на рівні 2.
6. Блок, з високим ступенем вплив та помірною ймовірністю, вважається таким, що має більший загальний ризик. Дії, зусилля та моніторинг знаходяться на рівні 3.
7. Блок у верхньому лівому куті (низький вплив та висока ймовірність) являє собою помірний / низький загальний ризик. Дія та зусилля знаходяться на рівні 1, тоді як моніторинг - на рівні 2.
8. Блок, який знаходиться відразу праворуч (помірний вплив і висока ймовірність), вважається таким, що має більший загальний ризик. Дії, зусилля та моніторинг знаходяться на рівні 3.
9. Блок у верхньому правому куті (сильний вплив та висока ймовірність) представляє найвищий загальний ризик. Дії, зусилля та моніторинг знаходяться на рівні 3.

Як слід читати матрицю :

Блок № 6 можуть не вимагати будь-якої реакції, зусиль чи моніторингу через те, що ми вважаємо що їх ймовірність і вплив (потенційна шкода) є низькими.

Блоки № 3-4-5 вимагатимуть виділення ресурсів для дій, зусиль та моніторингу. Ми будемо відстежувати всі ділові ризики/ділові відносини, що знаходяться у цих Блоках, щоб переконатися, що виявлені ризики не переходять у червоні категорії (Блоки №1 -2).

У Блоках №1-2 ми визначили ризики ФО, які з великою ймовірністю вплинуть на наш бізнес. Очевидно, що будь-що в цьому блоку (тобто ділові ризики, ділові відносини тощо) потребуватиме найвищого рівня ресурсів для дій, зусиль та моніторингу.

ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» зобов'язується забезпечувати функціонування належної системи управління ризиками, застосування у своїй діяльності ризик-орієнтовного підходу та вжиття належних заходів з метою мінімізації ризиків

ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» з урахуванням ризик-профілю клієнта на постійній основі проводить моніторинг ділових відносин та/або моніторинг фінансових операцій - аналіз фінансових операцій клієнта, що здійснюються у процесі ділових відносин з ним, щодо відповідності таких фінансових операцій наявній в установі інформації про клієнта, його діяльність та ризик (у тому числі в разі необхідності про джерело коштів, пов'язаних з фінансовими операціями) у відповідності до визначеного їм ступеню **Загального ризику ділових відношень**, а саме:

- ✓ **низький ризик ділових відносин** (фінансової операції без встановлення ділових відносин) з клієнтом - результат оцінки установою ризику ділових відносин (фінансової операції без встановлення ділових відносин) з клієнтом, що базується на результатах аналізу сукупності критеріїв, передбачених законодавством України та внутрішніми документами установи з питань ПВК/ФТ, та який свідчить про низьку ймовірність використання клієнтом послуг установи для ВК/ФТ;
- ✓ **помірний ризик ділових відносин** (фінансової операції без встановлення ділових відносин) з клієнтом - результат оцінки установою ризику ділових відносин

- (фінансової операції без встановлення ділових відносин) з клієнтом, що базується на результатах аналізу сукупності критеріїв, передбачених законодавством України та внутрішніми документами установи з питань ПВК/ФТ, та який свідчить про підвищену ймовірність використання клієнтом послуг установи для ВК/ФТ;
- ✓ **високий ризик ділових відносин** (фінансової операції без встановлення ділових відносин) з клієнтом - результат оцінки установою ризику ділових відносин (фінансової операції без встановлення ділових відносин) з клієнтом, що базується на результатах аналізу сукупності критеріїв, передбачених законодавством України та внутрішніми документами установи з питань ПВК/ФТ, та який свідчить про високу ймовірність використання клієнтом послуг установи для ВК/ФТ;

Ми розглядаємо тепер всі фактори виявлених ризиків у комплексі як «ЗАГАЛЬНИЙ РИЗИК» й тепер можемо встановити рівень необхідних заходів процедур НАЛЕЖНОЇ ПЕРЕВІРКИ КЛІЄНТІВ:

БЛОК Матриці	СТУПЕНЬ ризику	ЗАХОДИ щодо НАЛЕЖНОЇ ПЕРЕВІРКИ
6	Низький	Спрощені
3 - 4- 5	Помірний	Стандартні
1 - 2	Високий	Посилені

3.4. Заходи щодо зменшення ВИСОКОГО РИЗИКУ ДІЛОВИХ ВІДНОШЕНЬ

➤ ПРОЦЕДУРИ ПОСИЛЕНИХ ЗАХОДІВ НАЛЕЖНОЇ ПЕРЕВІРКИ

1. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» зобов'язана здійснювати ПЗНП щодо клієнтів, ризик ділових відносин з якими (ризик фінансової операції без встановлення ділових відносин яких) є високим.

2. ПЗНП здійснюються ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» до встановлення ділових відносин з клієнтом (проведення фінансової операції без встановлення ділових відносин) під час проведення моніторингу ділових відносин та фінансових операцій клієнта, що здійснюються в процесі таких відносин, та актуалізації даних щодо клієнта.

3. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» здійснює ПЗНП з метою мінімізації виявлених ризиків, притаманних діловим відносинам (фінансовій операції без встановлення ділових відносин) з клієнтом, зокрема шляхом:

1) збільшення частоти та обсягу дій з моніторингу ділових відносин та фінансових операцій клієнта, що здійснюються в процесі таких відносин;

2) збору додаткової інформації щодо клієнта, ділових відносин з ним.

4. Під час здійснення ПЗНП, ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» обирає вид необхідного до вжиття заходу залежно від виявлених ризиків, притаманних діловим відносинам (фінансовій операції без встановлення ділових відносин) з клієнтом, та що є пропорційним таким ризикам. Такими заходами, зокрема, можуть бути:

1) встановлення осіб, які здійснюють прямий та/або непрямий вирішальний вплив шляхом володіння часткою, меншою, ніж 25 відсотків статутного складеного) капіталу або прав голосу юридичної особи;

2) отримання додаткової інформації щодо клієнта шляхом пошуку інформації про нього у відкритих джерелах (наприклад, офіційних джерелах, публічних реєстрах, веб-сайтах авторитетних видань);

3) з'ясування причин та обставин використання клієнтом складної структури власності та/або реєстрації в певній державі (юрисдикції);

4) з'ясування джерел статків (багатства) та/або джерел коштів, пов'язаних із фінансовими операціями, клієнта / КБВ клієнта;

5) збільшення частоти дій установи щодо актуалізації даних щодо клієнта;

6) перевірка наявності/чинності ліцензій, дозволів або наявності інформації щодо клієнта у відповідних реєстрах, якщо це є обов'язковим відповідно до вимог законодавства для провадження клієнтом відповідної діяльності;

7) отримання детальнішої інформації щодо мети та характеру встановлення ділових відносин, зокрема, якщо клієнтом є нерезидент;

8) пошук інформації у відкритих джерелах щодо наявності кримінальних проваджень стосовно клієнта, його представників, КБВ;

9) збільшення кількості та частоти здійснення відповідних перевірок стосовно фінансових операцій клієнта;

10) з'ясування наявності в клієнта юридичних та економічних зв'язків з іншими клієнтами установи (зокрема клієнтів, які мають спільного КБВ/керівника/представника з клієнтом) та їхньої суті/ролі в такій групі;

11) візит працівника установи до клієнта за адресою його місцезнаходження з метою з'ясування відповідності інформації, наданої клієнтом установі, щодо здійснення ним відповідного виду діяльності реальній ситуації;

12) встановлення певних обмежень/лімітів на використання клієнтом послуги/продукту установи [зокрема щодо обсягів діяльності, сум фінансових операцій, держав (юрисдикцій), контрагентів];

13) встановлення обов'язковою вимогою отримання підтвердних документів щодо окремих фінансових операцій до проведення клієнтом таких фінансових операцій;

14) отримання дозволу керівника на встановлення (підтримання) ділових відносин (проведення разової фінансової операції без встановлення ділових відносин) з клієнтом;

15) отримання додаткового дозволу уповноваженого працівника установи / керівника установи на проведення окремих фінансових операцій у межах встановлених ділових відносин;

5. Надавач фінансових послуг повинна підвищити ступінь і характер моніторингу ділових відносин з клієнтом з метою визначення, чи є фінансові операції або дії клієнта підозрілими, у разі виявлення фінансових операцій, що відповідають хоча б одній із таких ознак:

1) є складними фінансовими операціями;

2) є незвично великими фінансовими операціями;

3) проведені в незвичний спосіб;

4) не мають очевидної економічної чи законної мети;

5) не відповідають інформації щодо запланованої клієнтом діяльності з використанням послуг установи, отриманої установою від клієнта під час встановлення мети та характеру ділових відносин із ним.

6. У разі виявлення фінансових операцій (їх сукупності), які є незвично великими фінансовими операціями для клієнта відповідно до наявної в установі інформації про його фінансовий стан, ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» з урахуванням ризик-орієнтованих підходів має вжити заходів для з'ясування джерел коштів, пов'язаних із такими фінансовими операціями, достатніх для визначення наявності/відсутності в клієнта раціонально обґрунтованих фінансових можливостей для здійснення таких фінансових операцій.

7. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» документує проведення ПЗНП та прийняті рішення в спосіб, що дасть змогу їй продемонструвати їх належне здійснення та обґрунтованість, і зберігає відповідні документи та/або інформацію у справі клієнта протягом 5 років.

► ПРОЦЕДУРИ СПРОЩЕНИХ ЗАХОДІВ НАЛЕЖНОЇ ПЕРЕВІРКИ

1. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» має право здійснювати СЗНП щодо клієнтів, ризик ділових відносин з якими (ризик фінансової операції без встановлення ділових відносин яких) є низьким.

2. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» під час прийняття рішення про здійснення СЗНП зобов'язана пересвідчитися, що ризик ділових відносин з клієнтом (ризик фінансової операції без встановлення ділових відносин) є низький.

3. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» під час визначення категорій клієнтів, що належать до ризик-профілів низького рівня ризику, ураховує типологічні дослідження СУО у сфері ПВК/ФТ, результати національної оцінки ризиків, а також рекомендації Національного банку. Такими категоріями клієнтів можуть бути, зокрема:

1) фізичні особи, які здійснюють регулярні платежі за житлово-комунальні послуги на незначні суми;

2) об'єднання співвласників багатоквартирного будинку;

3) емітенти, що відповідно до законодавства або умов публічного розміщення акцій на міжнародно визнаних біржах зобов'язані публічно розкривати відомості про КБВ, або є дочірніми підприємствами чи представництвами таких емітентів;

4) підприємства житлово-комунального господарства, провайдери доступу до мережі Інтернет та до послуг телебачення, з якими установи укладають договори про приймання регулярних платежів від фізичних осіб на незначні суми, за умови, якщо такі договори передбачають безготівкове перерахування прийнятих коштів виключно на рахунок клієнта, відкритий в банку;

5) органи державної влади України, фонди соціального страхування, органи місцевого самоврядування;

6) міжнародні установи чи організації, у яких бере участь Україна відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою;

7) установи, органи, офіси або агентства Європейського Союзу;

8) дипломатичні представництва іноземної держави члена Організації економічного співробітництва та розвитку, акредитовані в Україні в установленому порядку.

5. Під СЗНП можуть розумітися, зокрема, такі заходи:

1) зменшення частоти та обсягу дій з моніторингу ділових відносин та збору додаткової інформації щодо ділових відносин;

2) використання спрощених моделей верифікації з урахуванням вимог та обмежень, визначених у [додатку 2](#) до Положення №107;

3) зменшення обсягу необхідної до отримання додаткової інформації / переліку достатніх джерел інформації, зокрема, для встановлення (розуміння) мети і характеру ділових відносин / проведення фінансової операції, ураховуючи особливості відповідного продукту/послуги, що обмежують їх використання для цілей ВК/ФТ;

4) використання інформації з ЄДР як достатнього джерела для встановлення КБВ під час здійснення заходів НПК щодо категорій клієнтів, визначених у [підпункті 4](#) пункту 4 додатка 5 до Положення №107.

6. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» здійснює заходи, щодо клієнтів:

1) фізичних осіб, які здійснюють звичайні фінансові операції на суми та в обсязі, що мають раціональне обґрунтування, ураховуючи ризик-профіль таких фізичних осіб, та діловим відносинам з якими непритаманні критерії ризиків, та фінансові операції яких не містять індикаторів підозрілості фінансових операцій, визначених установою;

2) суб'єктів господарювання, що ведуть звичайну господарську діяльність, сплачують податки, стосовно яких в установи відсутні підозри щодо ВК/ФТ, діловим відносинам з якими непритаманні критерії ризиків, та фінансові операції яких не містять індикаторів підозрілості фінансових операцій, визначених установою.

7. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» в разі здійснення СЗНП, зобов'язана проводити моніторинг ділових відносин та фінансових операцій клієнта, що здійснюються в процесі таких відносин, достатній для того, щоб мати змогу виявляти критерії ризику та/або індикатори підозрілості фінансових операцій, що притаманні відповідним діловим відносинам (фінансовій операції без встановлення ділових відносин) з клієнтом, та, зокрема, фінансові операції, що не відповідають фінансовому стану та/або змісту діяльності клієнта.

8. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» не буде вживати СЗНП та заходи, за наявності підозр, а також якщо діловим відносинам (фінансовій операції без встановлення ділових відносин) з клієнтом притаманні відповідні критерії ризику та/або індикатори підозрілості фінансових операцій. У такому разі ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» зобов'язана здійснити переоцінку ризику ділових відносин (фінансової операції без встановлення ділових відносин) з клієнтом та вжити заходів НПК, пропорційних такому ризику.

➤ ПЕРЕГЛЯД ЕФЕКТИВНОСТІ НАЯВНОЇ СИСТЕМИ у сфері ПВК/ФТ

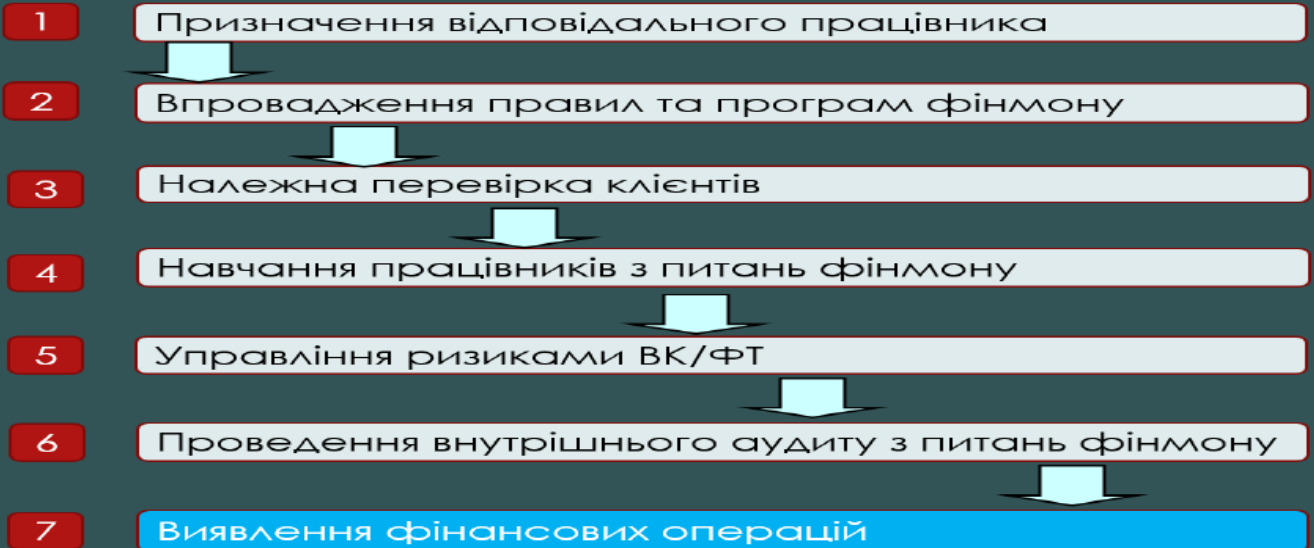
ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» впроваджує власну Систему внутрішнього контролю з питань фінансового моніторингу щодо ефективності наявної системи ПВК/ФТ/ФРЗМЗ та системи управління ризиками ВК/ФТ. Заходи щодо функціонування Системи внутрішнього контролю наведені в Розділі VI цього Положення.

3.5. ПОРЯДОК моніторингу фінансових операцій

1. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС», з метою оперативного виявлення порогових та підозрілих фінансових операцій (що підлягають фінансовому моніторингу), з урахуванням особливостей своєї діяльності (зокрема характеру й обсягів діяльності, видів послуг, що надаються, типів клієнтів, що обслуговуються, використання новітніх технологій) та притаманних своїй діяльності ризиків ВК/ФТ/ФРЗМЗ – може (але це не обов'язково) використовувати системи автоматизації щодо оцінки (вимірювання) ризиків ділових відносин з своїми клієнтами.

Сутність фінансового моніторингу через призму виявлення підозрілих операцій

Загалом, фінансові операції що підлягають фінансовому моніторингу - це виключно:

- ✓ **порогові фінансові операції**
- ✓ **підозрілі фінансові операції / діяльність**

Відповідальний працівник повинен:

- **Отримати дозвіл Керівника на встановлення ділових відносин (проведення разових операцій) щодо таких фінансових операцій**
- **Вжити розумних заходів для встановлення джерела багатства та джерела коштів (прав на такі активи тощо) щодо таких клієнтів**

Ознаки та критерії операцій, що підлягають фінансовому моніторингу

2. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС», для виявлення підозрілих фінансових операцій (діяльності):

- ✓ проводить на постійній основі моніторинг ділових відносин з клієнтами та фінансових операцій, що здійснюються в процесі таких відносин, щодо відповідності таких фінансових операцій наявній в установи інформації про клієнта, його діяльність та ризик-профіль (у тому числі щодо відповідності фінансових операцій

клієнта очікуваній/запланованій ним діяльності на етапі встановлення ділових відносин з установою);

- ✓ залучає необхідних працівників установи до здійснення аналізу фінансових операцій із делегуванням їм відповідних функціональних обов'язків та прав, проведення для них навчальних заходів таким чином, щоб такі працівники були здатні виявляти незвичну та підозрілу діяльність клієнтів;
- ✓ забезпечує функціонування належної процедури ескалації підозр працівниками установи, процедури їх оперативного розгляду уповноваженими працівниками установи, прийняття рішень про наявність/відсутність підозр за результатами аналізу.

3. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» з метою виявлення підозрілих фінансових операцій (діяльності) забезпечує аналіз фінансових операцій клієнтів (їх сукупності) щодо наявності/відсутності індикаторів підозрілості фінансових операцій, включаючи оперативного виявлення використання автоматизованих програмних модулів (за наявності), з урахуванням індикаторів, зазначених у [додатку 19](#) до Положення №107 про здійснення установами фінансового моніторингу, типологічних досліджень СУО та рекомендацій Національного банку у сфері ПВК/ФТ, враховувати ризик-профіль клієнта, інформацію, отриману в результаті здійснення НПК та іншу доступну йому інформацію (зокрема отриману від правоохоронних органів).

4. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» також буде виявляти фінансові операції, що не відповідають її очікуванням з огляду на:

- ✓ заплановану клієнтом майбутню діяльність під час встановлення ділових відносин із нею (ураховуючи анонсований обсяг фінансових операцій, види послуг до використання);
- ✓ ризик-профіль клієнта (зокрема фінансові операції, що здійснюються клієнтом, не мають раціонального обґрунтування, ураховуючи інформацію, отриману в результаті здійснення заходів належної перевірки, та/або не є типовими для клієнтів, подібних за розміром / видом діяльності / величиною доходу / соціальним статусом).

5. Якщо наявних у ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» документів та/або відомостей недостатньо для здійснення аналізу, спростування/підтвердження підозр та/або прийняття відповідного рішення стосовно окремих фінансових операцій (їх сукупності), то ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» буде забезпечувати оперативне вжиття додаткових заходів (зокрема витребування додаткових документів та/або відомостей, що стосуються фінансової операції або діяльності клієнта), та обов'язково фіксує дати отримання відповідних документів та/або відомостей.

6. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» зобов'язується документувати всі заходи, вжиті нею щодо спростування/підтвердження своїх підозр під час здійснення аналізу фінансових операцій клієнтів (зокрема для встановлення мети та суті фінансових операцій, їх відповідності фінансовому стану та/або діяльності клієнта, встановлення за потреби джерела коштів, пов'язаних з фінансовими операціями).

7. У разі наявності фактів, що свідчать (можуть свідчити) про здійснення клієнтом підозрілих фінансових операцій (діяльності) або неможливості спростувати свої підозри за результатами вжитих заходів, ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС», залежно від обсягу таких фінансових операцій приймає рішення про надсилання повідомлення про підозрілу фінансову операцію чи про підозрілу діяльність, та складає обґрунтований висновок щодо підозрілої фінансової операції (діяльності), який надається до СУО разом із зазначеним повідомленням, копіями документів та іншою інформацією, на основі яких сформовано підозру.

8. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС», складаючи обґрунтований висновок щодо підозрілої фінансової операції (діяльності), забезпечує максимально чітке та всебічне викладення

своїєї підозри та інших обставин, фактів, подій, що призвели до виникнення такої підозри. Обґрунтований висновок вважається складеним належно, якщо зміст викладеної підозри після ознайомлення з таким висновком є зрозумілим для третьої особи з досвідом у сфері ПВК/ФТ/ФРЗМЗ (особи, іншої від тієї, яка працювала над його складанням).

9. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» забезпечує фіксацію (дату, час та зміст відповідних подій):

1) дій своїх працівників/агентів щодо надсилання та отримання працівниками/агентами ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» інформувань про фінансові операції, що можуть підлягати фінансовому моніторингу, виявлені індикатори підозрілості фінансових операцій, а також прийнятих ними рішень щодо подальшої ескалації підозри;

2) надходження / отримання Відповідальним працівником ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» або працівником, уповноваженим Відповідальним працівником ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС», відповідних інформувань від працівників/агентів установи, прийняття остаточного рішення про наявність/відсутність підозр та віднесення фінансової операції до такої, що підлягає фінансовому моніторингу.

10. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» з метою здійснення внутрішнього контролю періодично проводить подальший моніторинг фінансових операцій, з метою виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, але з певних причин не були своєчасно нею виявлені.

У разі виявлення за результатами подальшого моніторингу фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, про які ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» не інформувала СУО, ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» невідкладно забезпечує інформування СУО про такі фінансові операції. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» також має проаналізувати причини не виявлення таких фінансових операцій та вжити оперативних заходів з усунення виявлених недоліків/проблем та недопущення виникнення аналогічних недоліків/проблем у майбутньому.

11. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» на вимогу Національного банку має бути в змозі продемонструвати достатність ужитих із метою виконання вимог законодавства у сфері ПВК/ФТ/ФРЗМЗ заходів, зокрема в частині виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, та довести, що прийняті з цією метою відповідні рішення ґрунтуються на змістовних фактах та результатах комплексного і належного аналізу.

12. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» веде реєстр фінансових операцій, реєстр повідомлень про підозрілу фінансову діяльність, реєстр розбіжностей про КБВ, реєстр відмов та реєстр заморожень/розморожень (далі - реєстри повідомлень) з урахуванням фінансових операцій та відповідних фактів, з окремою нумерацією в таких реєстрах, відлік якої має починатися з початку календарного року.

13. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» веде реєстри повідомлень в електронному вигляді (уключаючи можливість використання програм Word, Excel). Реєстри повідомлень є документами з обмеженим доступом.

14. Доступ до реєстрів повідомлень мають Відповідальний працівник установи, а також працівники установи, уповноважені відповідальним працівником установи.

Відповідальний працівник установи встановлює за потреби доступ визначених ним працівників установи до відповідних реєстрів повідомлень шляхом видачі ним відповідного розпорядження.

15. Відповідальний працівник ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» відповідає за захист реєстрів повідомлень від знищення, несанкціонованого доступу, модифікації або викривлення даних.

16. Відповідальний працівник ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» або працівник установи, уповноважений Відповідальним працівником установи, приймає рішення про:

- ✓ те, що фінансова(і) операція(ї) клієнта є підозрілою(ими) шляхом унесення інформації про неї(них) до реєстру фінансових операцій у день виникнення достатніх підстав для підозри;
- ✓ те, що діяльність клієнта(ів) є підозрілою, шляхом унесення інформації про таку діяльність до реєстру повідомлень про підозрілу фінансову діяльність у день підписання обґрунтованого висновку щодо підозрілої фінансової діяльності;
- ✓ унесення інформації про наявність розбіжності між відомостями про КБВ, які містяться в ЄДР, та інформацією про КБВ, отриманою установою в результаті здійснення НПК, до реєстру розбіжностей про КБВ;
- ✓ унесення інформації про відмову в установленні (підтриманні) ділових відносин з клієнтом (особою) до реєстру відмов;
- ✓ унесення інформації про замороження/розмороження активів терористів до реєстру заморожень/розморожень;
- ✓ унесення інформації про інші фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу до реєстру фінансових операцій.

Повноваження працівника, уповноваженого Відповідальним працівником установи щодо прийняття такого рішення, повинні бути передбачені в трудовому договорі (посадовій інструкції) такого працівника.

17. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» забезпечує внесення до реєстру фінансових операцій інформації про:

- ✓ порогові фінансові операції;
- ✓ підозрілі фінансові операції;
- ✓ зупинені фінансові операції, у тому числі з метою виконання відповідного рішення або доручення СУО;
- ✓ фінансові операції, щодо яких відмовлено клієнту (особі) у їх здійсненні;
- ✓ спроби проведення фінансових операцій клієнтами та фінансові операції на користь клієнтів, активи яких були заморожені установою;
- ✓ фінансові операції, щодо яких ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» забезпечує заходи з відстеження (моніторингу) на відповідний запит /доручення СУО.

18. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» надає до СУО інформацію у випадках та строки, визначені Законом №361 про ПВК/ФТ.

19. До реєстру фінансових операцій уносяться такі дані:

- ✓ порядковий номер реєстрації в реєстрі з початку календарного року і дата реєстрації;
- ✓ унікальний номер фінансової операції;
- ✓ дата здійснення / спроби проведення / відмови від проведення / зупинення фінансової операції / замороження активів фінансової операції;
- ✓ код ознаки здійснення фінансової операції відповідно до довідника кодів ознак здійснення фінансових операцій, визначеного відповідним нормативно-правовим актом Міністерства фінансів України;
- ✓ сума фінансової операції у валюті її проведення;
- ✓ прізвище, ім'я та по батькові або найменування клієнта та РНОКПП / ЄДРПОУ;
- ✓ прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові або найменування контрагента та РНОКПП / код за ЄДРПОУ цієї особи (якщо РНОКПП / код за ЄДРПОУ не присвоєно, то зазначається дев'ять нулів; якщо РНОКПП / код за ЄДРПОУ не відомий установі, то ставиться п'ять дев'яток). Клієнт установи може бути одночасно й контрагентом, якщо він є фактичним відправником (ініціатором переказу / платником) та отримувачем активів за фінансовою операцією;
- ✓ код ознаки (коди ознак) порогових фінансових операцій / види підозр та ознаки підозр відповідно до довідників кодів ознак порогових фінансових операцій / видів підозр, ознак підозр, визначених відповідним нормативно-правовим актом Міністерства фінансів України;

20. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» уносить до реєстру повідомлень про підозрілу фінансову діяльність такі дані:

- ✓ порядковий номер реєстрації в реєстрі з початку календарного року і дату реєстрації;
- ✓ код виду підозри відповідно до довідника кодів виду підозр, визначених відповідним нормативно-правовим актом Міністерства фінансів України;
- ✓ код ознаки підозр відповідно до довідника кодів ознак підозр, визначених відповідним нормативно-правовим актом Міністерства фінансів України;
- ✓ прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові / найменування клієнта(ів) - учасника(ів) підозрілої фінансової діяльності та його(їх) РНОКПП / код за ЄДРПОУ (якщо РНОКПП / код за ЄДРПОУ не присвоєно, то зазначається дев'ять нулів);
- ✓ орієнтовну суму підозрілих фінансових операцій у гривневому еквіваленті;
- ✓ початкову та кінцеву дати здійснення підозрілої діяльності;
- ✓ коментарі (стислий коментар з обґрунтованого висновку).

21. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» вносить до реєстру розбіжностей про КБВ такі дані:

- ✓ порядковий номер реєстрації в реєстрі з початку календарного року і дату реєстрації;
- ✓ дату виявлення розбіжностей між відомостями про КБВ;
- ✓ найменування та код за ЄДРПОУ юридичної особи, щодо якої встановлено розбіжності між відомостями про КБВ, які містяться в ЄДР, та інформацією про КБВ, отриманою установою в результаті здійснення НПК;
- ✓ коментарі (за наявності).

22. Під "наявністю розбіжності між відомостями про КБВ, які містяться в ЄДР, та інформацією про КБВ, отриманою установою в результаті здійснення НПК", потрібно розуміти відсутність інформації про фізичну особу, що встановлена установою як КБВ за результатом здійснення НПК, в ЄДР як КБВ відповідної юридичної особи.

Датою виявлення розбіжностей є дата внесення до анкети клієнта інформації про відповідного КБВ, інформації про якого немає в ЄДР.

23. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» вносить до реєстру відмов такі дані:

- ✓ порядковий номер реєстрації в реєстрі з початку календарного року і дату реєстрації;
- ✓ дату прийняття рішення установою щодо відмови в установленні (підтриманні ділових відносин);
- ✓ код виду повідомлення про відмову відповідно до довідника кодів виду повідомлення про відмову, визначеного відповідним нормативно-правовим актом Міністерства фінансів України;
- ✓ код підстави відмови відповідно до довідника кодів підстав відмови, визначеного відповідним нормативно-правовим актом Міністерства фінансів України;
- ✓ прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові / найменування особи, якій відмовлено, та її РНОКПП / код за ЄДРПОУ [якщо РНОКПП / код за ЄДРПОУ не присвоєно, то зазначається дев'ять нулів];
- ✓ коментарі (уключаючи причини відмови).

24. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» вносить до реєстру заморожень такі дані:

- ✓ порядковий номер реєстрації в реєстрі з початку календарного року і дату реєстрації;
- ✓ код виду повідомлення про замороження/розмороження активів, пов'язаних із тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням, відповідно до довідника кодів виду повідомлення про замороження/розмороження активів, пов'язаних із тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його

- фінансуванням, визначеного відповідним нормативно-правовим актом Міністерства фінансів України;
- ✓ прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові / найменування клієнта, та його РНОКПП / код за ЄДРПОУ [якщо РНОКПП / код за ЄДРПОУ не присвоєно, то зазначається дев'ять нулів];
 - ✓ код виду замороженого/розмороженого активу відповідно до довідника кодів виду заморожених/розморожених активів, визначеного відповідним нормативно-правовим актом Міністерства фінансів України;
 - ✓ сума заморожених/розморожених активів у гривневому еквіваленті;
 - ✓ коментарі (за наявності).

25. Видалення даних, внесених до реєстрів повідомлень, не допускається.

26. У разі потреби виправлення помилково внесених до реєстрів повідомлень даних ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» зазначає в інформаційному рядку реєстру з такими помилковими даними факт анулювання відповідного запису та зазначає підстави анулювання в полі "Коментарі", а також доповнює реєстр новим записом, якщо відповідна інформація підлягає наданню до СУО.

27. Рішення щодо анулювання запису у відповідному реєстрі повідомлень приймає Відповідальний працівник ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» або працівник, уповноважений Відповідальним працівником установи.

28. Якщо за результатами здійснення перевірки внутрішнім аудитом (контролем) / незалежним аудитом або Національним банком (у тому числі під час безвізного нагляду) виявлені факти ненадання ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» відповідної інформації до СУО, яка мала бути надана установою згідно із вимогами законодавства України у сфері ПВК/ФТ, то ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» уносить таку інформацію до відповідних реєстрів повідомлень не пізніше 30 робочих днів із дати отримання Відповідальним працівником підписаного звіту про результати внутрішньої перевірки або дати отримання установою звіту незалежного аудиту / довідки про перевірку Національним банком / акту про результати безвізного нагляду з питань фінансового моніторингу (крім випадків, коли на момент отримання звіту про результати внутрішньої перевірки / звіту про результати незалежного аудиту / довідки про перевірку Національним банком / акту про результати безвізного нагляду з питань фінансового моніторингу відповідна інформація не підлягатиме наданню СУО відповідно до вимог законодавства України).

29. У разі відмови клієнту в проведенні фінансової операції / установленні ділових відносин до відповідних реєстрів повідомлень уносяться наявні на час прийняття відповідного рішення дані, пов'язані з такою фінансовою операцією / діловими відносинами, з обов'язковим зазначенням у полі "Коментарі" підстав для відмови.

30. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» в разі потреби формування витягу з реєстру повідомлень на паперовому носії зобов'язана забезпечити відображення на паперових носіях усіх даних, ідентичних тим, які містить реєстр повідомлень в електронному вигляді та передбачені Положенням, з обов'язковим зазначенням дати друкування.

31. Порядок передавання інформації до СУО має забезпечувати її гарантовану доставку та конфіденційність.

32. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» зобов'язується забезпечити своєчасність, повноту та достовірність надання відповідної інформації до СУО.

33. Вимога СУО щодо надання інформації, необхідної для виконання запиту відповідного органу іноземної держави, має містити посилання на номер і дату реєстрації цього запиту в СУО.

34. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» зобов'язується виконати запит СУО про надання інформації щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій клієнта в порядку, установленому відповідним нормативно-правовим актом Міністерства фінансів України, погодженим із Національним банком.

3.6. ПОРЯДОК відмови від встановлення (підтримання) ділових відносин

1. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» зобов'язана відмовитися від встановлення (підтримання) ділових відносин / відмовити клієнту в обслуговуванні, у тому числі шляхом розірвання ділових відносин, відмовитися від проведення фінансової операції у випадках, передбачених частиною першою статті 15 Закону про ПВК/ФТ.

2. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» має право відмовитися від проведення підозрілої фінансової операції.

3. У випадках, передбачених частиною першою статті 15 Закону про ПВК/ФТ, ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» зобов'язана протягом одного робочого дня, але не пізніше наступного робочого дня з дня відмови, повідомити СУО про спроби проведення фінансових операцій та про осіб, які мають або мали намір установити ділові відносини та/або провести фінансові операції, або з якими розірвано ділові відносини на підставі статті 15 Закону про ПВК/ФТ, а також про фінансові операції, у проведенні яких було відмовлено.

4. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» приймає своє рішення щодо відмови від встановлення (підтримання) ділових відносин (у тому числі шляхом розірвання договірних відносин) або проведення фінансової операції, шляхом складання Відповідальним працівником висновку з чітким зазначенням підстав відмови в підтриманні ділових відносин з клієнтом, який має бути узгоджений Керівником ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС»

5. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» буде інформувати клієнта письмово про відмову в проведенні фінансової операції з обов'язковим зазначенням дати відмови та відповідних підстав відмови, та засвідченням підписом Відповідального працівника установи, який прийняв рішення про відмову у проведенні відповідної фінансової операції.

3.7. ПОРЯДОК зупинення/поновлення фінансових операцій

1. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» відповідно до частини першої статті 23 Закону 361

1) має право зупинити здійснення фінансової операції, якщо вона є підозрілою;

2) зобов'язана зупинити фінансові операції в разі виникнення підозри, що вони містять ознаки вчинення кримінального правопорушення, визначеного Кримінальним кодексом .

Зупинення таких фінансових операцій здійснюється без попереднього повідомлення клієнта на два робочі дні з дня зупинення включно.

2. Відповідальний працівник ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» видає внутрішнє розпорядження в разі прийняття рішення про:

1) зупинення фінансової операції у випадках, передбачених частиною першою статті 23 Закону про ПВК/ФТ/ФРЗМЗ - у день зупинення фінансової операції;

2) поновлення проведення фінансової операції у випадку, установленому абзацом другим частини десятої статті 23 Закону 361, - у день поновлення установою проведення відповідної фінансової операції.

3. У день видання відповідного розпорядження, Відповідальний працівник обов'язково повідомляє про такий факт Керівника. Якщо рішення/доручення СУО надійшло до установи після закінчення робочого дня, то днем надходження відповідного рішення/доручення СУО до установи є наступний робочий день установи.

4. Внутрішні розпорядження Відповідального працівника установи мають містити:

1) найменування клієнта;

2) найменування, номер і дату первинного документа;

3) суму фінансової операції;

4) підстави зупинення фінансової операції, визначені Законом про ПВК/ФТ;

- 5) строк зупинення фінансової операції;
- 6) дату і час видачі розпорядження;
- 7) підпис відповідального працівника установи.

Такі внутрішні розпорядження можуть оформлятися на паперових носіях.

5. Внутрішні розпорядження Відповідального працівника установи мають зберігатися в окремій справі не менше п'яти років у порядку, передбаченому для зберігання документів з обмеженим доступом.

6. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» зобов'язана повідомити СУО про зупинення фінансової операції у випадках, передбачених частиною першою статті 23 Закону про ПВК/ФТ, шляхом негайного інформування того самого робочого дня, коли ФО була зупинена.

7. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» зобов'язується виконати рішення та/або доручення СУО в порядку, установленому відповідним нормативно-правовим актом Міністерства фінансів України, що погоджений із Національним банком.

8. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» на письмовий запит клієнта повідомляє йому в письмовій формі номер і дату рішення СУО про продовження зупинення відповідних фінансових операцій.

3.8. ПОРЯДОК замороження/розмороження активів

1. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» зобов'язується негайно, без попереднього повідомлення клієнта (особи), заморозити активи, пов'язані з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням.

2. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» зобов'язується забезпечити процедури перевірки наявності клієнтів у переліках терористів та замороження активів терористів за допомогою СА (за наявності) або з використанням альтернативних методів, включаючи методи, які передбачають оброблення інформації в електронному вигляді.

3. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» буде забезпечувати неможливість розпорядження/використання будь-якою особою активів терористів.

4. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» зобов'язується забезпечити облік заморожених активів, що є предметом фінансової операції, таким чином, щоб бути здатною на запит Національного банку продемонструвати здійснені установою заходи щодо замороження активів та наявність в установі заморожених активів у повному обсязі (за потреби).

5. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» здійснює розмороження активів у строки та лише у випадках, визначених частиною четвертою статті 22 Закону про ПВК/ФТ.

6. Відповідальний працівник видає внутрішнє розпорядження щодо замороження/розмороження активів терористів, яке має містити:

- 1) дату і час прийняття рішення та його суть (розмороження або замороження);
- 2) наявні ідентифікаційні дані особи, активи якої заморожуються/розморожуються;
- 3) інформацію щодо ділових відносин з клієнтом (за наявності):

- ✓ суми/вартості заморожених/розморожених активів;
- ✓ номери та дати укладення договорів щодо надання установою послуг, види активів, що є предметом таких договорів, та суми/вартості, на які вони укладені;

4) інформацію щодо фінансових операцій з активами терористів без встановлення ділових відносин (за наявності):

- ✓ найменування, номер і дату первинного документа;
- ✓ дату ініціювання фінансової операції;
- ✓ дату замороження активів;

5) підстави розмороження активів (для випадків розмороження);

6) підпис Відповідального працівника.

7. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» забезпечує зберігання розпоряджень Відповідального працівника установи щодо замороження/розмороження активів в окремій справі не менше п'яти років із забезпеченням захисту інформації з обмеженим доступом.

8. У разі замороження активів терористів установа зобов'язана негайно інформувати:

- ✓ СУО - шляхом надсилання повідомлення
- ✓ СБУ - шляхом надсилання листа-повідомлення.

9. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» інформує відповідний територіальний підрозділ СБУ за її місцезнаходженням про замороження активів терористів шляхом надсилання листа-повідомлення, згідно до Додатка 20 до Положення НБУ №107 про здійснення установами фінансового моніторингу. Порядок надання такої інформації має забезпечувати її гарантовану доставку та конфіденційність.

10. У разі замороження активів клієнтів установа проводить фінансові операції, що збільшують активи такого клієнта, і негайно заморожує активи, отримані в результаті проведення таких фінансових операцій.

11. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» зобов'язується негайно розморозити активи:

1) не пізніше наступного робочого дня з дня виключення особи чи організації з переліку терористів;

2) не пізніше наступного робочого дня з дня надходження від СБУ інформації про те, що особа чи організація, яка має таке саме або схоже ім'я (найменування), як і особа чи організація, включена до переліку терористів та активи якої стали об'єктом замороження, за результатами перевірки не є включеною до зазначеного переліку.

12. Керівнику та його працівникам заборонено розголошувати відомості щодо фактів інформування СУО/СБУ про замороження/розмороження активів.

3.9. Актуалізація даних про клієнта

ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» буде забезпечувати актуалізацію даних про клієнта (отриманих та існуючих документів, даних та інформації про нього):

Строки вжиття заходу

- **НЕ РІДШЕ ОДНОГО РАЗУ НА РІК**, якщо ризик ділових відносин з клієнтом є високим
- **НЕ РІДШЕ ОДНОГО РАЗУ НА ТРИ РОКИ**, якщо ризик ділових відносин з клієнтом є середнім
- **НЕ РІДШЕ ОДНОГО РАЗУ НА П'ЯТЬ РОКІВ** – в інших випадках за умови відсутності підозр
- **НЕ ПІЗНІШЕ ШЕСТИ МІСЯЦІВ** із дня втрати чинності/обміну ідентифікаційного документа клієнта (представника клієнта)
- **НЕ ПІЗНІШЕ ТРЬОХ МІСЯЦІВ** із дня виявлення факту/настання події:
 - виявлення фактів наявності суттєвих змін у діяльності клієнта
 - закінчення строку (припинення) дії, втрати чинності чи визнання недійсними поданих документів;
 - встановлення факту належності клієнта до РЕР

Для клієнтів, які не підтримують ділових відносин із СПФМ або не здійснюють подальших разових фінансових операцій на значну суму (за наявності попередньої разової фінансової операції на значну суму):

Здійснюється на підставі:

Офіційних документів та/або інформації, одержаної від клієнта (представника клієнта та засвідченої ним, а також з інших офіційних та/або надійних джерел, якщо така інформація є відкритою

- ✓ використовуються такі самі документи/ джерела інформації, як і під час здійснення ідентифікації, верифікації клієнта, встановлення КБВ клієнта, встановлення мети та характеру ділових відносин з клієнтом
- ✓ СПФМ може вживати заходів щодо актуалізації даних про клієнта шляхом використання дистанційних систем обслуговування, засобів електронної пошти із застосуванням КЕП/удосконаленого електронного підпису, телефонного зв'язку, кол-центру, інших дистанційних каналів зв'язку в межах технічних можливостей установи

Обсяг інформації, що встановлюється:

Актуалізації підлягають всі отримані та існуючі документи, дані та інформація про клієнта

ЕСКАЛАЦІЯ – це інформування Відповідального працівника СПФМ та/або колегіального органу про настання відповідної події

4.1 ПРИКЛАДИ ПІДОЗРІЛОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Далі подано приклади підозрілої діяльності. Майте на увазі, що те, що згадується певний тип поведінки чи тип транзакції, не означає, що це зловісно. Це цілком може мати абсолютно невинне пояснення. Приклади спрямовані на підвищення обізнаності та стимулювання культури стримування до відмивання грошей.

- ✓ Клієнти, які часто проводять значні операції за допомогою переказів з банків, або постачальників грошових переказів, про які відомо, що вони ризикові;
- ✓ Клієнти, чії операції за своїм розміром, типом або характером не відповідають їхньому очевидному статусу чи багатству;
- ✓ Клієнти, джерело коштів яких незрозуміле і які відмовляються надавати задовільні пояснення;
- ✓ Клієнти, поведінка яких суттєво відрізняється від звичайного поведінки;
- ✓ Клієнт виконує зобов'язання за відповідним договором перед Фінансовою компанією з використанням банківського рахунку в юрисдикції, що відрізняється від юрисдикції реєстрації такого клієнта, наприклад, у державах (на територіях), що віднесені Кабінетом Міністрів України до переліку офшорних зон або законодавством яких передбачено механізм номінальної/довірчої власності, або в державах, які віднесені до переліку держав, що не виконують рекомендації FATF (чорний список);

Примітка: наведений вище перелік не є вичерпним, а шляхи та засоби, що використовуються для відмивання злочинних грошей, обмежуються лише уявою та винахідливістю зацікавлених осіб.

4.2. Звітність щодо ПІДОЗРІЛОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

4.2.1. Усі працівники, представники та агенти ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» повинні повідомляти про будь-які підозри у злочинній поведінці безпосередньо Відповідальному працівнику (його заступнику за його відсутності) шляхом заповнення Звіту за формою, включеною в **Додаток А** цього Положення:

- ✓ Після прийняття рішення про подання Звіту про внутрішню підозрілу діяльність (Далі – «Звіт»), він повинен бути поданий до ВП якомога швидше і в розумні терміни. Зауважте, що копію цього Звіту не слід розміщувати у файлі клієнта.
- ✓ Як тільки буде встановлено, що діяльність є підозрілою, не слід проводити подальших розслідувань із клієнтом, і ніколи не слід повідомляти клієнта про те, що хтось вважає їх діяльність підозрілою або про те, що Звіт подано або буде подано.
- ✓ Повідомлення клієнта про підозру у відмиванні грошей відоме як «розголошення», що є кримінальним злочином, що передбачає фінансові та тюремні покарання.
- ✓ ВП надаватиме поради та вказівки у разі необхідності мати справу з клієнтом та / або відповідати на запити клієнта.

ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» забезпечує захист працівників, які подали повідомлення про порушення. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» не має права здійснювати до працівників будь-які дискримінаційні заходи (звільнення чи примушення до звільнення, притягнення до дисциплінарної відповідальності чи піддання іншим негативним заходам

впливу (переведення, атестація (переатестація), зміна умов праці, відмова в призначенні на вищу посаду, скорочення заробітної плати тощо), або піддання загрозі таких заходів впливу) у зв'язку з поданням ними повідомлення про порушення Звіту про внутрішню підозрілу діяльність.

4.2.2. Отримавши Звіт про підозрілого клієнта або підозрілу діяльність від будь-якого працівника, представника або агента, ВП зобов'язан:

- ✓ Підписати Звіт та повернути Квитанцію особі що подала цей Звіт;
- ✓ Оцінити, чи подано Звіт своєчасно;
- ✓ Помістити копію звіту та квитанції у внутрішній файл;
- ✓ Дослідити деталі звіту та підтверджуючих доказів, щоб визначити, чи слід, у свою чергу, подавати звіт до СУО.

Важливо, щоб особа, яка подала Звіт, не зберігала у себе жодної конфіденційної інформації, окрім квитанції. Квитанція є особистою власністю фізичної особи, а не власністю ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС».

Квитанцію слід зберігати на невизначений час, якщо вона коли-небудь буде потрібна судам як доказ того, що було подано Звіт та виконано зобов'язання фізичної особи.

Квитанцію слід розглядати як важливий документ, оскільки він може бути використаний як захист для доказу того, що особа виконала свої зобов'язання відповідно до вимог боротьби з відмиванням грошей.

ВП також розмістить копію квитанції у внутрішньому файлі Звіту.

4.2.3. Якщо ВП погодиться, що ця діяльність викликає підозру у злочинній поведінці, тоді він:

- ✓ Помістити копію Звіту у зовнішній Звітний файл;
- ✓ Приймає рішення, чи слід продовжувати зв'язок;
- ✓ Консультує персонал, як діяти далі;
- ✓ Якнайшвидше подає звіт до СУО;

Якщо ВП вирішить, що інформація дійсно обґрунтовує підозру у відмиванні, він повинен негайно подає звіт до СУО. Якщо він вирішить, що інформація не обґрунтовує підозру, йому потрібно повністю зафіксувати причини свого рішення не повідомляти СУО.

Якщо ВП ретельно не розгляне всі відповідні матеріали, це може призвести до того, що життєво важлива інформація буде пропущена, а підозріла діяльність не буде розкрита відповідному звітному органу (СУО) відповідно до вимог законодавства. ВП веде реєстр повідомлень, яке йому надає персонал, та фіксує ці події у журналі ескалацій*.

4.2.4. Відповідальний працівник - веде журнал, в якому будуть реєструватися проблеми, пов'язані з протидією відмиванню коштів / дотриманням вимог, ескалації для розгляду. Журнал буде використовуватися для таких потреб, як звернення до бази даних, незвичні дії та випадки, коли потрібна посилена перевірка. ВП зафіксує ім'я особи, обставини ескалації та будь-яку відповідну документацію або листування.

Розділ V. Вимоги щодо навчання персоналу

5.1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Законодавство та нормативні акти України, а також це Положення вимагають, щоб політика та процедури боротьби з відмиванням грошей містили вимоги, що гарантують, що весь персонал оцінює серйозність передумов, на яких були видані ці правила, і повинен знати про:

- ✓ вимоги своїх клієнтів;
- ✓ виявлення та повідомлення про підозрілу діяльність;
- ✓ юридичні та особисті зобов'язання, якщо вони не повідомляють про підозрілу діяльність;
- ✓ розташування порожнього внутрішнього звіту про підозрілу діяльність.

Отже, персонал ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» та його представники повинні щорічно переглядати це Положення та проходити АML-тест щодо виявлення та запобігання можливим спробам відмивання грошей, фінансування тероризму та шахрайству.

5.2. ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАХОДІВ

1. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» визначив, що ті категорії працівників що залучені до безпосередніх взаємовідносин з клієнтами - мають проходити навчання-тренінг (комп'ютерний курс в електронному та/або друкованому форматі) з питань ПВК/ФТ/ФРЗМЗ один раз в рік та здавати відповідний Тест. Для нових співробітників – встановлена норма проходження цього курсу до початку виконання такими працівникам посадових обов'язків.

Перелік працівників що мають допуск до такої роботи встановлюється та затверджується відповідним наказом Керівника.

2. Метою такого тренінга є ознайомлення працівників установи з вимогами внутрішніх документів установи з питань ПВК/ФТ/ФРЗМЗ до початку виконання ними посадових обов'язків та в разі внесення змін до внутрішніх документів установи з питань ПВК/ФТ.

3. Результатом проведеного навчання має бути розуміння працівниками очікувань Фінансової компанії, щодо своїх обов'язків у сфері ПВК/ФТ/ФРЗМЗ та міри своєї відповідальності.

4. Програма Тренінгу затверджується керівником установи.

5. Щоб успішно пройти Тест, іспитуємий повинен надати як мінімум 80% правильних відповідей. Якщо йому не вдалося набрати потрібний прохідний бал - можливо спробувати скласти іспит ще раз. Результат тесту за особистим підписом іспитуємого надається для зберігання Відповідальному працівнику (терміном-5 років). Працівник успішно склавший тест – отримує відповідний сертифікат від ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» за підписом Керівника.

6. Програма навчального Тренінгу має включати, зокрема, таке:

- ✓ вимоги законодавства та внутрішніх документів установи з питань ПВК/ФТ;
- ✓ відповідальність, що передбачена законодавством за порушення вимог законодавства з питань ПВК/ФТ;
- ✓ найвищі зони ризику установи за результатами оцінки ризик-профілю установи;
- ✓ приклади порушень установами, іншими особами відповідних санкцій;
- ✓ наявні в установі процедури ескалації/інформування (зокрема щодо своїх підозр, можливих порушень, виявлених індикаторів підозрілості фінансових операцій, критеріїв ризику, інших проблемних питань у сфері ПВК/ФТ);
- ✓ практичні аспекти роботи з наявними в установі автоматизованими програмними модулями з метою виконання вимог законодавства та внутрішніх документів установи з питань ПВК/ФТ.

7. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» документує факт проведення навчальних заходів, фіксуючи, зокрема, таку інформацію:

- ✓ вид навчального заходу та назву навчального курсу;
- ✓ прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові, посаду особи, яка пройшла навчання;
- ✓ прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові, посаду особи, яка провела навчання (у разі проведення навчального заходу, крім електронних курсів);
- ✓ місце проведення навчання (у разі відвідування зовнішнього навчального заходу);
- ✓ дані особи, яка проводила зовнішнє навчання;
- ✓ дата проведення навчання;
- ✓ результати тестування та/або копія сертифіката (за наявності).

8. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» періодично забезпечує актуалізацію змісту навчальних заходів із урахуванням змін у внутрішніх документах установи з питань ПВК/ФТ, внутрішніх процесах та процедурах, результатів оцінки ризик-профілю установи.

9. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» забезпечує можливість отримання працівниками відповідних роз'яснень та відповідей на питання, що стосуються виконання ними обов'язків у сфері ПВК/ФТ.

10. ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» приділяти значну увагу додатковому навчанню Відповідального працівника установи, інших своїх працівників установи з метою підтримання їх належного рівня знань та кваліфікації у сфері ПВК/ФТ.

Розділ VI.

Система корпоративного управління та внутрішнього контролю.

6.1. Базис формування СВК

Керівництво несе остаточну відповідальність за забезпечення того, щоб ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» створило та підтримував ефективну систему внутрішнього контролю.

Середовище контролю - це сукупність стандартів, політик, процесів та структур, що забезпечують основу для здійснення внутрішнього контролю в організації. Середовище контролю ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» задає тон діяльності суб'єкта господарювання у сфері протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму, суттєво впливає на свідомість контролю людей в організації та є основою для всіх інших компонентів системи внутрішнього контролю. Багато засобів контролю на рівні суб'єктів господарювання, що включають середовище контролю, піддаються незалежним тестуванням та оцінці як частина щорічної зовнішньої фінансової звітності страховика або посередника.

Оцінка адекватності проекту та оперативної ефективності контролю за відмиванням коштів та фінансуванням тероризму повинна бути постійним процесом в рамках організації, разом із рекомендованою всебічною оцінкою та офіційним висновком співробітника з питань протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму щодо ефективності загальної боротьби з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму. Це повинно відбуватися періодично і включати звітування перед відповідним органом управління (Керівництвом та Ревізійною комісією, якщо це необхідно). Ефективна програма протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму підтримує оцінку відповідного контролю, про який повідомляється вищому керівництву.

Управління - Відповідальність за узгодженістю і ефективністю заходів контролю в сфері ПВК / ФТ повинна бути чітко покладена на особу, що володіє достатнім досвідом роботи в ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС», щоб сигналізувати про важливість управління ризиками ВК/ФТ/ФРЗМЗ та дотримання вимог і гарантувати, що проблеми ВК/ФТ/ФРЗМЗ доводяться до відома вищого керівництва. Відповідальний працівник з питань ПВК/ФТ/ФРЗМЗ повинен володіти необхідною незалежністю, повноваженнями, старшинством, ресурсами і досвідом для ефективного виконання цих функцій, включаючи можливість доступу до всієї відповідної внутрішньої інформації (в тому числі за напрямками бізнесу, географічними регіонами, дочірнім компаніям і агентам).

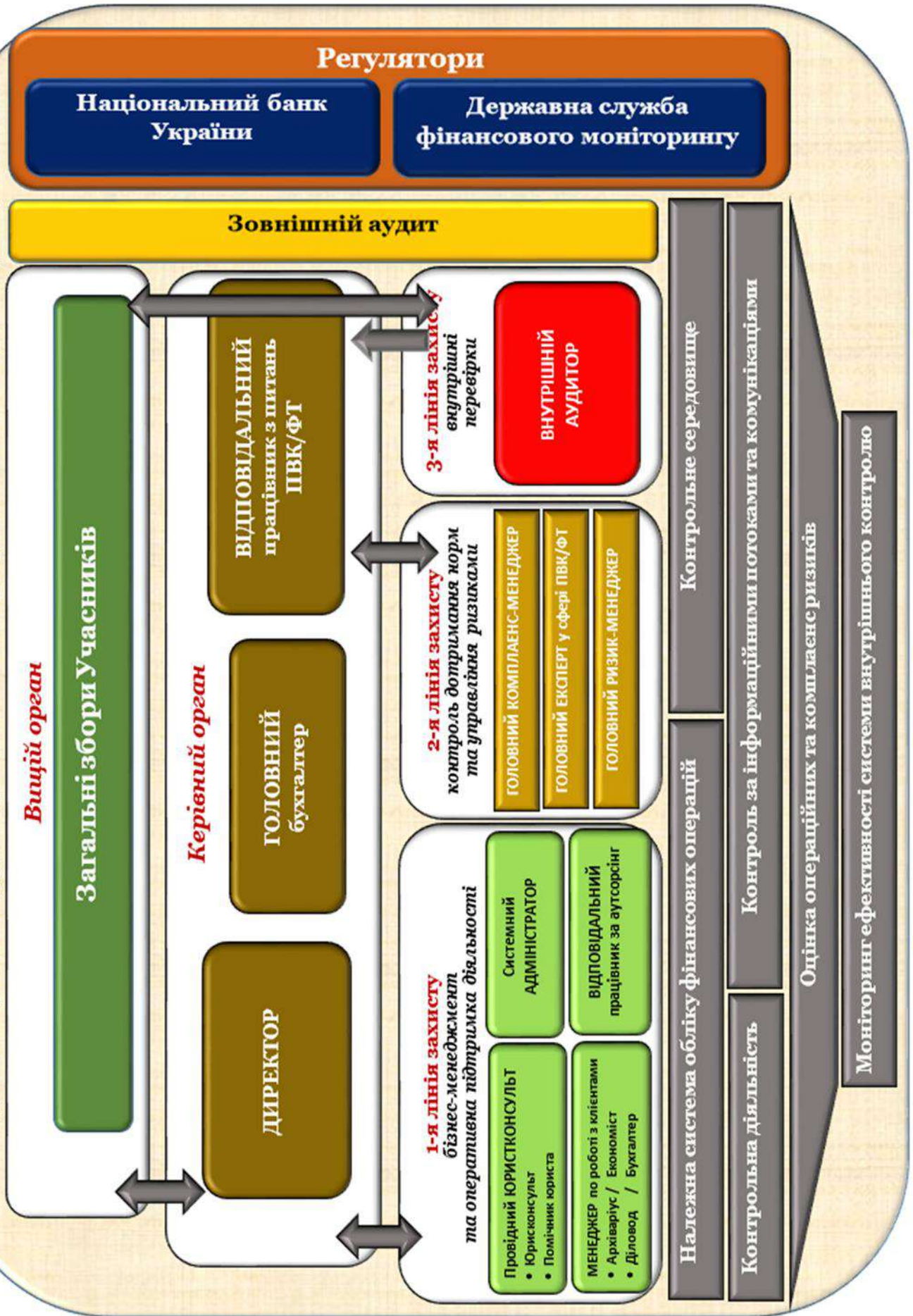
6.2. Модель впровадження СВК

Нижче наводиться Програма ПВК / ФТ, підтримуваної поєднанням Моделі «Корпоративного управління та системи внутрішнього контролю» (далі- СВК), які широко використовуються у всьому світі й прийнята до впровадження в ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС» щодо своєї діяльності в якості надавача фінансових послуг.

1-я лінія захисту (бізнес-менеджмент та управління ризиками) - операційне керівництво компанії володіє і управляє ризиками, включаючи ризики ПВК / ФТ, властиві або ті, що виникають в їх бізнес-процесах і несе відповідальність за наявність належним чином розроблених і ефективних засобів контролю, заходів щодо для зниження значних ризиків, проведення постійної оцінки внутрішнього контролю, а також - просування культури дотримання і контролю. Конкретні заходи ПВК / ФТ, пов'язані з безперервною контрольної оцінкою, можуть включати:

- 1) постійне забезпечення якості,
- 2) відстеження завершення навчання,
- 3) періодичне тестування даних, що надходять в системи моніторингу операцій,
- 4) щорічну самооцінку й переоцінку ризиків
- 5) огляд стандартних і спеціальних аналітичних звітів за даними

Організаційна структура системи внутрішнього контролю (СВК)

2-я лінія оборони (контрольні функції) – розробка внутрішніх політик та контрольні функції за дотриманням відповідних норм в компанії. Як правило, це включає відповідність та ризик, але може включати й інші допоміжні функції, такі як фінанси та юридичні послуги. Функції другого ряду, як правило, включають встановлення стандартів, пов'язаних з очікуваннями, пов'язаними з управлінням та наглядом за ризиками, включаючи відповідність чинному законодавству, нормативним вимогам, політиці, процедурам та стандартам етичної поведінки. Крім того, функції контролю надають поради та тренінги для 1-ї лінії оборони та встановлюють інструменти, методології, процеси та моніторинг засобів контролю, що використовуються Підприємствами для виховання культури відповідності для задоволення цих стандартів. Призначений Комплаєнс-менеджер, формує внутрішні вимоги, надає експертизу та відповідні вказівки щодо дотримання нормативних вимог у якості дорадчого управління. Конкретні заходи, пов'язані з безперервною контрольною оцінкою, включають:

- 1) координацію та перегляд щорічних самооцінок ризиків ПВК / ФТ та контролю;
- 2) відвідування місця та постійні зустрічі з учасниками 1-ї лінії;
- 3) окреме тестування якості учасників 1-ї лінії;
- 4) залучення сторонніх консультантів для проведення контрольних оцінок;
- 5) перегляд та подальші дії, пов'язані з висновками та планами дій, що впливають з внутрішнього аудиту, перевірок регуляторних органів або сторонніх експертів;
- 6) незалежний відгук, пов'язаний з відповідністю новим та діючим нормам.

Вищезазначені заходи підтримують щорічний звіт Відповідального працівника з питань протидії відмиванню коштів, який включає загальну ефективність Програми протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму за останній рік.

3-й напрямок оборони (внутрішні перевірки) - функція внутрішнього аудиту самостійно перевіряє діяльність перших двох захисних напрямків, підкріплюючись планом аудиту, що базується на оцінці ризику, та методологією, загалом затвердженою у ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС». Незалежна оцінка контролю за відмиванням коштів та фінансуванням тероризму в третьому рядку складається із загальним рейтингом для підрозділу аудиту та окремими рейтингами для конкретних висновків, які складають основу для регулярного звітування перед Керівником Фінансової компанії та оцінки Внутрішнього аудитора ефективності системи внутрішнього контролю, що підтримує загальну програму протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму.

У разі використання аутсорсингу надавач фінансових послуг зобов'язаний мати **внутрішні документи, що регулюють питання аутсорсингу**, затверджені його вищим органом, та вести облік договорів аутсорсингу. Фінансова компанія, призначає із числа своїх працівників особу, відповідальну за аутсорсинг.

6.3. Вимоги до СВК

Відповідно до передової практики процедури внутрішнього контролю вимагають:

- ✓ Брати до уваги Національні або Секторальні оцінки ризиків, щоб гарантувати, що процеси поточного контролю стосуються рівня і типів ризику ВК / ФТ в їх географічному регіоні;
- ✓ Зробити пріоритетним щодо контролю фінансових операцій (щодо продуктів, послуг, клієнтів та своїх співробітників), які більш вразливі для зловживань;
- ✓ Забезпечувати регулярний аналіз процесів оцінки ризиків та управління ризиками;
- ✓ Забезпечити наявність адекватної оцінки ризиків і засобів контролю до того, як будуть пропонуватися нові продукти;
- ✓ Інформувати вище керівництво про ініціативи щодо дотримання нормативних вимог, виявлених недоліках, виконаних коригувальних діях і відповідної регулюючої звітності;
- ✓ Зосередитись на дотриманні всіх відповідних нормативних вимог до ведення документації та звітності;
- ✓ Регулярно оновлюватися це Положення з урахуванням нормативних та операційних вимог;
- ✓ Забезпечити своєчасне виявлення порогових та підозрілих фінансових;
- ✓ Забезпечити належний нагляд за співробітниками, які займаються підключенням клієнтів, управлінської звітністю, наданням пільг або участь в будь-якій іншій діяльності, яка є частиною програми ПВК / ФТ

ПОЛІТИКА та ПРОЦЕДУРИ, що застосовуються до контролю за відмиванням коштів та фінансуванням тероризму, є послідовними щодо вирішення ділових, фінансових та операційних ризиків загалом

ДОДАТКИ

ТОВ "ФК "МАРИН-ФІНАНС"

79026, Україна Львівська обл., м. Львів,
вул. Лазаренка Є. академіка, буд 4, кабінет 4

Код ЄДРПОУ 43231894

ЗВІТ ПРО ВНУТРІШНЮ ПІДОЗРІЛУ ДІЯЛЬНІСТЬ**А. ІНДИВІДУАЛЬНА ЗВІТНІСТЬ**

ІМ'Я	
НОМЕР ТЕЛЕФОНУ	
АДРЕСА	

В. СУБ'ЄКТ ПІДОЗРІЛОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ІМ'Я / НАЗВА ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ	
НОМЕР ДОГОВОРУ	
НОМЕР ПАСПОРУ	
КОД УДРПОУ	
ПОДАТНОВИЙ НОМЕР	
НОМЕР ТЕЛЕФОНУ	
АДРЕСА	

С. ПРИЧИНА або СУТЬ ПІДОЗРИ

Включити деталі фінансової операції, реквізити банківського рахунку, джерело коштів тощо. Додайте всю підтвердуючу) документацію

--

Д. РЕЄСТРАЦІЯ ЗВІТУ

ДАТА ПОДАННЯ	
ПІДПИС ОСОБИ ЩО СКЛАЛА ЗВІТ	
РЕЄСТРАЦІЙНИЙ НОМЕР В ЖУРНАЛІ ЕСКАЛАЦІЙ	
ДАТА РЕЄСТРАЦІЇ	
ПІДПИС ВІДПОВІДАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА	

Е. КВИТАНЦІЯ щодо ЗВІТУ

ДАТА ПОДАННЯ	
ПІДПИС ОСОБИ ЩО СКЛАЛА ЗВІТ	
РЕЄСТРАЦІЙНИЙ НОМЕР В ЖУРНАЛІ ЕСКАЛАЦІЇ	
ДАТА РЕЄСТРАЦІЇ	
ПІДПИС ВІДПОВІДАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА	

ДОДАТОК «Б»
до Положення
про здійснення фінансового моніторингу

«ОПИТУВАЛЬНИКИ і АНКЕТИ»

ОПИТУВАЛЬНИК КОНТРАГЕНТА (Юридична особа-резидент)/ Актуалізація інформації

I. Загальна інформація		
1	Повне найменування	
2	Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ	
3	Організаційно-правова форма	
4	Форма власності	
5	Виконавчий орган	
6	Місце реєстрації клієнта	
7	Дата державної реєстрації	
8	Дата та номер запису в ЄДР	
9	Номери контактних телефонів	
10	Адреса електронної пошти	
Відомості про відокремлені підрозділи (при наявності - вкажіть найменування та код ЄДРПОУ):		
11	☐ Філії	
	☐ Представництва	
	☐ Відділення /Агенції	
	☐ Юридична особа не має відокремлених підрозділів	
Відомості про членство в об'єднанні підприємств (при наявності вкажіть код ЄДРПОУ):		
12	☐ Материнську компанію	
	☐ Корпорацію, холдингову групу	
	☐ Промислово-фінансову групу	
	☐ Інше об'єднання	
	☐ Управляючу компанію	
	☐ Юридична особа не входить до складу корпорації, концерну, холдингу, іншого об'єднання	
ПІБ керівника/особи на яку покладено функції з керівництва/управління господарською діяльністю		
13	☐ Посада за штатним розкладом	
	☐ ПІБ (повністю)	
	☐ РНОКПП (ПІН)	
	☐ Дата народження	
	☐ Паспорт	
	☐ Місце реєстрації	
	☐	

14	Ідентифікаційні дані осіб, які мають право розпоряджатися майном клієнта; ідентифікаційні дані представника клієнта (крім інших осіб, які перебувають у трудових відносинах із клієнтом)			
	ПІБ (повністю)			
	РНОКПП			
	Дата народження			
	Паспорт			
	Місце реєстрації			
	Підстава			
	Немає осіб, що не перебувають у трудових відносинах із ЮО, але мають право розпоряджатися його майном			

II. Відомості про діяльність

15	Види господарської діяльності		
16	Зміст/суть діяльності		
17	Кількість штатних працівників		
18	Банківський рахунок	Назва банку	Код
			Номер рахунку
19	Розмір статутного капіталу	Зареєстрований	
		Фактично сплачений	

III. Інформація для з'ясування мети ділових відносин

20	Продукт/послуга	Об'єкт господарської та/або фінансової операцій	
		Визначення активу	Договірна ціна активу
Факторингові послуги			
Відступлення прав вимоги боргу			
Розстрочка боргу без відсотків			
Продаж фінансових або майнових активів, в т.ч. інших цінних паперів			
Задоволення вимог іпотекотримача			
Передача майна стягувачу боргу			

IV. Структура власності

21	Відомості про структуру власності (пряме володіння = від 10% та більше статутного капіталу)			
	ПІБ (повністю) / Найменування	РНОКПП/ ЄДРПОУ (за наявності)	Місцезнаходження (повністю)	КВЕД (для юридичних осіб резидентів)
				Частка в статутному капіталі (%)

ВАЖЛИВО!

Обов'язково додається схематичне зображення структури власності, за формою наведеною у Додатку 1 до Опитувальника.

22	Дані про фізичних осіб, які є кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами)				
	ПІБ (повністю)	РНОКПП (за наявності)	Дата народження	Країна громадянства / Країна проживання	Характер та міра володіння (рівень, ступінь, частка)
					Пряме _____ %
					Не пряме _____ %
					Рівень незалежно від формального володіння*
					Пряме _____ %
					Не пряме _____ %
					Рівень незалежно від формального володіння*

*Незалежно від формального володіння у разі, коли кінцевий бенефіціарний власник не має частки у капіталі юридичної особи

V. Відношення до категорії «ПОЛІТИЧНО ЗНАЧЮЩА ОСОБА»

23	Чи належать до Публічних осіб, осіб Близьких або Пов'язаних з Публічними особами:	
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Особи, які мають право розпоряджатися майном Юридичної особи; ✓ Керівник або Особа, на яку покладено функції з керівництва та управління ✓ Особи, які є кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами) Юридичної особи; ✓ Особи, що входять до структури власності Юридичної особи 	

ТАК	НІ	Якщо «ТАК», зазначте хто саме (ФІБ + посада/статус) та визначте категорію PEP:

	Так – Сам є політично значущою особою		Національний публічний діяч
			Іноземний публічний діяч
			Діяч, який виконує публічні функції в міжнародних організацій
	Так – Належать до членів сім'ї PEP	Прізвище, ім'я, по батькові PEP**	Ступінь родинного зв'язку особи Близької до Публічної особи**
	Так – Належать до пов'язаних з PEP осіб	Прізвище, ім'я, по батькові PEP**	Характер відносин Пов'язаної особи з Публічною особою**

Якщо осіб зазначених у п.п. 21-23 більше ніж наведено в цьому Опитувальнику – їх перелік та індексаційні дані додаються на окремому аркуші, як Додаток до Опитувальника

24	Загальна кількість аркушів цього Опитувальника з Додатками:	
----	--	--

Підписанням цього документу підтверджую, що отримав від Фінансової компанії інформацію про покладення на Фінансову компанію, як суб'єкта первинного фінансового моніторингу, зобов'язання щодо обробки персональних даних для цілей запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

Клієнт/Представник клієнта

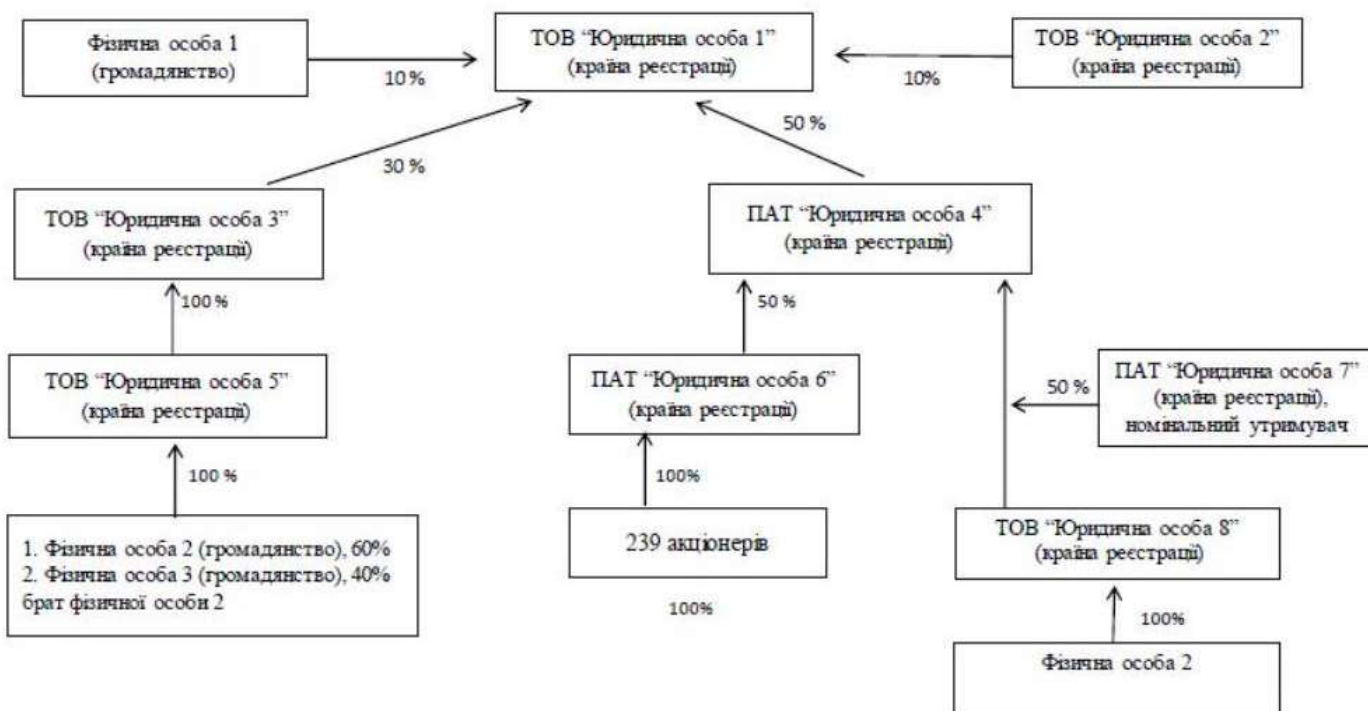
_____ Дата _____
(ПІБ) (підпис)

Працівник СПФМ,
що прийняв Опитувальник

_____ Дата _____
(ПІБ) (підпис)

ПРИКЛАД

Схематичного зображення структури клієнта – юридичної особи

В даній структурі зазначений реальний кінцевий бенефіціарний власник.

Трастові декларації, договори довірчого управління, афідевіти тощо з іншими фізичними та юридичними особами не укладалися.

Надаючи дану структуру власності, підтверджую, що ознайомлений із вимогами ст. 9 та 10 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та попереджений про отримання роз'яснень щодо виконання Банком вимог ст. 10 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Клієнт/Представник клієнта

_____ Дата _____
(ПІБ) (підпис)

Працівник СПФМ,
що прийняв Опитувальник

_____ Дата _____
(ПІБ) (підпис)

На виконання вимог Закону України «Про запобігання та протедію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та розповсюдження зброї масового знищення» просимо Вас надати офіційні документи (засвідчені в установленому порядку їх копій), чинні (дійсні) на момент їх підписання, які містять всі необхідні ідентифікаційні дані:

1. Копія установчого документа (статуту)
2. Копія Виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб , фізичних осіб-підприємців та громадських формувань
3. Копія протоколу/рішення про призначення керівника
4. Копія наказу про вступ на посаду керівника
5. Паспорт та ІПН керівника (копія засвідчена власником документа)
6. Паспорт та ІПН бенефіціарів (копія засвідчена власником документа)
7. Копія свідоцтва про реєстрацію прямого власника (витяг із торгового реєстру тощо)
8. Баланс (форма №1)
9. Звіт про фінансові результати (форма №2)

Опитувальник клієнта, засвідчений підписом керівника та печаткою підприємства

АНКЕТА клієнта: юридичної особи – РЕЗИДЕНТА**БЛОК №1 (Ідентифікація суб'єкта господарювання)**

I. Загальна інформація			
1	Повне найменування		
2	Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ		
3	Організаційно-правова форма		
4	Форма власності		
5	Виконавчий орган		
6	Місце реєстрації клієнта		
7	Дата державної реєстрації		
8	Дата та номер запису в ЄДР		
9	Номери контактних телефонів		
10	Адреса електронної пошти		
11	Відомості про відокремлені підрозділи (при наявності - вкажіть найменування та код ЄДРПОУ):		
	☐	Філії	
	☐	Представництва	
	☐	Відділення	
	☐	Інші	
☐	Юридична особа не має відокремлених підрозділів		
12	Відомості про членство в об'єднанні підприємств (при наявності вкажіть найменування та код ЄДРПОУ):		
	☐	Материнську компанію	
	☐	Корпорацію, холдингову групу	
	☐	Промислово-фінансову групу	
	☐	Інше об'єднання	
	☐	Управляючу компанію	
☐	Юридична особа не входить до складу асоціації, корпорації, концерну, консорціуму, холдингу, іншого об'єднання підприємств		
13	ПІБ керівника/особи на яку покладено функції з керівництва/управління господарською діяльністю		
	☐	Посада за штатним розкладом	
	☐	ПІБ (повністю)	

	РНОКПП (ІПН)				
	Дата народження				
	Паспорт				
	Місце реєстрації				
14	Ідентифікаційні дані осіб, які мають право розпоряджатися майном клієнта; ідентифікаційні дані представника клієнта (крім інших осіб, які перебувають у трудових відносинах із клієнтом)				
	ПІБ (повністю)				
	РНОКПП				
	Дата народження				
	Паспорт				
	Місце реєстрації				
	Підстава				
	Немає осіб, що не перебувають у трудових відносинах із юридичною особою, але мають право розпоряджатися його майном				
II. Відомості про діяльність					
15	Види господарської / економічної діяльності				
16	Зміст/суть діяльності				
17	Кількість штатних працівників				
18	Рахунки, відкриті в банках, у тому числі в інших країнах	Код банку	Номер рахунку		
19	Розмір статутного капіталу	Зареєстрований	Фактично сплачений		
IV. Відомості про структуру власності					
21	Відомості про структуру власності (пряме володіння) із зазначенням частки (від 10% та більше статутного капіталу)				
	ПІБ (повністю) / Найменування	РНОКПП/ ЄДРПОУ (за наявністю)	Місцезнаходження (повністю)	КВЕД (для юридичних осіб резидентів)	Частка в статутному капіталі (%)

22	Дані про фізичних осіб, які є кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами)				
ПІБ (повністю)	РНОКПП (за наявності)	Дата народження	Країна громадянства / Країна проживання	Характер та міра володіння (рівень, ступінь, частка)	
				Пряме	%
				Не пряме	%
				Рівень незалежно від формального володіння*	
				Пряме	%
				Не пряме	%
				Рівень незалежно від формального володіння*	
				Пряме	%
				Не пряме	%
				Рівень незалежно від формального володіння*	

*Незалежно від формального володіння у разі, коли кінцевий бенефіціарний власник не має частки у капіталі юридичної особи

23	V. Відношення до категорії «ПОЛІТИЧНО ЗНАЧЮЩА ОСОБА»			
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Особи, які мають право розпоряджатися майном Юридичної особи; ✓ Керівник або Особа, на яку покладено функції з керівництва та управління ✓ Особи, які є кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами) Юридичної особи; ✓ Особи, що входять до структури власності Юридичної особи 				
Чи підтверджує процедура розслідування статусу вищезначених осіб, що:			ТАК	НІ
Виявлено ЗБІГИ по критерію «ФІО існуючого РЕР»				
Визначено ФАКТ Статусу «РЕР» (існуючий або звільнений протягом 3 років)				
Особа	-			
	Національний публічний діяч			
	Іноземний публічний діяч			
	Діяч, який виконує публічні функції в міжнародних організаціях			

24	VI. Відношення до категорії «Особи що можуть мати зв'язок з політично значущими особами»			
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Особи, які мають право розпоряджатися майном Юридичної особи; ✓ Керівник або Особа, на яку покладено функції з керівництва та управління ✓ Особи, які є кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами) Юридичної особи; ✓ Особи, що входять до структури власності Юридичної особи 				
Чи підтверджує процедура розслідування статусу вищезначених осіб, що:			ТАК	НІ
Виявлено ЗБІГИ по критерію «ФІО особи, що може бути пов'язаною з РЕР»				
Визначено ФАКТ статусу «Особа, що може бути пов'язаною з РЕР»				
Особа:				
РЕР:				
Член сім'ї РЕР	Ступінь родинного зв'язку			
Може бути пов'язаним з РЕР	Характер відносин			
	Має спільне з РЕР бенефіціарне володіння юридичною особою			
	є КБВ юридичної особи, що де-факто була утворена для вигоди РЕР			

БЛОК №2 Верифікація

Використання електронних сервісів			
2.1.	Надавач фінансових послуг здійснює верифікацію суб'єкта господарювання на підставі ідентифікаційних документів й даних наданих клієнтом (Блок №1 цієї Анкети) та інформації, отриманої з офіційних джерел та інших джерел:		
ЄДР	Єдиний державний реєстр	https://usr.minjust.gov.ua/	Ідентифікаційні дані, що стосуються державної реєстрації юридичної особи
НАЗК	Санкційні списки	https://sanctions.nazk.gov.ua/	Головна база даних про санкції накладені через напад росії на Україну
РНБО	Аналітична система	https://www.rnbo.gov.ua/	Перелік фізичних та юридичних осіб стосовно яких застосовані обмежувальні заходи (санкції)
COTA	Державний реєстр санкцій	https://drs.nsd.gov.ua/	Реєстр доступу до актуальної інформації про суб'єктів, щодо яких застосовано санкції
YouControl	Аналітична система	https://youcontrol.com.ua/	Досьє на фізичну особу на основі відкритих даних
CheckList FinAP	Аналітична система	https://check.finap.com.ua/zaput.php	<ul style="list-style-type: none"> • перелік організацій, серед власників яких є громадяни країн агресорів • перелік громадян країн агресорів, які є власниками в українських організаціях • визначення статусу PER або осіб пов'язаних з ним
Висновки з процедури ідентифікації та верифікації			
2.2.	ВИСНОВОК СПФМ	Деталізація висновку	
Немає розбіжностей з ідентифікаційними даними наданих клієнтом або його представником		ТАК	
Виявлено розбіжності з ідентифікаційними даними наданих клієнтом або представником		НІ	
Клієнт/представника клієнта належить до категорії «Політично значущої особи» або є членом його сім'ї		НІ	-
Клієнт/представника клієнта НЕ належить до категорії «Політично значущої особи» або до членів його сім'ї		ТАК	
Клієнт/представника клієнта належить до категорії «Особи що можуть мати зв'язок з PER»		НІ	-
Клієнт/представника клієнта НЕ належить до категорії «Особи що можуть мати зв'язок з PER»		ТАК	

БЛОК №3 Аналіз ризиків та Висновки СПФМ щодо встановлення ділових відносин

3.1.	Оцінка ризику продукту/ послуги щодо майбутньої фінансової операції (далі – ФО):			
	Продукт/послуга	Код	Ціна активу	Рейтинг
	Факторинг / Відступлення прав вимоги відсотків (до 400.000 грн)			1
	Факторинг / Відступлення прав вимоги (понад 400.000 грн)			2
	Розстрочка боргу без відсотків (до 400.000 грн)			2
	Розстрочка боргу без відсотків (понад 400.000 грн)			3
	Продаж фінансових або майнових активів, в т.ч. інших цінних паперів			3
3.2.	Оцінка мети Клієнта щодо цільового використання продукту/товару/майнового активу/послуги			
	Висновок СПФМ щодо Мети	БАЛИ рейтингу	Визначення від СПФМ	
	Звичайна операція	1		
	Незвичайна операція	2		
	Підозріла операція	3		
	Шахрайство або інший злочин	4		
3.3.	Оцінка «ризик-профілю» Клієнта:			
	Зона РИЗИКУ	БАЛИ рейтингу	Визначення від СПФМ	
	Мінімального ризику	1		
	Помірного ризику	2		
	Високого ризику	3		
	Неприйняттого ризику	4		
3.4.	Зведений рейтинг ВЛАСТИВИХ РИЗИКІВ сторін майбутньої фінансової операції			

Критерій оцінки	Бали рейтингу
Продукт	
Мета клієнта	
Профіль клієнта	

3.5. Оцінка ризику щодо ступеню його ймовірності і наслідків для бізнесу (Аналіз Матриці РИЗИКІВ)		
Ймовірність ризику ВК / ФТ	Ступень	Визначення від СПФМ
Малоймовірно, що ризик присутній	низький	
Розумна ймовірність наявності ризику	помірний	
Висока ймовірність наявності ризику	високий	
Наслідки ризику ВК / ФТ	Ступень	Визначення від СПФМ
Ризик має незначні наслідки або їх немає	низький	
Ризик має помірні наслідки	помірний	
Ризик має серйозні наслідки	високий	-

3.6. ВИСНОВКИ щодо ЗАГАЛЬНОГО ризику майбутньої фінансової операції			
3.6.1	Оцінка співвідношення ймовірність/ наслідки ризику		
3.6.2	Визначення «РИЗИК-АПЕТИТУ» в межах ризику взаємовідносин	Прийнятний рівень ризиків ВК/ФТ	
		Неприйнятна ймовірність ризику та їх наслідків	
3.6.3	Визначення обсягу ЗАХОДІВ ВПЛИВУ (щодо мінімізації рівня ризику пропорційно виявленим відповідно до «Матриці впливу»: min=0; max=3)	№ блоку в Матриці РИЗИКІВ	РІВЕНЬ обсягу РЕСУРСІВ щодо:
			➤ Моніторингу
			➤ Зусиль
			➤ Дій
3.6.4.	Визначення щодо застосування ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ відповідно до вимог ст.20 та/або ст.21 Закону №361 (якщо «ТАК», позначте другий критерій)	ПІДОЗРІЛА фінансова операція («ТАК» або «НІ»)	
		ПОРОГОВА фінансова операція («ТАК» або «НІ»)	
		➤ Реєстрація в державі, що здійснює збройну агресію	
		➤ Фінансові операції РЕР та/або осіб, пов'язаних з РЕР	
		➤ Платіжні операції з переказу коштів за кордон	
3.6.5.	ДОЗВОЛЯЮ:	Встановлення ділових відносин (далі - ДВ)	
		Проведення фінансової операції без встановлення ДВ	
		ВІДМОВИТИ / ЗУПИНИТИ фінансову операцію	

3.7. ВИСНОВОК щодо ступеню ЗАГАЛЬНОГО ризику майбутньої ФО та типу ЗАХОДІВ щодо НПК:			
БЛОК	СТУПЕНЬ ризику	ЗАХОДИ щодо НПК	ВИЗНАЧЕННЯ
6	Низький	Спростені	
3 - 4 - 5	Помірний	Стандартні	
1 - 2	Високий	Посилені	

3.8. Дати щодо перебігу ділових відносин з Клієнтом:		
Дата первинного формування цієї АНКЕТИ		
Дата внесення до цієї АНКЕТИ останніх змін		
Дата отримання дозволу Керівника на встановлення відносин з РЕР		
Дата встановлення / зупинення / відновлення ділових відносин		
Дата замороження / розмороження активів		

3.9. Підпис Відповідального працівника СПФМ:		
--	--	--

Відповідальний працівник з питань ФМ
ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС»

ОПИТУВАЛЬНИК КОНТРАГЕНТА (Фізична особа)**Актуалізація інформації**

1. Ідентифікація Контрагента/Представника Контрагента:			
Прізвище, ім'я, по батькові			
Дата народження			
Місце народження			
Сімейний стан			
Громадянство			
Місце реєстрації			
Місце проживання			
Паспорт (ID)			
Декларація податкової резиденції	Країна податкової резиденції	Ідентифікаційний номер платника податків	Ідентифікаційний номер не застосовується
	Україна		
Номери контактного телефону			
Адреса електронної пошти			
Банківські реквізити			

2. Інформація про належність до категорії «Політично значущої особи» (далі-PEP)		
Особа є Політично значущою особою (якщо – ТАК, визначте категорію PEP)	ТАК	НІ
Національний публічний діяч		
Іноземний публічний діяч		
Діяч, якій виконує публічні функції в міжнародних організаціях		

3. Інформація про належність до категорії	
--	--

«Особи що можуть мати зв'язок з політично значущими особами»			
(якщо – ТАК, надайте її ПІБ та визначте категорію зв'язку з ним)		ТАК	НІ
РЕР:			
Член сім'ї РЕР	Ступінь родинного зв'язку		
Може бути пов'язаним з РЕР	Характер відносин		
	Має спільне з РЕР бенефіціарне володіння юридичною особою		
	є КБВ юридичної особи, що де-факто була утворена для вигоди РЕР		

4.	Інформація щодо з'ясування мети майбутніх ділових відносин		
	ПРОДУКТ /ПОСЛУГА	Вибір	Сума
	• Факторинг		
	• Відступлення прав вимоги боргу		
	• Розстрочка боргу без відсотків		
	Купівля/ продаж: • фінансових або майнових активів • інших цінних паперів		
	• Угоди типу «Про задоволення вимог Іпотекодержателя» • Передача майна стягувачу в рахунок погашення боргу на підставі Акту приватного виконавця відповідно до ст.61 Закону України «Про виконавче провадження».		

Контрагент/Представник контрагента

_____ (ПІБ) _____ (підпис)

Дата _____

Працівник СПФМ,
що прийняв Опитувальник

_____ (ПІБ) _____ (підпис)

Дата _____

АНКЕТА КЛІЄНТА - ФІЗИЧНА особа

БЛОК №1 Ідентифікація

1.1. Ідентифікація Клієнта/Представника Клієнта:				
Прізвище, ім'я, по батькові				
Дата народження				
Місце народження				
Сімейний стан				
Громадянство				
Місце реєстрації				
Місце проживання				
Паспорт (ID)				
Декларація податкової резиденції	Країна податкової резиденції	Ідентифікаційний номер платника податків	Ідентифікаційний номер не застосовується	
Номери контактного телефону				
Адреса електронної пошти				
Банківські реквізити				
1.2. Інформація про належність клієнта/представника клієнта до категорії «Політично значущої особи» (далі-РЕР)				
Чи підтверджує процедура розслідування статусу особу, що:			ТАК	НІ
Виявлено ЗБІГИ по критерію «ФІО особи, що може бути РЕР»				
Визначено ФАКТ статусу «Особа, така що Є РЕР» (якщо ТАК – нище визначте тип)				
Національний публічний діяч				
Іноземний публічний діяч				
Діяч, якій виконує публічні функції в міжнародних організаціях				
1.3. Інформація про належність клієнта/представника клієнта до категорії «Особа що можуть мати зв'язок з політично значущими особами»				
Чи підтверджує процедура розслідування статусу особу, що:			ТАК	НІ
Виявлено ЗБІГИ по критерію «ФІО особи, що може бути пов'язаною з РЕР»				
Визначено ФАКТ статусу «Особа, що може бути пов'язаною з РЕР»				
РЕР:				
Член сім'ї РЕР	Ступінь родинного зв'язку			
Може бути пов'язаним з РЕР	Характер відносин			
	Має спільне з РЕР бенефіціарне володіння юридичною особою			
	є КБВ юридичної особи, що де-факто була утворена для вигоди РЕР			

БЛОК №2 Верифікація

Використання електронних сервісів			
2.1.	Надавач фінансових послуг здійснює верифікацію суб'єкта господарювання на підставі ідентифікаційних документів й даних наданих клієнтом (Блок №1 цієї Анкети) та інформації, отриманої з офіційних джерел та інших джерел:		
ЄРБ	Єдиний реєстр боржників	https://erb.minjust.gov.ua/	Відомості про майнові зобов'язання боржників (за виконавчим документом про стягнення), та про запобігання відчуженню боржниками майна
СОТА	Державний реєстр санкцій	https://drs.nsd.gov.ua/	Реєстр доступу до актуальної інформації про суб'єктів, щодо яких застосовано санкції
НАЗК	Санкційні списки	https://sanctions.nazk.gov.ua/	Головна база даних про санкції накладені через напад росії на Україну
РНБО	Аналітична система	https://www.rnbo.gov.ua/	Перелік фізичних та юридичних осіб стосовно яких застосовані обмежувальні заходи (санкції)
YouControl	Аналітична система	https://youcontrol.com.ua/	Досьє на ЮО/ФО на основі відкритих даних
CheckList FinAP	Аналітична система	https://check.finap.com.ua/zaput.php	<ul style="list-style-type: none"> • перелік організацій, серед власників яких є громадяни країн агресорів • перелік громадян країн агресорів, які є власниками в українських організаціях • визначення статусу PEP або осіб пов'язаних з ним
Висновки з процедури ідентифікації та вірфікації			
2.2.	ВИСНОВОК СПФМ	Деталізація висновку	
	Немає розбіжностей з ідентифікаційними даними наданих клієнтом або його представником		
	Виявлено розбіжності з ідентифікаційними даними наданих клієнтом або представником		
	Клієнт/представника клієнта належить до категорії «Політично значущої особи» або є членом його сім'ї		
	Клієнт/представника клієнта НЕ належить до категорії «Політично значущої особи» або до членів його сім'ї		
	Клієнт/представника клієнта належить до категорії «Особи що можуть мати зв'язок з PEP»		
	Клієнт/представника клієнта НЕ належить до категорії «Особи що можуть мати зв'язок з PEP»		

БЛОК №3 Аналіз ризиків та Висновки СПФМ щодо встановлення ділових відносин

3.1. Оцінка ризику продукту/ послуги щодо майбутньої фінансової операції (далі – ФО):				
Продукт/послуга		Код ФО	Ціна активу	Рейтинг
Факторинг / Відступлення прав вимоги (до 400.000 грн)				1
Факторинг / Відступлення прав вимоги (понад 400.000 грн)				2
Розстрочка боргу без відсотків (до 400.000 грн)				2
Розстрочка боргу без відсотків (понад 400.000 грн)				3
Продаж фінансових або майнових активів, в т.ч.інших цінних паперів				3
3.2. Оцінка мети Клієнта щодо цільового використання продукту/товару/майнового активу/послуги				
Висновок СПФМ щодо Мети		БАЛІ рейтингу	Визначення від СПФМ	
Звичайна операція		1		
Незвичайна операція		2		
Підозріла операція		3		
Шахрайство або інший злочин		4		
3.3. Оцінка «ризик-профілю» Клієнта:				
Зона РИЗИКУ		БАЛІ рейтингу	Визначення від СПФМ	
Мінімального ризику		1		
Помірного ризику		2		
Високого ризику		3		
Неприйняттого ризику		4		
3.4. Зведений рейтинг ВЛАСТИВИХ РИЗИКІВ сторін майбутньої фінансової операції				

Критерій оцінки	Бали рейтингу
Продукт	
Мета клієнта	
Профіль клієнта	

3.5. Оцінка ризику щодо ступеню його ймовірності і наслідків для бізнесу (Аналіз Матриці РИЗИКІВ)		
Ймовірність ризику ВК / ФТ	Ступень	Визначення від СПФМ
Малоймовірно, що ризик присутній	низький	
Розумна ймовірність наявності ризику	помірний	
Висока ймовірність наявності ризику	високий	
Наслідки ризику ВК / ФТ	Ступень	Визначення від СПФМ
Ризик має незначні наслідки або їх немає	низький	
Ризик має помірні наслідки	помірний	
Ризик має серйозні наслідки	високий	-

3.6. ВИСНОВКИ щодо ЗАГАЛЬНОГО ризику майбутньої фінансової операції		
3.6.1	Оцінка співвідношення ймовірність/ наслідки ризику	
3.6.2	Визначення «РИЗИК-АПЕТИТУ» в межах ризику взаємовідносин	<i>Прийнятний рівень ризиків ВК/ФТ</i>
		<i>Неприємна ймовірність ризику та їх наслідків</i>
3.6.3	Визначення обсягу ефективних ЗАХОДІВ ВПЛИВУ (щодо мінімізації рівня ризику пропорційно виявленим відповідно до «Матриці впливу»: min=0; max=3)	№ блоку в Матриці РИЗИКІВ
		РІВЕНЬ обсягу РЕСУРСІВ щодо:
		➤ Моніторингу
		➤ Зусиль
3.6.4	Визначення щодо застосування ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ відповідно до вимог ст.20 Закону №361 (якщо «ТАК», позначте другий критерій)	ПІДОЗРІЛА фінансова операція («ТАК» або «НІ»)
		ПОРОГОВА фінансова операція («ТАК» або «НІ»)
		➤ Реєстрація в державі, що здійснює збройну агресію
		➤ Фінансові операції РЕР та/або осіб, пов'язаних з РЕР
		➤ Платіжні операції з переказу коштів за кордон
3.6.5	ДОЗВОЛЯЮ:	➤ Фінансові операції з готівкою
		Встановлення ділових відносин (далі - ДВ)
		Проведення фінансової операції без встановлення ДВ
		ВІДМОВИТИ / ЗУПИНИТИ фінансову операцію

3.7. ВИСНОВОК щодо ступеню ЗАГАЛЬНОГО ризику майбутньої ФО та типу ЗАХОДІВ щодо НПК:			
БЛОК	СТУПЕНЬ ризику	ЗАХОДИ щодо НПК	ВИЗНАЧЕННЯ
6	Низький	Спрощені	
3 - 4 - 5	Помірний	Стандартні	
1 - 2	Високий	Посилені	

3.8. Дати щодо перебігу ділових відносин з Клієнтом:		
Дата первинного формування цієї АНКЕТИ		
Дата внесення до цієї АНКЕТИ останніх змін		
Дата отримання дозволу Керівника на встановлення відносин з РЕР		
Дата встановлення / зупинення / відновлення ділових відносин		
Дата замороження / розмороження активів		

3.9. Підпис Відповідального працівника СПФМ:
--

Відповідальний працівник з питань ФМ
ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС»

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Наказом директора
ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС»
№ _____ від « ____ » _____ 2024 року

Н.Т. МУЖИК

МЕТОДИКА
ОЦІНКИ РИЗИК-ПРОФІЛЮ СПФМ
У СФЕРІ ПВК/ФТ/ФРЗМЗ

м. Львів

2024 рік

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

- 1.1.** Дана Методика оцінки «РИЗИК-ПРОФІЛЮ СПФМ» у сфері ПВК/ФТ/ФРЗМЗ прийнята до застосування Надавачем фінансових послуг (далі - «СПФМ») **є внутрішнім документом, що має обмежений доступ** (далі – Методика).
- 1.2.** Ця Методика є складовою частиною **ПОЛОЖЕННЯ про здійснення фінансового моніторингу ТОВ «ФК«МАРИН-ФІНАНС».**
- 1.3.** В Методиці визначені основні засади забезпечення функціонування системи управління ризиками ВК/ФТ в частині вимірювання (оцінки/переоцінки) «РИЗИК-ПРОФІЛЮ».
- 1.4.** Методика розроблена з метою виконання вимог:
- 1) Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – «Про запобігання та протидію» та/або «ПВК/ФТ/ФРЗМЗ»);
 - 2) Положення про здійснення фінансового моніторингу, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 28.07.2020 р. № 107 (далі – Положення 107);
 - 3) Нормативно-правових актів Національного банку України (далі – НБУ), Кабінету Міністрів України (далі – КМУ), Міністерства фінансів України (далі – Мінфін), прийнятих для виконання відповідно до Закону «Про запобігання та протидію»;
 - 4) Рекомендацій НБУ, Державної служби фінансового моніторингу України (далі – СУО), Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (далі – Рекомендації FATF), результатів національної оцінки ризиків та ризик-профілю СПФМ, типологічних досліджень СУО тощо.
 - 5) У разі змін та/або доповнень до Закону про ПВК/ФТ/ФРЗМЗ та нормативно-правових актів Національного банку України в частині управління ризиками ВК/ФТ, працівники СПФМ керуються даною Методикою в частині, що не суперечитиме новим вимогам законодавства України у сфері ПВК/ФТ/ФРЗМЗ.
 - 6) Питання, які не врегульовані цією Методикою, регулюються Законом про ПВК/ФТ/ФРЗМЗ, нормативно-правовими актами Національного банку, внутрішніми документами СПФМ з питань ПВК/ФТ/ФРЗМЗ, окремими наказами та/або розпорядженнями керівника СПФМ.
- 1.5.** Скорочення (аббревіатури), що використовуються по тексту цієї Методики:

ПВК/ФТ/ФРЗМЗ	Запобігання та протидія легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;
СУО	Спеціально уповноважений орган - Державна служба фінансового моніторингу;
СПФМ	Надавач фінансових послуг
КО	Клієнтські операції
ФО	Фінансові операції
ФП	Фінансові послуги
ЛФП	Ліцензовані Фінансові Послуги
ПФФ	Пов'язані Фінансові Послуги
ІГО	Інші Господарські Операції
ЗФО	Звичайна фінансова операція
НФО	Незвичайна фінансова операція
ПФО	Підозріла фінансова операція
ШЗ	Шахрайство або інший злочин
ПРФО	Порогова фінансова операція
ВДВ	Встановлення ділових відносин
СЗНП	Спрощені заходи належної перевірки клієнта
ПЗНП	Посилені заходи належної перевірки клієнта
ПРР	Прийнятний рівень ризиків
НЗ	Навчальні заходи

- 1.6.** Терміни та поняття, які вживаються, застосовуються в значеннях, визначених Законом «Про запобігання та протидію», нормативно-правовими актами НБУ, КМУ та центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері ПВК/ФТ/ФРЗМЗ (далі - Мінфін) та «ПОЛОЖЕННЯМ про здійснення фінансового моніторингу» СПФМ.
- 1.7.** Методика набирає чинності з дати затвердження керівником СПФМ «ПОЛОЖЕННЯ про здійснення фінансового моніторингу СПФМ» в цілому .
- 1.8.** Відповідальний за актуалізацію Методики – «Відповідальний працівник СПФМ».

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА «РИЗИК-ПРОФІЛЮ» СПФМ.

2.1. СПФМ з метою ефективного управління ризиками ВК/ФТ, а також для запобігання використанню своїх послуг та продуктів з метою можливої легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, здійснює оцінку/переоцінку свого «РИЗИК-ПРОФІЛЮ» у сфері ПВК/ФТ/ФРЗМЗ.

2.2. Оцінка «РИЗИК-ПРОФІЛЮ» СПФМ включає:

- виявлення та оцінку ризиків ВК/ФТ, притаманних діяльності СПФМ;
- аналіз можливих заходів з управління ризиками ВК/ФТ для їх зниження (мінімізації);
- визначення «РИЗИК-АПЕТИТУ» СПФМ у сфері ПВК/ФТ/ФРЗМЗ (у двох форматах):
 - 1) в межах його особистого «РИЗИК-ПРОФІЛЮ»;
 - 2) в межах ризику фінансових операцій на основі взаємовідносин з клієнтом

2.3. Для фіксації результатів оцінки/переоцінки «РИЗИК-ПРОФІЛЮ», СПФМ буде використовувати Excel-файл «Комплексна оцінка / переоцінка властивих ризиків», (далі – «РИЗИК-ФОРМА») який містить відомості щодо складових оцінки, із переліку, зазначеному у п. 2.5 цієї Методики.

2.4. Порядок заповнення файлу «РИЗИК-ФОРМА» викладено у Розділі 3 цієї Методики.

2.5. Перелік потенційно-можливих властивих ризиків СПФМ у сфері ВК/ФТ:

№ п/п	Вид ризику ВК/ФТ
1	СПФМ здійснює діяльність, що має ймовірність використання її для ВК/ФТ
2	СПФМ здійснює більше 2 видів діяльності та надіє виключно ліцензійні послуги
3	СПФМ має більше 2 ліцензій та надає пов'язані неліцензійні фінансові послуги
4	СПФМ отримує прибуток від різноманітних клієнтських операцій: як від фінансових послуг (ліцензійних та/або пов'язаних) так й інших господарських
5	СПФМ залучає кредитні кошти (в т.ч. й в якості безповоротної фінансової допомоги)
6	Продукти та/або послуги СПФМ дають можливість маскувати незаконне походження коштів
7	Продукти та/або послуги СПФМ можуть використовуватися клієнтом від імені третіх осіб
8	Продукти та/або послуги СПФМ можуть бути цікавими для компаній-оболонок
9	Продукт та/або послуга дає можливість клієнту СПФМ здійснювати операції з контрагентами, яким притаманні підвищені ризики у сфері ВК/ФТ
10	Клієнтами СПФМ, які використовують її продукти та/або послуги, є особи, яким притаманна діяльність з ВК/ФТ
11	Клієнтами СПФМ можуть бути юридичні особи, структура власності або контролю яких чи членства є надзвичайно складними
12	Клієнтами СПФМ можуть бути особи, які здійснюють складні фінансові операції, що є незвично великими для його діяльності або не відповідають фінансовому стану
13	Клієнтами СПФМ можуть бути юридичні особи, адреса місцезнаходження в яких збігається з адресою масової реєстрації платників податків
14	Клієнтами СПФМ можуть бути особи з санкційних переліків та/або в статусі РЕР
15	Клієнтами СПФМ можуть бути особа-резидент держави з Чорного або Сірого списку FATF
16	Клієнтами СПФМ можуть бути особи, зареєстровані у державі, що віднесена Кабінетом Міністрів України до переліку офшорних зон
17	СПФМ використовує розгалужену мережу відокремлених підрозділів (в т.ч. агентств)
18	СПФМ використовує новітні технології для продажу продуктів / надання послуг
19	Клієнти СПФМ просять перерахувати кошти третім особам, не надаючи логічних причин
20	Відсутність відповідального працівника або у нього низький професійний рівень
21	Порушення працівниками СПФМ умов дотримання конфіденційності
22	Втручання та перешкоджання третіми особами проведенню НПК клієнтів

2.6. СПФМ здійснює оцінку власного «РИЗИК-ПРОФІЛЮ» з урахуванням специфіки своєї діяльності. З цією метою СПФМ розподілила всі притаманні їй властиві ризики у сфері ВК/ФТ на 6 категорій, що відповідають таким факторам впливу:

- 1) Характер та масштаб діяльності (джерела формування прибутку: продукти та послуги);
- 2) Оборотний капітал (джерела фінансування бізнесу: власні та/або залучені кошти);
- 3) Клієнти (їх «ризик-профіль» та мета щодо можливості встановлення взаємовідносин);
- 4) Фінансові операції (необхідність встановлення ділових відносин та їх ризиковість);
- 5) Канали надання послуг (особи, за участю яких проводяться дії з активами клієнтів);
- 6) Інші значущі пов'язані із діяльністю СПФМ.

2.7. Щодо кожного фактора впливу, СПФМ буде виявляти потенційні «властиві ризики»:

- Відповідальний працівник, на етапі первинного формування «РИЗИК-ФОРМИ», шляхом аналізу інтерактивного Excel-файлу «Реєстр клієнтів», як «оператор» - здійснює оцінку/переоцінку властивих ризиків СПФМ у сфері ВК/ФТ в межах 2-х типів критеріїв (обставин та впливу), що може мати декілька індикаторів, кожен з яких має декілька показників (рівнів) для вибору оператором;
- Файл «РИЗИК-ФОРМА» - аналізує й автоматично визначає ступень/рейтинг критеріїв імовірності або впливу відповідного властивого ризику, згідно до обраних показників Відповідальним працівником з урахуванням їх якісних та кількісних характеристик, що наведені у таблиці нижче:

ЙМОВІРНІСТЬ настання ризику ВК/ФТ
ДО застосування заходів управління (мінімізації)
(Розраховується автоматично)

	Бал	Якісний опис	Кількісний опис
НЕПРИЙНЯТНО ВИСОКИЙ	4	Ймовірність ризику дуже висока	86-100%
ВИСОКИЙ	3	Ймовірність ризику висока	56-85%
ПОМІРНИЙ	2	Ймовірність ризику середня	16-55%
НИЗЬКИЙ	1	Ймовірність ризику мінімальна	до 15%

ВПЛИВ:

В разі настання ризику, мають будуть наслідки у вигляді ВК/ФТ

Кількісний опис - розмір потенційно відмитих коштів, що можуть профінансувати тероризм (% річного обігу)

ДО застосування заходів управління (мінімізації)

(Розраховується автоматично)

	Бал	Якісний опис	Кількісний опис
НЕПРИЙНЯТНО ВИСОКИЙ	4	Наслідки мають критичний вплив	86-100%
ВИСОКИЙ	3	Наслідки мають серйозний вплив	56-85%
ПОМІРНИЙ	2	Наслідки мають помірний вплив	16-55%
НИЗЬКИЙ	1	Наслідки відсутні або незначні	до 15%

1) Аналізуючи ХАРАКТЕР та МАСШТАБ ДІЯЛЬНОСТІ СПФМ враховує:

Критерії ОБСТАВИН (найходовіші з можливих)	Індикатори ОБСТАВИН	Рівень ВІРОГІДНОСТІ	Критерії ВПЛИВУ	Індикатор ВПЛИВУ (1 крок = 10%)	Ступень ВПЛИВУ
ЛЦЕНЗОВАНІ фінансові ПОСЛУГИ	Факторинг	1	ПИТОМА ВАГА в складі прибутку	0 – 30%	1
	Кредити	2		31 – 70%	2
	Лізинг	3		71 – 100%	3
ПОВ'ЯЗАНІ фінансові ПОСЛУГИ	Переуступка вимоги боргу	1	ПИТОМА ВАГА в складі прибутку	0 – 30%	1
	Розстрочка боргу	2		31 – 70%	2
	Фінансова допомога	3		71 – 100%	3
ІНШІ господарські ОПЕРАЦІЇ	Продаж активів майнових	1	ПИТОМА ВАГА в складі прибутку	71 – 100%	1
	Продаж активів фінансових	2		31 – 70%	2
	Інші послуги	3		0 – 30%	3

2) Аналізуючи «ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ БІЗНЕСУ», СПФМ враховує 1 фактор:

Критерії ОБСТАВИН	Індикатори ОБСТАВИН	Рівень ВІРОГІДНОСТІ	Критерії ВПЛИВУ	Індикатор ВПЛИВУ (% залучених)	Ступень ВПЛИВУ
СТРУКТУРА ВЛАСНОСТІ	Прозора	1	СПВВІДНОШЕННЯ власні / залучені	100% - власні	1
	Прозора але складна	2		до 20%	2
	Складна, де КБВ з категорії РЕР's	3		20 – 50%	3
	НЕ прозора	4		понад 50%	4

3) Аналізуючи «РИЗИК-ПРОФІЛЬ» КЛІЄНТА, СПФМ враховує:

Критерії ОБСТАВИН	Індикатори ОБСТАВИН	Рівень ВІРОГІДНОСТІ	Критерії ВПЛИВУ	Індикатор ВПЛИВУ	Ступень ВПЛИВУ
ЮРИДИЧНИЙ СТАТУС	Тільки ФО	1	ГЕОГРАФІЯ КЛІЄНТІВ	Тільки резиденти	1
	Більшість ФО	2		Більшість резиденти	2
	Більшість ЮО	3		Є резиденти офшорів	3
	Тільки ЮО	4		Є резиденти з переліку країн	4
РИЗИК-ПРОФІЛЬ	Більшість НИЗЬКОГО	1	ПИТОМА ВАГА призначення процедур НПК	Більшість - НПК НЕ призначено	1
	Більшість ПОМІРНОГО	2		Більшість - НПК призначено	2
	Більшість ВИСОКОГО	3		100% - НПК призначено	3
	Є прецедент НЕПРИЙНЯТНОГО	4		Є факти ПЗПК	4
МЕТА	100% всі ЗВИЧАЙНІ	1	ПИТОМА ВАГА визначень щодо Санкційних переліків та/або Категорії РЕР's	НЕ виявлено	1
	Трапляються НЕЗВИЧАЙНІ	2		Виявлено збіг	2
	Трапляються ПІДОЗРЛІ	3		Є факти щодо категорії РЕР's	3
	Є прецеденти ШАХРАЙСТВА	4		Є факти щодо «санкційників»	4

4) Аналізуючи «ФІНАНСОВІ ОПЕРАЦІЇ» СПФМ враховує 2 фактора та приділяє, особливу увагу на:

Критерій ОБСТАВИН	Індикатор ОБСТАВИН	Рівень вірогідності	Критерій ВПЛИВУ	Індикатор ВПЛИВУ	Ступень ВПЛИВУ
Встановлення ДІЛОВИХ ВІДНОСИН Далі – «ВДВ»	100% РАЗОВІ без ВДВ	1	Наявність ФО що підлягають ФІНАНСОВОМУ МОНІТОРИНГУ	НЕ ВИЯВЛЕНО	1
	Більшість – РАЗОВІ без ВДВ	1		ВИЯВЛЕНО НЕ ЗВИЧАЙНІ	2
	Більшість – ТРИВАЛІ з ВДВ	2		ВИЯВЛЕНО порогові/підозрілі	3
	100% ТРИВАЛІ з ВДВ	3		ПРИЗНАЧЕНО зупинку/заморозку	4
Встановлення ризику ВЗАЄМОВІДНОСИН	Більшість – НИЗЬКОГО рівня	1	ПИТОМА ВАГА визначень щодо «РИЗИК-АПЕТИТУ» в межах ВЗАЄМОВІДНОСИН	ПРИЙНЯТНИЙ – без ЗАУВАЖЕНЬ	1
	Більшість – ПОМІРНОГО рівня	2		ПРИЙНЯТНИЙ – заходи БАЖАНІ	2
	Більшість – ВИСОКОГО рівня	3		ПРИЙНЯТНИЙ – заходи НЕОБХІДНІ	3
	Є факти НЕПРИЙНЯТНОГО	4		НЕ ПРИЙНЯТНИЙ	4

5) Аналізуючи «КАНАЛИ НАДАННЯ ПОСЛУГ», СПФМ приділяє особливу увагу:

Критерій ОБСТАВИН	Індикатор ОБСТАВИН	Рівень вірогідності	Критерій ВПЛИВУ	Індикатор ВПЛИВУ	Ступень ВПЛИВУ
АГЕНТИ	Мережа ВІДСУТНЯ	1	КОНТРАГЕНТИ	Більшість – СПФМ без зауважень НБУ	1
	Мережа ОБМЕЖЕНА	2		Трапляються – з зауваженнями НБУ	2
	Мережа ВЕЛИКА	3		Виявлено – збіги Санкційні переліки	3
	-	-		Виявлено – ознаки компанія-оболонка	4

6) Аналізуючи **інші значущі фактори**, пов'язані зі своєю діяльністю, СПФМ досліджує обставини безперешкодного виконання вимог законодавства у сфері ПВК/ФТ/ФРЗМЗ, які поширюються на нього, в тому числі зовнішні фактори, що можуть вплинути на процес проведення належної перевірки клієнтів, та внутрішні фактори, пов'язані з виконанням співробітниками СПФМ своїх службових обов'язків

Критерій ОБСТАВИН	Індикатор ОБСТАВИН	Рівень вірогідності	Критерій ВПЛИВУ	Індикатор ВПЛИВУ	Ступень ВПЛИВУ
ПРОФЕСІЙНА ПРИДАТНІСТЬ Відповідального працівника	Понад 3 роки	1	ПЕРЕШКОДЖАННЯ третіми особами проведенню НПК	НІ, виключено	1
	Від 1 до 3 років	2		ТАК, рідкість	2
	до 1 року або тимчасовий	3		ТАК, трапляється	3
ЗАХОДИ з ПІДГОТОВКИ персоналу	ТАК - зовнішні НЗ	1	ПОРУШЕННЯ працівниками умов конфіденційності	НІ, виключено	1
	ТАК - внутрішні НЗ	2		ТАК, рідкість	2
	ТАК - ознайомлення	3		ТАК, трапляється	3
МЕТОДИ ІДЕНТИФІКАЦІЇ (Опитувальник)	Відеоверифікація	1	ЗАСОБИ ВЕРИФІКАЦІЇ (АНКЕТА клієнта)	100% - АВТОМАТИЗАЦІЯ	1
	КОПІЇ документів з КЕП клієнта	2		КОМБІНОВАНИЙ	2
	ОСОБИСТА ЗУСТРІЧ з копіюванням документів	3		РУЧНИЙ метод	3

2.8. Щодо кожного потенційно-можливого виявленого ризику СПФМ, «РИЗИК-ФОРМА»:

- аналізує та визначає рівень «наявних властивих ризиків» СПФМ

За результатами оцінки ризиків в межах 2-х індикаторів та за допомогою відповідної матриці ймовірності/впливу встановлюється (розраховується автоматично) рівень кожному окремому ризику

ПОЧАТКОВА оцінка властивих ризиків НФП у сфері ВК/ФТ

		Вплив			
		1	2	3	4
Ймовірність	1	НИЗЬКИЙ	НИЗЬКИЙ	ПОМІРНИЙ	ВИСОКИЙ
	2	НИЗЬКИЙ	ПОМІРНИЙ	ПОМІРНИЙ	ВИСОКИЙ
	3	ПОМІРНИЙ	ПОМІРНИЙ	ВИСОКИЙ	ВИСОКИЙ
	4	ВИСОКИЙ	ВИСОКИЙ	ВИСОКИЙ	НЕПРИЙНЯТНО ВИСОКИЙ

2.9. Щодо кожного можливого виявленого властивого ризику СПФМ, «РИЗИК-ФОРМА»:

- аналізує потрібність в заходах з управління цим ризиком (його мінімізації)

Необхідність заходів з управління
(Розраховується автоматично)

	Якісний опис
ТЕРМІНОВО ПОТРІБНІ	Є найявні реальні підстави вважати, що рівень ризику підвищиться та, відповідно, настане обставина (індикатор впливу - наслідки критичні)
НЕОБХІДНО	Незалежно від рівня ризику, заходи управління є необхідними, якщо є найявні реальні підстави вважати, що рівень ризику підвищиться та, відповідно, настане обставина (індикатор впливу - наслідки значні)
БАЖАНО	Незалежно від рівня ризику, заходи управління є бажаними, якщо є ймовірність підвищення рівня ризику та, відповідно, настання обставини (індикатор впливу - помірні наслідки)
НЕ ПОТРІБНО	Заходи управління не потрібні, бо відсутня ймовірність підвищення рівня ризику та настання обставин (індикатора впливу - наслідки мінімальні або незначні)

2.10. Щодо кожного можливого виявленого властивого ризику СПФМ «РИЗИК-ФОРМА»:

- встановлює рівень потрібної ефективності такого заходу

Ефективність заходів з управління
(Розраховується автоматично)

	Якісний опис
ВИСОКО-ЕФЕКТИВНІ заходи	Заходи потребують негайного перегляду у повному обсязі.
ЕФЕКТИВНІ заходи	Заходи потребують вдосконалення та моніторингу виконання існуючих заходів та їх перегляду. Визначено ризики, які з великою ймовірністю вплинуть на діяльність НФП. Очевидно, що ситуація потребуватиме виділення значних ресурсів для реагування, проведення посиленних заходів мінімізації та посиленого моніторингу
КОРИГУЮЧІ заходи	Заходи є прийнятними, але мають бути переглянуті частково та вдосконалені. Ситуація вимагає виділення ресурсів для реагування, застосування помірних заходів та моніторингу. Необхідно відстежувати всі показники, щоб переконатися, що виявлені ризики не переходять у червоні категорії.
КОНТРОЛЮЮЧІ заходи	Заходи є ефективними та не потребують змін. Ситуація не вимагає негайного реагування, застосування посиленних заходів мінімізації через те, що ви вважаєте ймовірність і вплив низькими

2.11. Щодо кожного можливого виявленого властивого ризику СПФМ, «РИЗИК-ФОРМА»:

- визначає «очікуваний» рівень ризику ВК/ФТ після застосування заходів мінімізації

За результатами оцінки ризиків в межах 2-х індикаторів та за допомогою відповідної матриці ймовірності/впливу встановлюється (розраховується автоматично) очікуваний рівень кожному ризику

ОЧІКУВАНА залишкова оцінка властивого ризику ПІСЛЯ застосування заходів мінімізації
(Розраховується автоматично)

		Рівень ефективності обраних заходів з мінімізації			
		ВИСОКО-ЕФЕКТИВНІ	ЕФЕКТИВНІ	КОРИГУЮЧІ	КОНТРОЛЮЮЧІ
Початковий ВИЯВЛЕНИЙ РІВЕНЬ властивого ризик	НИЗЬКИЙ	НИЗЬКИЙ	НИЗЬКИЙ	НИЗЬКИЙ	НИЗЬКИЙ
	ПОМІРНИЙ	НИЗЬКИЙ	НИЗЬКИЙ	НИЗЬКИЙ	ПОМІРНИЙ
	ВИСОКИЙ	НИЗЬКИЙ	ПОМІРНИЙ	ВИСОКИЙ	ВИСОКИЙ
	НЕПРИЙНЯТНО ВИСОКИЙ	ПОМІРНИЙ	ВИСОКИЙ	НЕПРИЙНЯТНО ВИСОКИЙ	НЕПРИЙНЯТНО ВИСОКИЙ

2.10. СПФМ на основі оцінки властивих ризиків ВК/ФТ, притаманних її діяльності, визначає свій РИЗИК-АППЕТИТ (рівень прийнятного рівня ризику) у сфері ПВК/ФТ/ФРЗМЗ, урахуваючи:

- 1) ризики, які СПФМ готова прийняти;
- 2) ризики, які СПФМ готова прийняти, але визначає бажаність заходів з мінімізації;
- 3) ризики, які СПФМ може прийняти, але лише після вжиття заходів з мінімізації
- 4) ризики, які є неприйнятними для СПФМ.

2.11. На підставі отриманих результатів, електронний інструмент «РИЗИК-ФОРМА» автоматично формує висновок щодо задоволення/незадоволення поточним станом справ щодо ризиків властивих СПФМ та, встановлює прийнятний рівень «РИЗИК-АПЕТИТУ» (в межах свого РИЗИК-ПРОФІЛЮ) за двома показниками:

- за результатом оцінки/переоцінки наявних властивих ризиків
- оцінка очікуваного рівню властивих ризиків СПФМ після майбутньої реалізації запланованих заходів з мінімізації наявних властивих ризиків

2.12. Рівень РИЗИК-АПЕТИТУ (в межах ризику фінансової операції):

- визначення прийнятного рівня «РИЗИК-АППЕТИТУ» в межах ризику фінансових операцій або встановлення рівня/ступеню толерантності СПФМ до ризику на основі взаємовідносин між СПФМ та його клієнтом - ми будемо робити окремо до кожної конкретної бізнес-операції (пропорційно виявленим ризикам), щодо якої будуть застосовані процедури належної перевірки клієнта (НПК) відповідно до ст.3.1. та ст.3.4. Розділу III «ПОЛОЖЕННЯ про здійснення фінансового моніторингу».
- всі відповідні висновки будуть відображені Відповідальним працівником у файлі клієнта в форматі "АНКЕТА КЛІЄНТА" (дивись п.3.6.2 «Блоку №3»).

2.13. За результатами проведеного аналізу, Відповідальний працівник може визначитися щодо установлених внутрішніми положеннями з питань ПВК/ФТ/ФРЗМЗ щодо заборони/обмеження у своїй діяльності окремих видів діяльності та/або залучення окремих типів клієнтів на обслуговування.

2.14. Директор СПФМ, не рідше одного разу на рік буде розглядати результати оцінки «ризик-профілю», затверджувати своє рішення за результатами такого розгляду та доводить його до відома Відповідального працівника для його подальшого виконання.

2.15. СПФМ буде здійснювати оцінку/переоцінку ризиків, у тому числі притаманних його діяльності, документувати їх результати, а також підтримувати в актуальному стані інформацію щодо оцінки ризиків, притаманних його діяльності, та ризику своїх клієнтів таким чином, щоб бути здатним продемонструвати своє розуміння ризиків, що становлять для нього такі клієнти.

РОЗДІЛ 3. ПОРЯДОК ЗАПОВНЕННЯ Excel файлу « РИЗИК-ФОРМА»

3.1. Для здійснення оцінки ризик профілю СПФМ, Відповідальний працівник використовує форму, що міститься в електронному Excel файлі «Комплексна оцінка / переоцінка властивих ризиків СПФМ» (або – «РИЗИК-ФОРМА»).

- Оцінка/переоцінка «РИЗИК-ПРОФІЛЮ» та «РИЗИК-АППЕТИТУ» здійснюється в електронному Excel-файлі «РИЗИК-ФОРМА» з урахуванням алгоритму та вимог визначених в цій методиці.
- «РИЗИК-ФОРМА» містить автоматизовані розрахунки результатів за допомогою вбудованих формул, а тому захищена від будь-яких модифікацій, редагувань або змін, які б могли вплинути на її роботу у відповідності до даної методики.

3.2. «РИЗИК-ФОРМА» має 4 основних розділів:

- ІНФОРМАЦІЯ про СПФМ – зазначається назва СПФМ, перелік ліцензій та КВЕД, дата оцінки/переоцінки властивих ризиків СПФМ, контактна інформація, дані про Відповідального працівника тощо.
- ОЦІНКА ризиків / АНАЛІЗ заходів – містить перелік ризиків, їх категорій/індикативів та їх критеріїв вибору/показників. Оцінку наявних властивих ризиків, необхідність заходів з управління та їх опис, оцінку ефективності запланованих заходів та очікувану залишкову оцінку ризиків після застосування заходів.
- ШКАЛА розрахунку рівня ризику – містить показники, що допомагають в розрахунку ризиків, кількісний та якісний опис критеріїв оцінки та тепличні матриці.
- ВИСНОВКИ щодо прийнятного рівня «РИЗИК-АППЕТИТУ».

3.3. Порядок заповнення «РИЗИК-ФОРМИ»

3.3.1. Перший етап: заповнити всі поля на сторінці «ІНФОРМАЦІЯ про СПФМ».

3.3.2. Другий етап: заповнити сторінку «ОЦІНКА ризиків / АНАЛІЗ заходів», дотримуючись таких правил:

№ n/n	ЗМІСТ	КОМЕНТАР	ПОРЯДОК ЗАПОВНЕННЯ
1	Індикатор (обставина), що впливає на ризик використання з метою ВК/ФТ	Опис індикатора ризику, який підлягає оцінці	Заповнення не вимагається
2	Опис індикатора ризику «Індикатор ОБСТАВИНИ» (фактичний стан справ)	Надайте відповідь, яка найкраще описує фактично наявну ситуацію у вашій компанії щодо ризику, який оцінюється	Обрати варіант з випадаючого списку Критерій ОБСТАВИНИ
3	Рівень та рейтинг ЙМОВІРНІСТЬ ризику ВК/ФТ	Визначається ЙМОВІРНІСТЬ настання ризику, що оцінюється, згідно критеріїв, описаних на сторінці Шкала рахунку рівня ризику	Розраховується автоматично
4	Опис індикатора ризику «Індикатор ВПЛИВУ» (можливі наслідки)	Надайте відповідь, яка найкраще описує фактично наявну ситуацію у вашій компанії щодо ризику, який оцінюється	Обрати варіант з випадаючого списку Критерій ВПЛИВУ
5	Рівень та рейтинг ВПЛИВУ на роботу СПФМ	Визначається можливі наслідки настання ризику, що оцінюється, або ступень його ВПЛИВУ згідно критеріїв, описаних на сторінці Шкала рахунку рівня ризику	Розраховується автоматично
6	Результат/ступень	ВИЯВЛЕНИЙ (наявний) ступень властивого ризику	Розраховується автоматично
7	Необхідність заходів з управління	Потрібно визначити необхідність застосування заходів з управління ризиком, який оцінюється	Визначається автоматично
8	Опис заходів	Описати наявні в Установі заходи з управління ризиком, що оцінюється, з метою його зниження (мінімізації)	Визначається автоматично
9	Ефективність заходів	Необхідно оцінити та/або визначити рівень ефективності заходів з управління ризиками	Визначається автоматично
10	Результат/ступень	ОЧІКУВАНИЙ рівень ризику ПІСЛЯ застосування заходів мінімізації ризиків	Розраховується автоматично
11	ВИСНОВОК	За необхідності можна додати коментар	Формується автоматично

Єдине правило: цей інструмент максимально автоматизований. Особисте втручання від оператора потрібно лише як вибір зі списку, що випадає, в стовпцях «РИЗИК-ФОРМИ» жовтого кольору !!!